د افغانستان اسلامي امارت

د ملي دفاع وزارت

فصلنامه اردو

د ملي دفاع وزارت خپرنيز ارګان

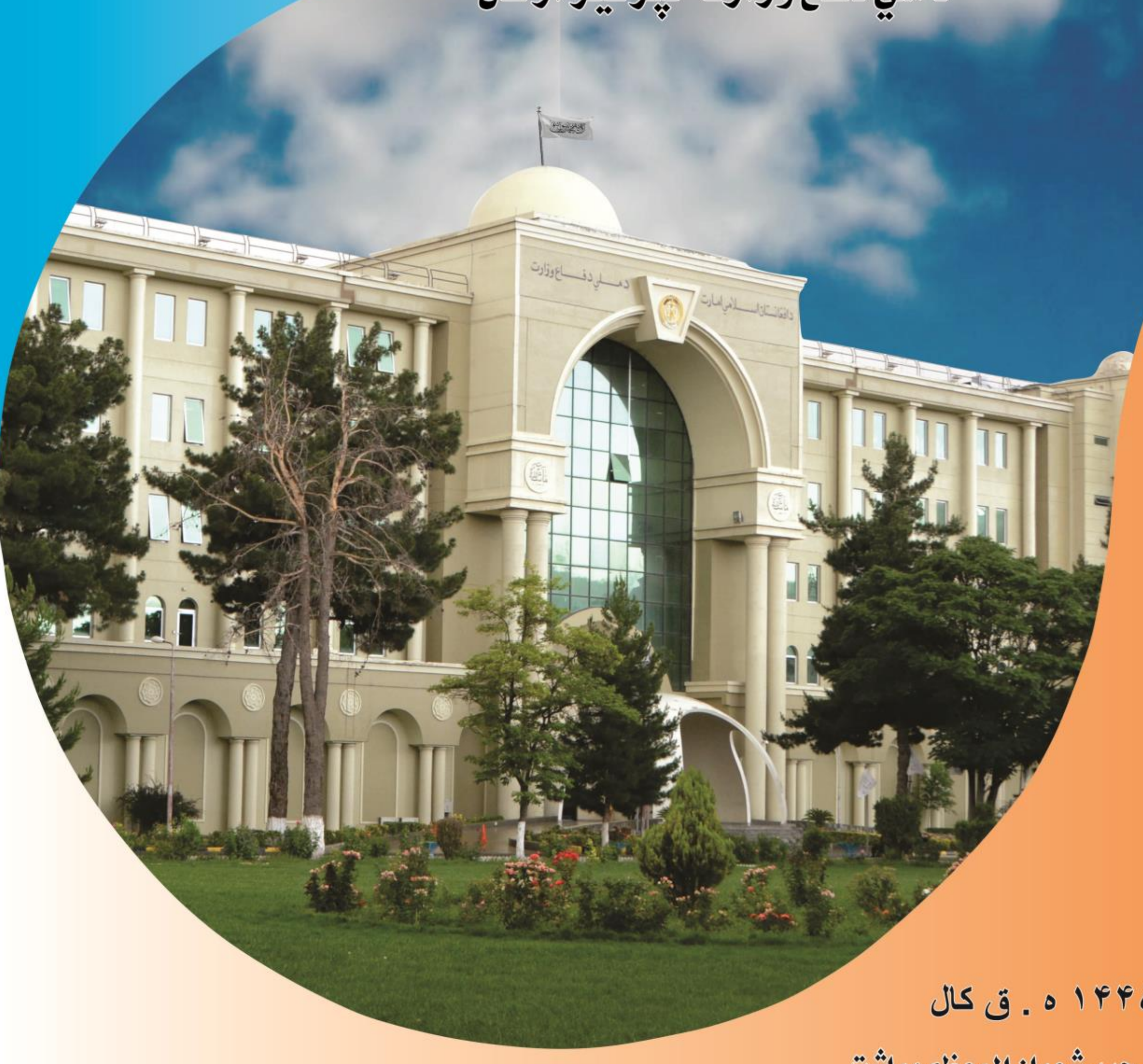

پنځمه ګڼه ۱۴۴۵ ه . ق کال

جمادى الثانى، رجب المرجب، شعبان المعظم مياشت

۱۴۰۲ هـ . ل کال د جدي، دلو، حوت مياشت

بسم الله الرحمن الرحیم

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُون (سورة البقرة آية۱۸۳)

ژباړه: اې هغو کسانو چې ایمان مو راوړی په تاسو باندې روزه فرض کړی شوې ده لکه چې له تاسو نه په مخکینو امتونو باندې فرض کړی شوې وه، شاید تاسو تقوا داران شی

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا كَانَ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَمَرَدَةُ الجِنِّ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَفُتِّحَتْ أَبْوَابُ الجَنَّةِ، فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَيُنَادِي مُنَادٍ: يَا بَاغِيَ الخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ، وَلِلَّهِ عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلكَ كُلُّ لَيْلَةٍ.

(سنن الترمذي،۲/۵۹)

ژباړه: حضرت ابو هريرة رضی الله عنه فرمايي چې (ﷺ) وفرمايل د رمضان مياشتې په اوله شپه به شيطانان او پيريان وتړلي شي، دجهنم ټولې دروازې به بندې، يوه به هم خلاصه پاته نشي او د جنت ټولې دروازې به پرانستې شي يوه به هم بنده پاته نشي، يو اواز کوونکی به اواز وکړي اې دخير غوښتونکيا راشه، اې دشر غوښتونکيا منع شه او الله تعالی له اور نه خلاصونکی دی، دا اواز به هره شپ کيږي.

فصلنامه اردو

فهرست

سرمقالـه.. ۱

مطبوعاتي کنفرانس ۳ـ ۷

مصـاحبه اختصـاصی با لوی درستیز .... ۸ ـ ۱۷

د افغانســـــتان او چین ترمنځ د اړیکو نوی باب .... ۱۸ ـ ۱۹

جیوپولیتیک .... ۲۰ ـ ۲۳

تاریخچـه اردو.. ۲۴ ـ ۲۵

افتخار و پیـــروزی .... ۲۶ ـ ۲۷

د نشـــه يي توکو استعمال .... ۲۸ ـ ۲۹

روزنیزه هنداره

رمضـــان المبارک .... ۳۰ ـ ۳۱

د صـــحابه وو د ایمان کره والی .... ۳۲ ـ ۳۶

ایدیالوژي .... ۳۷ ـ ۴۳

اتلان .... ۴۴ ـ ۴۷

د یو آزاد هیواد یوه خـپلواکه اردو ۴۸

اسلامي نظام او زموږ مســؤلیت .... ۴۹ ـ ۵۰

شخصـیت امام قتیبه .... ۵۱ ـ ۵۲

د افغانســـتان اسلامي امارت د یوالي سمبول ۵۳

سوم حوت .... ۵۴ ـ ۵۵

د ادب گلبڼ .... ۵۶ ـ ۵۷

روانـــــې چارې .... ۵۸ ـ ۶۱

د امتیاز خاوند: ملي دفاع وزارت

د تاسیس کال: ۱۲۹۹ ل م

پنځمه گنه ۱۴۴۵ هـ ق کال

د ۱۴۰۲ هـ ق کال د جدي، دلو او حوت میاشتې

مدیریت تنظیم و انسجام اشتهارات و تبلیغات

مسؤل مدیر: مولوی عبدالله (مخلص)

موبایل نمبر: ۰۷۸۷۲۷۵۶۹۵

PBX: ۲۶۷۱۴۵۰

سکرتر مسؤل: عبدالاحد (مدبر)

کتنپلاوی:

مولوي عبدالله (مخلص)

محمد آغا (حیدري)

ډگروال محمد نذیر (گلبهاري)

مولوی عبدالناصر (فاتح)

مولوی نور احمد

دیزاین او کمپوز: فرشاد(عیار)

تخنیکي همکار: خوشحال همت (بابکرخیل)

ویب سایت: Mod.gov.af

یوتیوب: MoDAfghanistan1

تویټر: modafghnistan2

تیراژ: ۱۰۰۰ توکه

...سرمقاله:

امروزه علیرغم پیشرفت های فراون علوم ارتباطی و اطلاع رسانی در بین وسایل اطلاعات جمعی، اشتهارات (روزنامه، هفته نامه، مجله، فصلنامه، جراید، بروشور، بلبورد و سایر اقلام نوشتاری) سودمندترین وسیله برای بلند بردن سطح آگاهی عامه بشمار میرود. اشتهارات و تبلیغات نوعی از ارتقای سواد بصری جامعه است که نهایتاً منجر به ترویج فرهنگ مطالعه در بین افراد جامعه میگردد. اشتهارات و تبلیغات تلفیقی از هنر گرافیک و هنر کلام است که تکمیل کنندهٔ همدیگر بوده و جهت تحقق هدف و یا اهداف خاصی طراحی و جهت اطلاع رسانی و آگاهی دهی به کار برده می شود، مخاطبان ما برعلاوهٔ منسوبین و کارمندان وزارت دفاع ملی، طیف گستردهٔ از مردم نیز می باشد.

نشریهٔ دفاع و فصلنامهٔ اردو زبان نوشتاری نیروهای دفاعی بوده و قادر است عملکرد ها و دست آوردهای نیروهای دفاعی کشور را تحت پوشش قرار دهد و وسیلهٔ خوبی برای انتقال آگاهی، ترمیم و تصحیح روابط و ضوابط در بین منسوبین اردوی اسلامی ملی گردد.

بیش از دو سال قبل در چارچوب تدوین نشرات چاپی وزارت دفاع ملی، مدیریت تنظیم و انسجام اشتهارات و تبلیغات ریاست ارتباطات ستراتیژیک و امورعامه، موضوع فعالیت مجدد نشریه دفاع و فصلنامه اردو را مطرح کرد و با پذیرش مسئولیت، بعد از وقفهٔ کوتاه، فعالیت دوبارهٔ نشرات چاپی به همکاری اهل قلم آغاز گردید. با توجه به آن که قبلاً در همکاری نزدیک با علمای محترم دینی، نویسندگان، استادان پوهنتون ها و سایر علاقه مندان، کار طرح، دیزاین، چاپ و تکثیر نشرات چاپی صورت میگرفت، اکنون این همکاری ها بیشتر از گذشته به شیوهٔ مضبوط تر ادامه دارد. امروز فصلنامهٔ اردو "زبان نوشتاری نیروهای دفاعی کشور" در دست شما است و همانگونه که انتظار میرود، این هم، روزنهٔ است برای روشن کردن افکار منسوبین اردوی اسلامی ملی و سایر مخاطبان که در زمینه های دینی، عقیدتی، نظامی، اجتماعی، علمی، فنی و ادبی جهت افزایش معلومات به طور منظم و در زمان معین منتشر می شود و ضمناً اهداف وزارت دفاع ملی و عملکرد نیروهای اردوی اسلامی ملی را با در نظر داشت پالیسی ارتباطات و اطلاعات دنبال و نشر می کند که خود یکی از عرصه هایی است که در بخش فرهنگ نظامی با حفظ ارزش های اسلامی و ملی که به مقیاس سایر موارد اثر بخشی خودش را دارد.

هر چند تلاش های دست اندرکاران و همکاران ما جوابگو و بسنده خواست متقاضیان نخواهد بود ولی از نظر ما آغازی است برای مطرح شدن هر چه بیشتر عملکردها و دست آوردهای نیروهای دفاعی کشور و روابط بی شمار آن با مردم، جامعه و تعقیب نشرات چاپی از دیدگاه دینی و علمی، که می تواند برای اصلاح و غنامندی بهتر در آینده بانجامد.

در نهایت، بار دیگر باید از تمام دست اندرکاران، همکاران قلمی و علاقه مندان نشرات چاپی به خصوص مجاهدین و منسوبین نیروهای دفاعی کشور ابراز امتنان کنیم. همکاری و حاصل کار این ها، تا سال های سال می تواند مورد استناد و استفاده مسؤلین و دست اندرکاران نشرات چاپی در وزارت دفاع ملی قرار گیرد و در این زمینه برای انتشار مضامین و مطالب اسلامی و علمی و همچنان خاطرات، تجربیات، اندوخته ها و اشعار نیز برنامه هایی در دست داریم که در زمان خود، به دسترس علاقه مندان و شایقین مطالعه قرار خواهند گرفت. ما در نظر داریم ضمن آگاهی دهی و اطلاع رسانی به مخاطبان خود، ترویج اطاعت و پیروی از احکام دین مقدس اسلام و سایر قوانین حاکم و نافذه در کشور را در موارد اشتهاری جا دهیم. با اغتنام از فرصت، توقع میرود که نشریهٔ دفاع و فصلنامهٔ اردو زمینه ساز همکاری و برانگیختن روحیهٔ همکاری دوستان و همکاران دیگری، برای افزایش فعالیت های مشابه و ارزشمند در این راستا شود.

نشرات چاپی وزارت دفاع ملی
روزنهٔ برای انعکاس، آگاهی دهی و اطلاع رسانی فعالیت ها
و دست آورد های نیروهای دفاعی کشور
مدیریت تنظیم و انسجام اشتهارات و تبلیغات

کڼه: ۳۸۱۹

نیټه: ۱۴۴۵/۷/۲۹

۱۴۰۲/۱۱/۱۷

د افغانستان اسلامي امارت

بسم الله الرحمن الرحیم

له بې قدرۍ څخه د بیرغونو د ساتنې په اړه د ا.ا.ا د رئیس الوزراء مقام

حکم

د افغانستان اسلامي امارت بیرغ چې کلمه طیبه وربانديې لیکلې ده، درنښت او اعزاز یې د ټولو هیوادوالو په خاص ډول د امارتي ارګانونو مهم مکلفیت او دیني فریضه ده. په دې اړه د اسلامي امارت ټولو نظامي او ملکي اداراتو ته لاندې هدایات کوم.

۱. ټولې نظامي او ملکې ادارې دغه راز عام هیوادوال مکلف دي، چې یوازې د اړتیا په صورت کې په مناسبه اندازه بیرغونه نصب کړي. بې ضرورته او په ډېر شمېر کې بیرغونه نصبول چې د بې قدرۍ احتمال یې وي، په کلکه دې ترې ځان وساتي.

۲. ټولې ملکي او نظامي ادارې مکلفیت لري چې په خپلو مربوطه ساحو کې نصب شوي هغه بیرغونه چې یا زاړه شوي، شلیدلي او یا هم خیرن شوي، راښکته کړي او پر ځای یې که لازمه وګڼي اړتیا ته په پام سره نوي بیرغونه نصب کړي.

۳. هره ملکي یا نظامي اداره په خپله مربوطه ساحه کې د نصب شویو بیرغونو د ساتنې، پالنې، بدلولو او له بې قدرۍ څخه د حفاظت مسؤلیت لري. او که په مربوطه ساحه کې یې د بیرغ بې قدري شوې وه یا خیرن شوي او شلیدلي بیرغونه ځوړند وو اړونده اداره به یې ځواب ویونکې وي.

٤. که د ښارونو په ځینو داسې برخو کې بیرغونه نصب وي چې د هیڅ ملکي یا نظامي ادارې مربوط نه بلل کیږي، په دې صورت کې د ښار اړونده ښاروالي مسؤلیت لري، چې دغه بیرغونه راښکته او یا تبدیل کړي.

۱۴۴۵/۷/۲۵

الحاج ملا محمد حسن آخند

د افغانستان اسلامي امارت رئیس الوزراء

د اسلامي امارت د امنيتي کميسون د مطبوعاتـــــي کنفـــــرانس وينا

الحمدُ لله الذي جعَلَ الجهادَ سَبيلاً لِدحْرِ الطّغَاة والبُغَاة والخَوارجِ المَارقين, وجعَلَ الاعْدادَ والرِّبَاطَ طَريْقًا لِّلعِزّة وَالْغَلَبَة وَالتَّمْكِيْن, وَالصَّلاةُ والسَّلَامُ عَلَى المُبَلّغ الأَمِين, وَعلى آله وَأصْحَابه رِجَالِ الْعِلمِ وَالتَّدْبِيْرِ والتَّوَكّلِ وَالْيَقِيْن, وَعلَى مَنْ حَذَا حَذْوَهُمْ وَسَلَكَ سَبِيْلَهُمْ إِلى يَوْمِ الدِّيْنِ وبعد!

وعن أنس رضي الله عنه قال: كانَ رَسولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عليه وسلَّمَ أَحْسَنَ النَّاسِ، وأَجْوَدَ النَّاسِ، وأَشْجَعَ النَّاسِ، قالَ: وقدْ فَزِعَ أَهْلُ المَدِينَةِ لَيْلَةً سَمِعُوا صَوْتًا، قالَ: فَتَلَقَّاهُمُ النبيُّ صَلَّى اللهُ عليه وسلَّمَ علَى فَرَسٍ لأَبِي طَلْحَةَ عُرْيٍ، وهو مُتَقَلِّدٌ سَيْفَهُ، فقالَ: لَمْ تُرَاعُوا، لَمْ تُرَاعُوا. رواه البخاري

ألحمدلله ثم الحمدلله، ډېر د خوښۍ ځای دی چې هیواد مو خپلواک او له سرتاسري امنیت څخه برخمن دی. د اشغال او فساد ټولې ناخوالې او د واک جزيرې له منځه تللې. د عالیقدر أمیرالمؤمنین حفظه الله تعالی له لوري عمومي عفوې د اخوت کمسارې فضا رامنځته کړې. د ملي اقتصاد د ودې او ځوربېدلي ولس د ښېرازۍ لپاره د ډاډمن امنیت له برکته سترې اقتصادي ملي پروژې پیل شوې او تر کار لاندې دي. قانونیت حاکم دی، شرعي عدالت تطبیق شوی او ټول د عدالت پر وړاندې یو برابر دي. د هیواد ټول وګړي له خپلو حقوقو څخه برخمن دي. د جرایمو مخه نیول شوې. امنیتي او دفاعي ځواکونه مو اسلامي او ملي لوړه روحیه لري. سره له دې چې یاد حقایق د لمر په څېر روښانه دي او له هېچا څخه پټ نه دي خو د لا زیات اطمینان په خاطر غواړم د ملي امنیت د ساتنې په برخه کې د افغانستان د اسلامي امارت د سیاست او د افغانستان د رښتیني امنیتي وضعیت په اړه په دې حساسه زماني مقطع کې لنډ معلومات وړاندې کړم:

په دوحه کې د اشغال د خاتمې په تړون کې چې کوم تعهد د افغانستان د اسلامي امارت له لوري د نورو په خلاف د افغانستان د خاورې د نه استعمال په اړه ترسره شوی. موږ په خپل تعهد ولاړ یو. کله به هم چاته اجازه ورنکړو چې افغانستان د نورو په خلاف وکاروي او نه به چاته اجازه ورکړو چې د افغانانو له مجبوریتونو استفاده وکړي او افغان ځوانان د نورو په خلاف وکاروي په دې اړه ټول لازم وقایوي تدابیر نیول شوي، موږ د هېچا په خلاف د تعدا اراده نلرو او نه د چا تعدا منو.

دلته غواړم یو څه ته اشاره وکړم او هغه دا چې په سیمه کې له افغانستان څخه د تشویشونو د ایجاد لپاره د ځینو مغرضو داخلي او خارجي کړیو له لوري هڅې روانې دي. دا مغرضې کړۍ کاذب اطلاعات تولیدوي او مختلفو لورو ته یې د مختلفو چینلونو له لارې رسوي. غواړې د سیمې او نړۍ هیوادونو ته له افغانستان څخه تشویشونه ایجاد کړي. د کاذبو اطلاعاتو تولید اوس د دې مغرضو کړیو کاروبار او تجارت ګرځېدلی. غواړي له دې لارې سیاسي او مادي امتیازات او خپل شوم اهداف لاسته راوړي. دا مغرضې کړۍ د کاذبو اطلاعاتو په تولید کې ډیر مهارت لري او په تېرو شلو کلونو کې یې په دې برخه کې زیاته تجربه ترلاسه کړې. موږ د کاذبو اطلاعاتو د تولید دا کړۍ ډیرې ښې پېژنو؛ متأسفانه ملګري ملتونه او په خاصه توګه امنیت شورا د دې کاذبو اطلاعاتو ښکار شوي نو د سیمې او نړۍ هیوادونه باید د افغانستان د امنیتي وضعیت په اړه په داسې کاذبو راپورونو باندې باور ونکړي. زموږ د تفاهم لارې د هر چا پر مخ خلاصې دي، کولای شي د هر ډول تشویش په اړه ځانونه مطمئن کړي.

لله الحمد، در افغانستان امنیت سرتاسری تأمین است. واقعات حلقات شریر و فتنه گران در این ۱۲ ماه، در مقایسه با ۱۲ ماه گذشته ۹۰ فیصد کاهش یافته است. فتنه گران شریر که قبل از فتح و در وقت اشغال و فساد توسط مجاهدین، در اطراف و اکناف بعضی از ولایت ها سرکوب شده و شکست خوردند، در شهر ها جابجا شدند و شبکه ها و مراکز خویش را به شهر ها انتقال دادند که در اینجا همچون مهمانان در جاهای

مشخص حکومتی نگهداری می شدند.

بعد از ختم و پایان اشغال و فساد تقریباً همه سرکوب شده اند. شبکه های عملیاتی شان از بین رفته، رهبران و طراحان حمله های خونین و مسؤلین شبکه های تخریبی آنان یا کشته شده و یا بازداشت شده اند.

په افغانستان کې د داعشيانو د وجود او فعاليتونو په اړه چې کومې له مبالغې ډکې ارزيابی، احصائيې او ارقام ورکول کېږي، دا ټول د هغو کاذبو اطلاعاتو په اساس دي چې ما مخکې اشاره ورته وکړه. اصلاً دا پروژه په افغانستان کې هېڅ رېښه او نتيجه نه لري. د دې پروژې جوړونکي او تمويلوونکي نور بايد دا حقيقت درک کړي.

واک ته د اسلامي امارت له رسېدو وروسته چې په افغانستان کې کوم بريدونه په مساجدو، خانقاوو، ديني علماء کرامو او د ولسي وګړو په اجتماعاتو ترسره شوي، په هغو ټولو کې له بهرنيو اتباعو په ځانګړې توګه د تاجکستان هيواد له اتباعو څخه کار اخيستل شوی. لسګونه تاجکستاني اتباع زموږ د امنيتي ځواکونو د عملياتو په پايله کې وژل شوي او لسګونه نور يې ژوندي نيول شوي. همدغه راز په دوهمه درجه کې د زياتو بريدونو په تنظيم کې پاکستاني اتباع ښکېل وو. له شلو زيات پاکستاني وګړي زموږ د امنيتي ځواکونو په عملياتو کې وژل شوي او لسګونه نور يې ژوندي نيول شوي دي.

موږ له هغو هيوادونو څخه چې بهرني شرير عناصر د دوی له لارې افغانستان ته را داخلېږي، په کلکه غواړو چې خپل زميني او هوايي سرحدات په جدي توګه کنټرول کړي او پرېنږدي چې افغانستان ته د دوی له لارې شرير عناصر را داخل شي.

د شر او فساد په اړه بايد دومره ووايم چې د هغوی حضور يوازې په مجازي نړۍ کې دی او په افغانستان کې هېڅ د پښې اېښودلو ځای نه لري ، دوی نشي کولای چې افغانان بيا تير باسي، دوی بايد د عمومي عفوې له ستر فرصت څخه استفاده وکړي او پرېنږدي چې نور هيوادونه يې د نيابتي او اجيرو جنګياليو په توګه وکاروي.

په پورتنيو لاسته راوړنو سربېره د اسلامي امارت امنيتي ارګانونه په نورو برخو کې هم زياتې لاسته راوړنې لري چې غواړم په اړه يې معلومات ورکړم.

۱. د اختطافچيانو يا سړي تښتوونکو هغه ټولې شبکې ماتې شوې چې د اشغال او فساد په دوره کې رامنځته شوې وې او زورواکانو د ملي سوداګرو او شتمنو افغانانو د لوټلو لپاره کارولې. واک ته د اسلامي امارت له رسيدو وروسته د هغې جدي مبارزې په پايله کې چې د اختطافګرو پر ضد ترسره شوې، سلګونه اختطافګر نيول شوي او وژل شوي دي او د دوی له ناولو منګولو له (۲۰۰) څخه زيات افغانان ژغورل شوي دي. يوازې په تېرو دولسو مياشتو کې سلګونه اختطافګر نيول شوي او تر (۲۵) تنو پورې د امنيتي ځواکونو په ځانګړو عملياتو کې وژل شوي دي او د دوی له منګولو څخه تر (۵۰) پورې هېوادوال را آزاد شوي دي. اوس موږ په افغانستان کې د اختطاف کومې د پام وړ قضيې نه لرو او د اختطاف د جرم کچه تقريباً صفر ته را ښکته شوې. ملي سوداګر او شتمن افغانان چې د اختطافګرو مهم اهداف وو، بايد ډاډه واوسي.

۲. برعلاوه اختطافگران، باندهای اجرتی و دزدان مسلح که در دوران اشغال و فساد به میان آمده بودند و از سوی زورمندان حکومتی بر ضد حریفان شان استفاده می شدند از بین رفتند. در ۱۲ ماه صدها تن از دزدان مسلح و غیر مسلح بازداشت و یکتعداد آنان در نتیجه عملیات نیروهای امنیتی کشته شده اند. در مقایسه با ۱۲ ماه گذشته گراف سرقت های مسلحانه و غیر مسلحانه به گونه چشمگیری کاهش یافته است.

۳. د افغانستان په داخل او له افغانستان بهر د وسلو د قاچاق د مخنيوي په برخه کې اسلامي امارت ډېر کار کړی. په تيرو دوو کلونو کې ګڼ شمېر قاچاقبران نيول شوي او په زيات شمېر وسله له نامسئولو کسانو څخه راټوله شوې ده. د دې ترڅنګ د وسلو د ګرځولو لپاره ځانګړي طرزالعملونه جوړ شوي، هېڅ څوک نشي کولای چې په غير قانوني توګه وسله وګرځوي. په افغانستان کې د تيرې اداري څخه د پاتې وسلو، مهماتو او پوځي

مهماتو او پوځي وسایلو په اړه غواړم ووایم چې هغه ټول خوندي دي، په مسئولو لاسونو کې دي او د خوندیتوب لپاره یې زیات اقدامات ترسره شوي او په خپلو ارګانونو کې ثبت شوي دي او تر څنګ یې یو مستقل کمیسیون ایجاد شوی، چې په عمومي توګه دغه ټول وسایل له ځان سره ثبت او خوندیتوب یې تضمینوي. دا کمیسیون ټوله هغه وسله، مهمات، د شپې دوربینونه او نور وسایل هم له ځان سره ثبتوي؛ کوم چې له فتحې مخکې د اسلامي امارت مجاهدینو له ځان سره درلودل. ځینې جهتونه چې ځینو ډلو ته د وسلو د لاسته ورتلو ادعاوې کوي، دا ادعاوې یې بالکل له حقیقته لېرې او محض پروپاګند دي. په تېرو څلور نیمو لسیزو کې په سیمه کې د وسلو د قاچاق او سوداګرۍ ستر کاروبار روان وو، اوس هم په ځینو ګاونډیو هیوادونو کې د دې وسلو د تولید، قاچاق او پلور ستر مرکزونه وجود لري. همدغه راز د قیمتي ډبرو، تاریخي آثارو، چهارتراشو او خارجي اسعارو د قاچاق د مخنیوي په برخه کې په تېرو دولسو میاشتو کې امنیتي ځواکونه زیاتې لاسته راوړنې لري او د قاچاق مخه یې په ۱۰۰ کې ۹۹ فیصده نیولې ده.

۴. د عالیقدر أمیرالمؤمنین حفظه الله تعالی فرمان چې د مخدره موادو د کښت او قاچاق د ممنوعیت په اړه صادر شوی و، د امنیتي ځواکونو له لوري په ښه توګه تطبیق شوی. د مخدره موادو د کښت او قاچاق مخنیوی شوی. (۸۲۸۲) مظنونین، د مخدره موادو له پدیدې سره د تړاو په تور نیول شوي، د مخدره موادو د پروسس (۸۳۴) کارخانې او (۴۴۷۲) ټنه نشه یي توکي، د الکولي مشروباتو د تولید (۵۷) کارخانې، د نشه یي ټابلیټونو د تولید (۲۲) کارخانې او (۹۵۱۸۱۶) نشه یي ټابلیټونه د امنیتي ځواکونو له لوري له منځه وړل شوي دي. او همدارنګه (۱۳۹۰۴) هکتاره ځمکه چې کوکنار پرې کرل شوي وو، له کوکنارو څخه پاکه شوې او کوکنار له منځه وړل شوي. د دې ترڅنګ له لارو او کوڅو څخه د مخدره موادو (۹۵۲۰۵) معتادین را ټول شوي او معالجه یې سرته رسېدلې او په راتلونکې کې په پلان کې لرو چې د کوکنارو د قاچاق او کښت مخه په بشپړه توګه ونیسو. متأسفانه، د نړۍ هیوادونه او سازمانونه چې د کوکنارو د کښت او قاچاق د مخنیوي لپاره پریمانه بودیجه په لاس کې لري، له افغانانو سره یې تر اوسه د بدیل معیشت په برخه کې هېڅ ډول د پام وړ مرسته نه ده کړې او په دې برخو کې له دوه ګوني چلند څخه کار اخلي.

۵. افغانستان د ۲۰ ولایتونو او ۹۰ ولسوالیو له لارې له (٦) هیوادونو سره هم سرحد او له ډیورنډ فرضي کرښې سره سرېښن دی. په (۳۷) کمپونو کې شاوخوا (٦۳) کنډکونه، (۱۰۸) بیزونه او (٦۰۰) پوستې له ټولو امکاناتو، وسایلو او تجهیزاتو سره د امنیتي ننګونو پر وړاندې د مبارزې لپاره په مناسبو او مورد نظر سیمو کې جوړې او فعالې شوې دي او د دې اقداماتو په برکت زموږ رسمي او غیر رسمي پولې تر ډېره بریده خوندي شوې دي.

٦. د افغانستان د اسلامي امارت امنیتي او دفاعي ځواکونه د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی له لوري اعلان شوې عمومي عفوې ته کلک متعهد دي، په تیرو ۱۲ میاشتو کې موږ له عمومي عفوې څخه د تخلف هېڅ مورد نلرو، ځینې مغرضې کړۍ چې په دې اړه کوم موارد تبلیغوي دا هېڅ حقیقت نلري دا یوازې زموږ په ټولنه کې د بې باورۍ د رامنځته کولو او د ځوانانو د تېر باسلو لپاره دي، دا موارد زیاتره څېړل شوي، د شخصي دښمنیو پایلې دي او په محاکمو کې یې دوسیې تر تعقیب لاندې دي.

۷. الحمدلله د اسلامي امارت د امنیتي او دفاعي ځواکونو د سترپاوو او هڅو په برکت د افغانستان د ټولو وګړو ټول هغه حقوق چې اسلامي شریعت ورکړي خوندي دي او امنیت یې تأمین دی، د لږه کیو په حقوقو د تیري په اړه چې کوم تبلیغات کیږي دا هېڅ حقیقت نلري، ځینې مغرضې کړۍ چې خپله د داسې تیریو سابقه لري دا تبلیغات یوازې د نورو په اشاره د خپلو شومو اهدافو د لاسته راوړنو لپاره کوي.

۸. د امنیتي ځواکونو په ځانګړې توګه د پولیسو مسلکیتوب ته زیات پام شوی. د نظامي امنیتي مسلکي زده کړو ټول مراکز فعال دي. په نصاب کې د عصر د مقتضی مطابق تعدیلات راوستل شوي. تر ډېره حده اوس د امنیتي ځواکونو چلند مسلکي شوی. په دې برخه کې غواړم

یو تشویش ته چې کله یې ځینې مغرض نړیوال سازمانونه په ځینو نړیوالو غونډو کې ایجادوي، وضاحت ورکړم، هغه دا چې زموږ د امنیتي ځواکونو ټول هغه اقدامات چې د جرایمو د مخنیوي په اړه یې پورته کوي، د اسلامي شریعت په اساس د جوړو شوو قوانینو، فرمانونو او حکمونو له مخې ترسره کېږي. موږ هېڅ ډول غیرقانوني گرفتاري نه لرو او نه غیر قانوني زندانونه شتون لري. د عالیقدر أمیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د ځانگړي فرمان له مخې د مظنونینو تعذیب او شکنجه او په توقیف کې یې د محکمې له حکم څخه پرته له خپلې ټاکلې مودې څخه زیات ساتل، په مطلق ډول بند دي. بندیانو ته د تحقیقاتو په دوران کې هېڅ ډول جسمي او روحي تعذیب نه ورکول کېږي. هر چا چې د عالیقدر أمیرالمؤمنین حفظه الله تعالی له فرمان څخه تخلف کړی، هغه فوراً نیول شوي او مجازات شوي. په دې اړه په تېرو دولسو میاشتو کې لسگونه متخلفین نیول شوي او مجازات شوي. د یادونې وړ ده چې له فرامینو، حکمونو او قوانینو څخه د سرغړونې د مواردو د څېړنې او سرغړوونکو ته د مجازات لپاره ځانگړي نظامي محاکم او د تعقیب او نظارت لپاره یې ځانگړې اداره رامنځته شوې او په امنیتي او دفاعي ارگانونو کې ځانگړي تشکیلات هم د دې لپاره وجود لري. د دوی دروازې د هر چا پر مخ خلاصې دي. له هر چا سره چې زیاتی کېږي، په ډېره آسانی کولای شي د یادو تشکیلاتو له لارې د خپل حق غوښتنه وکړي.

۹. په تیرو دولسو میاشتو کې د طبیعي پیښو پر مهال امنیتي او دفاعي ځواکونه په سرعت سره د پیښو ځای ته رسېدلي او له خپلو زمیني او هوایي امکاناتو یې کار اخیستی او په اغیزمنه توگه یې د ژغورنې عملیات یې ترسره کړي؛ تر څنگ یې له متضرره هیوادوالو سره له خپلو معاشاتو نغدي مالي مرستې هم سرته رسولې دي. بیلگه یې په هرات کې د زلزله ځپلو د ژغورنې عملیات او له دوی سره لسگونه میلیونه مالي نغدي مرستې دي. همدغه راز امنیتي او دفاعي ځواکونو هیواد ته په اجباري ډول د راستنېدونکو افغان مهاجرینو د انتقال او ځای پر ځای کولو په برخه کې د مهاجرینو ستونزو ته د رسیدو د عالي کمیسیون په چوکاټ کې زیاته مرسته کړې او له خپلو ټولو امکاناتو څخه یې کار اخیستی او د دوی د امنیت لپاره یې د فوق العاده امنیتي اجراآتو پلانونه جوړ او عملي کړي دي.

۱۰. برای اخراج افراد مفسد از صف امارت اسلامی در دوازده ماه گذشته بسیار کار صورت گرفته است. افرادی که با مهارت های خاص در صف امارت اسلامی جابه جا شده بودند و سبب ایجاد بی اعتمادی میان دولت و رعیت می شدند اخراج شده و بالای کسانی که هنوز باقی مانده اند کار جریان دارد. امارت اسلامی متعهد است که در صف خود کسانی را اجازه نمی دهد که سبب آزار و اذیب مردم و رعیت می شوند.

د سرتاسري امنیت ټینگښت او د امنیتي ځواکونو پورتنۍ لاسته راوړنې د اسلامي شریعت د بشپړ تطبیق او حکم (بما أنزل الله) برکت دی.په تیرو ۱۲ میاشتو کې د اسلامي امارت د شرعي محاکمو له لوري په ټولیز ډول له ۴۶ زره څخه زیاتې جزائي دوسیې حل او فصل شوې دي، له دې جملې څخه (۳۰۳۴۷) قضیې جنائي ملکي، (۱۲۱۸۹) قضیې د عامه امنیت او اداري فساد او (۴۲۶۱) قضیې د نظامي منسوبینو اړوند دي او په دې ټولو قضیو کې د اسلامي شریعت په اساس حکمونه صادر او فیصلې ترسره شوې دي او زرگونه مجرمین مجازات شوي دي.

د افغانستان مسلمان ملت او د اسلامي امارت ټول مجاهدین باید مطمئن واوسېږي، موږ به کله هم د اسلامي شریعت په تطبیق کې نه غفلت وکړو او نه به په (بغیرماأنزل الله) حکم وکړو. زموږ په داخلي او خارجي سیاست کې دوستي او دښمني د اسلامي شریعت د لارښوونو له مخې ده.

موږ د امنیت د ټینگښت په برخه کې د خپل مجاهد ولس له همکارۍ څخه مننه کوو او ستایو یې او ترې غواړو چې د ناوړه امنیتي پیښو د مخنیوي په موخه له خپلو امنیتي ځواکونو سره لا ډیره مرسته وکړي او خپل شرعي او ملي مسئولیت ادا کړي.

نیروهای امنیتی، در تمامی نقاط کشور به دشمن فرصت هیچگونه تحرک را نمی دهند. نظر به آیات صریح قرآن، احادیث مبارکه، فیصله و فتوای هزاران تن از علماء کرام، هرگونه حرکت نظامی بر علیه نظام اسلامی بغاوت شمرده می شود و هر آن کسی که بر علیه نظام اسلامی بغاوت کند، مجاهدین ما متعهد هستند که آنها را از بین خواهند برد.

د افغانستان د اسلامي امارت امنیتي کمیسیون له خپلو ټولو امنیتي او دفاعي ځواکونو څخه مننه کوي چې د اسلامي شرعي نظام د راوستلو، ساتلو او ګرانو هیوادوالو ته د ډاډمن امنیت د تأمین په برخه کې یې له هېڅ ډول ستړیا او سرښندنې څخه دریغ نه دی کړی. تاسې زموږ اتلان یاست! تاسې ټول اسلامي امت او مجاهد ولس ته ویاړ ور په برخه کړ! موږ پر تاسې ویاړو. الله دې تل تاسې ژوندي او سرلوړي لري.

په پای کې غواړم د اسلامي امت د ستر مشترک غم او درد په اړه د افغانستان د اسلامي امارت او د افغانستان د مجاهد ولس په استازولۍ خپله ژوره خواخوږي او خپل د زړه درد وړاندې کړم. په غزه کې چې د غاصبو اسرائیلو له لوري کوم ظلم، وحشت او قتل عام روان دی، دا د نړۍ په تاریخ کې کمساری دی. موږ دا ظلم او وحشت په تر ټولو کلکو ټکو غندو، په ټولو اسلامي هیوادونو او مسلمانانو ږغ کوو چې د دې ظلم او وحشت پر وړاندې په قوت خپل ږغ پورته کړي. د افغانستان اسلامي امارت د فلسطین قضیه د ټول اسلامي امت قضیه ګڼي. د فلسطینیانو د آزادۍ د برحقې داعیې ملاتړ کوي او په اوسني ستر غم او درد کې د غزې له مسلمانانو سره خپل ځان شریک ګڼي. د غاصبو اسرائیلو هغو ملاترو ته چې د بشر د حقوقو تش په نامه شعارونه یې ورکول په ډاګه کوي چې ستاسو اوسنی سیاست د غزې د مسلمانانو په حق کې له دوه مخیتوب او ظلم څخه ډک دی، تاسو باید له دې ناوړه سیاستونو څخه لاس واخلئ او له بشریت سره دا کلکه دښمني پرېږدئ.

پای

متن کامل مصاحبه اختصاصی
قاری فصیح الدین فطرت لوی درستیز قوای مسلح افغانستان

لوی درستیز قوای مسلح کشور محترم قاری فصیح الدین فطرت با یکی از رسانه های داخلی مصاحبه اختصاصی داشتند.
این مصاحبه توسط محترم عبدالعزیز سخی زاده گرداننده تلویزیون آریانا نیوز در دفتر کار محترم لوی درستیز انجام یافته و از طریق برنامه های شبکه جهانی آریانا پخش و نشر گردیده است با وجود اینکه اکثر بزرگان امارت اسلامی پس از حاکمیت دوباره امارت اسلامی در افغانستان با رسانه ها مصاحبه هایی داشته اند اما این مصاحبه به گونه خاصی که مرتبط به قضایای سیاسی و نظامی کشور می گردد، متفاوت تر و با ارزش می باشد، به سوالات و پرسش های که ذهن عامه را درگیر خود کرده بود پاسخ های مفصل و همه جانبه ارائه داشتند.
مدیریت تنظیم، انسجام، اشتهارات و تبلیغات ریاست ارتباطات استراتیژیک و امور عامه وزارت دفاع ملی به منظور آرشیف و استفاده خواننده گان این مصاحبه را به رشته تحریر درآورده و پیشکش علاقه مندان می دارد.

آقای فطرت سپاسگزارم که به آریانا نیوز وقت گذاشتید.
اجازه دهید تا بحث را از ۱۵ اگست روز سقوط جمهوریت و فرار اشرف غنی آغاز کنیم.
س: روایت شما از۱۵ اگست چی است؟
ج: بسم الله الرحمن الرحیم
پانزدهم اگست روز پیروزی حق بر باطل روزی که مجاهدین توسط امریکا و هم پیمانانش با طیارات بی پیلوت و بی ۵۲ امریکایی از پایتخت کشور یعنی کابل بیرون کرده شدند، اما بار دیگر با قدرت و توانایی کامل باکسب افتخارات بسیار بزرگ فاتحانه وارد کابل شدند.
پایتخت کشور را فتح کردند. همهٔ افغانها تا ابد به این روز بمثابهٔ ختم اشغال و آزادی افغانستان افتخار خواهند کرد.
س: شما دقیقآ در ۱۵ام اگست در کدام مکان بودید، در مدیریت جنگ پنجشیر، یا منتظر هدایت رهبری امارت اسلامی برای ورود به کابل؟
ج: از اینکه یک روز قبل از فتح کابل، ولایت مزارشریف نیز پیروزمندانه فتح شده بود، به اساس مسؤلیت و ماموریتِ جهت تامین امنیت، تنظیم امور شهر مزارشریف و حفاظت اموال بیت المال که طور غنیمت بدست مجاهدین آمده بود، به شهر مزارشریف رفته بودیم، حین اجرای وظایف سپرده شده، همان روز از طرف رهبری امارت اسلامی افغانستان اجازهٔ ورود به کابل داده شد ما با تعداد از مجاهدین ولایات سمنگان، بغلان، کندوز و تخار وارد کابل گردیدیم.
س: چگونه یک باره نیروهای امارت اسلامی تا دروازه کابل خود را رساند، آیا در جنگ پیروز شدید، یا بحث معامله بود. چون ولایت ها، و ولسوالی ها پی هم سقوط کرد و یک باره نیروهای امارت اسلامی عصر ۱۵ اگست بود که خود را نزدیک دروازه های کابل رسانیدند؟
ج: دقیقآ بعد از تجاوز امریکایی ها به افغانستان و اشغال کشور توسط متجاوزین، جهاد مجاهدین امارت اسلامی از همان زمان برضد نیروهای اشغالگر و کسانی که توسط آنها پشتیبانی می گردیدند، آغاز شده و ادامه داشت، از اینکه نیروهای امریکایی همیشه مورد ضربات قوی مجاهدین قرار میگرفتند و به اهداف که داشتند نیز دست نیافتد، بالاخره امریکا تصمیم گرفت که از افغانستان بیرون شود و این را پذیرفت که جنگ در اینجا (افغانستان) دیگر معنی ندارد. همزمان با تصمیم امریکایی ها مبنی بر خروج از افغانستان حکومت که آنها در کابل اساس وبنیادش را گذاشته بودند و به پشتیبانی و حمایت مالی و نظامی امریکا ادامه پیدا کرده بود. در همین جریان ادارهٔ کابل فکر کردند که

بعد خروج نیروهای امریکایی دیگر توان ایستادگی در برابر نیروهای امارت اسلامی را ندارند، ناگزیر دست از جنگ برداشتند و فرار کردند.

س: شما از اهداف امریکا درا فغانستان گفتید که به آن اهداف که میخواست نرسید، و اگر بگوید که چی اهداف داشت امریکا؟

ج: از جمله اهداف امریکا برعلاوۀ تسخیر افغانستان در صدد آن بود که دیگر در افغانستان نیروهای جهادی و اسلامی اصلاً وجود وحضور نداشته باشند. که به این هدف دست نیافت. بعد از اینکه حکومت ساخته شده توسط امریکایی ها که از جانب حامیان شان جواب یافته بودند، با مأیوسی کامل مورال شان را از دست دادند. همان بود که سقوط ولسوالی ها، ولایت ها و اخیراً منجر به فتح کابل شد.

س: بحث سقوط مزار یک روز قبل که شما وارد کابل شوید و گفتید که در مزار بودید، روایت ها چی بود از مزار، چون آنجا (مزار) مارشال دوستم، آقای عطامحمد نور و چهره های سیاسی که همواره در برابر امارت اسلامی تاخت و تاز میکردند، وجود داشت و آنها می گفتند که تا آخرین قطره خون می جنگند در برابر نیروهای امارت اسلامی، چرا فرار کردند؟

ج: دقیقاً قبلاً گفته شد که حکومت متکی به امریکایی ها از این ناحیه مأیوس و نا امید شده بودند که دیگر امریکایی ها در افغانستان باقی نمی مانند و با ما وفادار نیستند، ادارۀ کابل متوجه شد که شرکا و حامیان شان درحال فرار هستند، آنها قبل از بیرون شدن کامل امریکایی ها، فرار را به قرار ترجیح دادند. اگرچه زمام داران حکومت کابل در زبان می گفتند، اما می دانستند که در برابر مجاهدین امارت اسلامی تاب و توان مقاومت و جنگ را ندارند.

س: ولی بعد از اینکه آنها فرار کردند صحبت های هم داشتند در رسانه ها و توجیه کردند فرار شان را از افغانستان، آنها گفتند: اشرف غنی به آنها اجازه جنگ را نداد حتی آنها را تسلیحات نظامی نکرد، کمک برای شان نکرد. شما وقتی مزار را گرفتید چه چیز های آنجا مانده بود؟

ج: مسلماً آنها کاستی های شان را با این توجیه میکنند که گویا اشرف غنی به آنها اجازه نداد. در حقیقت وقتی بود که اشرف غنی خود در حالت فرار بود. تمام نیروها تحت امر و قومانده آنها در مزار بود. گویا که نیروها هم زیر قومانده آنها نبود اما تسلیحات، تجهیزات و امکانات نظامی همه در اختیار آنها بود ولی با این تعبیر، همه امکانات را گذاشتند و فرار کردند. زمانی که ما وارد شهر مزار شریف شدیم تمام امکانات اردوی قبلی که توسط امریکایی ها تسلیح و تجهیر گردیده بود، در ولایت مزار شریف باقی مانده بود.

س: منظور تان از شهر مزار شریف نزد آقای دوستم، عطامحمد نور و یا پیش ارگان های امنیتی؟

ج: از همان راۀ که عطامحمد نور فرار کرده بود، دوستم نیز هم فرار کرد و آنها تمام امکانات و نیروها را شکلی منسجم کرده بودند که از پل عبور داده و به طرف ازبکستان ببرند. ولی خوشبختانه ازطرف کشور ازبکستان به آنها اجازه ورود داده نشد ، و تمام امکانات و تجهیزات در حیرتان باقی ماند. در همان روز خودم در حیرتان بودم که نیرو های کماندو می خواستند تمام امکانات و تجهیزات را به طرف ازبکستان ببرند ولی فقط خود آنها از همان مسیر فرار کردند و تمام امکانات همان جا باقی مانده بود.

س: روایت های زیاد وجود دارد از این روز "سقوط مزار" اگر چه شما در مورد تجهیزات گفتید، که میخواستند ببرند ولی نتوانستند. گفته های وجود دارد که این چهره های سیاسی میخواستند پول هنگفتی را هم ببرند ولی موفق نشدند و همان جا باقی ماند. دید گاه شما در این مورد چیست؟

ج: دقیقاً ممکن آنها با خود پولی را هم برده باشند، ولی پولی هنگفتی که از آنها در آنجا باقی مانده و در دسترس مجاهدین قرارگرفته باشد، آنطور نیست.

س: از ورود تان به شهر کابل گفتید، قراربود که نیروهای امارت اسلامی افغانستان وارد کابل نشوند من همان روز تعقیب می کردم خبرها را، واعلامیه داد آقای ذبیح الله مجاهد وگفتند که نیروهای امارت اسلامی افغانستان وارد کابل نمی شوند و قدرت انتقال پیدا می کند و چی شد که

در دقیقه ۹۰ همه چیز بهم خورد، آقای غنی فرار کرد و نیروهای امارت اسلامی وارد کابل شدند، قضیه چی بود؟
ج: از قبل فیصله امارت اسلامی اینگونه بود که اگر مجاهدین به پایتخت کشور (کابل) به زور وارد شوند ممکن جنگ، خونریزی و بعضی مشکلات به بار بیآید. گفتگوها جریان داشت که انتقال قدرت به شکل مسالمت آمیز صورت گیرد و قدرت به مجاهدین تحویل داده شود، اما متاسفانه قبل از این که گفتگوها نتیجه بدهد اشرف غنی کابل را رها و فرار کرد. بعد از آن فیصله بر این شد که با فرار اشرف غنی حالت سر در گمی در کابل به میان آمده، ممکن کسانی دست به تخریب و چپاول اموال مردم بزنند. در آن موقع اجازه داده شد تا مجاهدین جهت تامین امنیت شهروندان کابل وارد کابل شوند.
س: انتقال قدرت، آیا برنامه ریزی شده بود در دوحه؟
ج: قبل از این گفتگوهای بین الافغانی در دوحه جریان داشت اما جانب جمهوریت زیاد قلدری می کردند ولی بعد از اینکه از طرف بادارهای شان فهمانده شدند، آنها نیز به این گفتکوها آماده بودند.
متاسفانه قبل از انتقال قدرت، فرارکردند.
س: زمانیکه وارد کابل شدید با چه چیزی سرخوردید، آیا فکر میکردید که روزی وارد کابل شوید و بیآیید در چوکی لوی درستیز وزارت دفاع بنشنید، که روزی از همین جا برضد شما فرمان حمله داده می شد.
ج: دقیقاً ما این امیدواری ها را داشتیم که یک روزی افغانستان توسط فرزندان اصلی اش آزاد میشود و نیروهای امریکایی که به غرض اشغال خاک ما آمده اند، دایم بوده نمیتوانند. چون تجربه ها این را ثابت کرده بود که هیچ نیروی اشغالگر و امپراطوری در افغانستان بطور دایم و همیشه باقی نمانده بلکه شکست خورده است.
این امیدواری همیشه بود و ما یقین کامل داشتیم. اما این که کابل فتح شود، پیروزی بیآید، خود ما باشیم و فاتحانه وارد کابل شویم، و به کابل بیآیم. این فکر را نمی کردم که وظیفه لوی درستیز برای من محول شود.
س: حال چی فکر میکنید، چوکی برای شما امتیازاست یا مسولیت؟
ج: دقیقاً یک مسولیت است که بدوش ما سپرده شده، امتیاز نیست.
س: اجازه دهید برگردیم به ۱۵ اگست، روزی که کابل سقوط کرد. شماری فکر می کردند که اگر کابل سقوط کرد، مقاومت در پنجشیر ادامه پیدا می کند. میخواهم روایت شما را بشنوم از پنجشیر، که پنجشیر هم سقوط کرد. تاجایی که من معلومات دارم شما مدیر این جنگ بودید در پنجشیر؟
ج: ما به این یقین و باور کامل داشتیم که پنجشیر به عنوان یک ولایت خورد با یک عده فراری های که از کابل فرار کرده بودند، ابداً نمیتوانند در برابر مجاهدین امارت اسلامی که حالا تمام کشور را تصرف کرده و زیر سلطه و اداره خود دارند، مقاومت کنند. اما نگرانی ها هم وجود داشت که برای مردم پنجشیر در هنگام که جنگ صورت گیرد صدمه ای وارد شود، روی این ملحوظ در مراحل ابتدایی کوشش ما این بود که به آنها فهمانده شود که امریکایی ها نتوانست در برابر امارت اسلامی مقاومت کنند و همچنان حکومتی که امریکایی ها ساخته بود، هم نتوانست و فرار کرد. و حالا هم یک عده ای محدود هم نمی تواند، بناءً یک روش را در پیش بگیرید که نه خود تان متضرر شوید و نه هم به مردم پنچشیر ضرر و زیان وارد شود.
بعد از فتح کابل گفتگو ها با آنها ادامه داشته من شخصاً خودم روی این برنامه کار می کردم در سطح بیست و یک ولایت کمیسونِ بود و در این کمیسون من بحیث معاون بودم و خصوصاً ولایت های آنطرف (شمال) مربوط به من می شد و مسولیت من بود به همین اساس من زیاد تلاش می کردم که مشکل پنجشیر از راه مسالمت آمیز حل شود و جنگ صورت نگیرد.
متاسفانه من به خاطر یک کار دیگر در طرف شمال بودم که در اندراب ها کسانی بغاوت کردند و مجاهدین ما را که در ولسوالی اندراب

بود معاصره کردند و عدۀ مجاهدین را شهید کردند اما بعد از آن فرمان داده شد که یک جبهه به طرف اندرآب ها و جبهه دیگر از این طرف، به سمت پنچشیر حرکت کنند. اما هنوزهم دروازه گفتگو باز بود و در آن هنگام در یکی از مناطق ولایت پروان نشستی با کسانی به نمایندگی (احمد مسعود) که خود را رهبر جبهه مقاومت می دانست و از این طرف هم کسانی به نمایندگی امارت اسلامی افغانستان صورت گرفت، متأسفانه نتیجه ای نداشت.

س: چه می خواستند، مشخصاً خواست های شان چه بود؟

ج: در آن وقت آنها چیزهایی می خواستند که نماینده های شان قبل از این، در دوحه میخواست، که نا ممکن بود در آن شرایط.

س: اگر مشخصاً بگوید که چی میخواستند آیا میخواستند که به پنجشیر حمله نکنید، یا آنجا را نگیرید یا مسولیت آن را، به آنها بدهید؟

ج: موضوع حمله به پنجشیر نبود. از جمله موضوعات که آنها مطرح می کردند تقسیم قدرت بشکل پنجاه پنجاه بود که برای آنها در نظام جمهوریت یک چیز عادی بود و که این خواست ها مورد قبول امارت اسلامی نبود.

س: سرانجام مذاکره به بن بست خورد و ناگزیر شدید که راه نظامی را در پیش بگیرید؟

ج: بلی ها.

س: میخواهم باز مشخص بسازم که شخص شما در جنگ پنجشیر و بدخشان چی قدر نقش دارید؟

ج: تمام مجاهدین امارت اسلامی در جنگ بدخشان و پنجشیر نقش داشتند و من در اوایل مسولیت ولایت بدخشان را داشتم و تا یک مدتی رهبری مجاهدین امارت اسلامی بر عهدۀ خودم بود، که بعداً این مسؤلیت در سطح ۲۱ ولایت شد. که مسولیت آنها به یکی از برادران دیگر سپاریده شد و من نیز در کنار مجاهدین بودم.

س: در اندارب ها چی میگذرد ما همه روزه شاهد این هستیم که گزارش ها و ویدیو ها در شبکه های اجتماعی، در فیسبوک، و شما را متهم میکنند، نیروهای امارت اسلامی را به نقض حقوق بشر متهم میکنند. حتی سازمان های جهانی هم گزارش نشر میکنند و میگویند که امارت اسلامی متهم به نقض حقوق بشر است در پنجشیر و اندراب ها، دیدگاه شما چی است؟

ج: اتهامات بی مورد و بی اساس است. در آنجا برخورد مجاهدین با مردم کاملا مثبت است حتی در زمان جنگ هم وضعیت طوری مدیریت و کنترول شد که به اهالی ملکی و مردم هیچ نوع آسیب و ضرر نرسید و حالا الحمدالله امنیت است و فرزندان خود همان مردم است که در آنجا امنیت مردم را تامین میکنند و همچو گزارش ها بی اساس، بی مورد و بدون سند است.

س: کسانی که در آنجا در برابر نیروی های امارت اسلامی میجنگند، کی ها هستند. آیا مقاومت گران هستند، وجود دارند؟

ج: این فقط یک سرو صدای رسانه ای است، فعلاً هیچ کس در آنجا نیست و ما در صحنه هستیم کسی را نمی بینم که بنام مقاومت وجود داشته باشد و در برابر مجاهدین امارت اسلامی جنگ کند. فقط یک سرو صدای بی مورد و بی اساس است.

س: گفته می شود که بخاطر که شما بتوانید حاکمیت داشته باشید و قدرت را در پنجشیر حفظ بکنید، نظم بدهید. در آنجا پوسته گذاری کرده اید، حدود هفت صد یا هشت صد پوسته را در پنجشیر. آیا این واقعیت دارد؟

ج: آنطوریکه گفته می شود نخیر، اما؛ بلی.

بخاطر تامین امنیت مردم پوسته های امنیتی در پنجشیر وجود دارد. تا از نفوذ افراد مخل امنیت جلوگیری گردد و مردم را به مشکل مواجه نسازند.

س: این پوسته ها بخاطر تامین امنیت است؟

ج: بلی، بخاطر تامین امنیت است.

س: در اندراب ها چگونه؟ زمانیکه شما قوماندان یکی از جبهات را کشتید، زمستان هم بود، اگر اشتباه نکنم، اگر روایت این را از زبان شما بشنوم که چگونه پیدا کردید موقعیت آن را، چگونه توانستید عملیات راه اندازی بکنید و آنها را بکشید؟

ج: در مراحل ابتدایی این را اعلام کردیم و گفتیم که هر کس که بخواهد افغانستان را بسوی جنگ ببرد و امنیت را اخلال کند با چنین سرنوشت دچار میشود، و این طبعی بود. گاه گاه کسانی سروصدا براه می انداختند که گویا مقاومت وجود دارد افرادی که امنیت را اخلال می کردند، طبعاً موقعیت شان پیدا شد، مجاهدین امارت اسلامی بخاطر گرفتاری شان به محل رفتند، کسانی که مقاومت کردند به سزای اعمال شان رسیدند.

اجازه دهید برگردیم کابل!

س: زمانیکه حاکمیت دوباره امارت اسلامی در افغانستان شکل گرفت، چی چیز ها مانده بود. منظورم تسلیحات نظامی است. چون ما شاهد گزارش های ضد و نقیص بودیم، از سوی کمیته روابط خارجه مجلس سنای امریکا و نهاد های دیگر، آنها میگویند که به ارزش شانزده میلیارد دالر تسلیحات نظامی در افغانستان مانده است و یک تعداد شان میگویند که نه، به ارزش هشت میلیارد دالر، دیدگاه شما چه است، چه قدر تسلیحات نظامی از نظام جمهوریت به شما باقی مانده است؟

ج: تمامی تسلیحات و تجهیزات نظامی که امریکایی ها برای جنگ به افغانستان آورده بودند و همچنان اردوی را که در افغانستان تسلیح و تجهیز کرده بودند، بعد از این که شکست خوردند و رفتند همه تسلیحات باقی مانده و به دسترس امارت اسلامی قرار گرفت. ممکن به ارزش شانزده میلیارد یا بیشتر یا کمتر باشد. اما همه تسلیحات را که آورده بودند شاید مقدار کمی از آن را با خود انتقال داده باشند اما بیشتر تسلیحات نظامی باقی مانده فعلاً به دسترس حکومت قرار دارد..

س: یک نگرانی هم وجود دارد که این تسلیحات نظامی به دست داعش افتاده است؛ دید گاه شما چی است؟

ج: نگرانی ها بی اساس است، در این راستا ان شاءالله مشکل نیست، اسلحه، امکانات نظامی و اموال که از خارجی ها به غنیمت مانده بود، به شکل درست مدیریت شد.

قبلا بیان داشتم که برای ورود به کابل و دیگر شهر های بزرگ از قبل کدام برنامه ترتیب نشده بود، فقط در چند ساعت محدود برنامه ریزی صورت گرفت و به اطلاع مجاهدین رسانیده شد شاید در ابتدا خلأ های هم وجود داشت ما در وضعیت مناسب قرار نداشتیم ممکن بعضی چیزی های این طرف و آنطرف شده بوده باشد. اما در اسرع وقت مجاهدین عملیات های تصفیوی را انجام دادند، تلاشی های صورت گرفت و اشیای و اجناس نظامی دوباره جمع آوری شد. به دسترس مخالفین، داعش یا کسی دیگر، چیزی باقی نمانده است.

س: ما اخیراً شاهد یک گزارش بودیم که شورای امنیت سازمان ملل متحد آن را نشر کرد، از داعش به عنوان خطر بزرگ هم برای افغانستان، هم برای منطقه و جهان عنوان کرد. آیا داعش وجود دارد در افغانستان؟

ج: در افغانستان داعش طوری که وجود خارجی داشته باشد یا کدام جغرافیایی را در دست داشته باشد یا در کدام نقطهٔ وجود داشته باشد، الحمدالله وجود ندارد و نیست.

بعضی حملات تخریبی که در کدام جا صورت میگیرد الحمد الله به اسرع وقت مهار شده است.

اما آنطوریکه دنیا از داعش بزرگ نمایی میکند، در افغانستان به این شکل نیست.

س: چی فکر میکنید زمانی که کشور های همسایه، کشور های منطقه و حتی کشور های جهان می آید و از داعش بزرگنمایی میکند، چی هدف دارند؟

ج: شاید هدف های داشته باشند که آن نزد خود آنهاست.

س: شما چی فکر میکنید؟
ج: شاید حرکت های مغرضانه ای که در برابر امارت اسلامی داشته باشند، به هدف اینکه گویا قدرت امارت اسلامی را زیر سوال ببرند یا این که در افغانستان گروه های تروریستی وجود دارد و امارت اسلامی آن را مهار کرده نمیتواند. ولی این طور نیست، امارت اسلامی در مدت دوسال با وجود آن هم پیشرفت های در راستای تامین امنیت داشته و با قوت کامل امنیت را تامین کرده و نیروهای داعش هم شکلی که از آنها بزرگنمایی میکنند، الحمدالله در افغانستان هیچ کاری کرده نتوانسته اند.
س: فطرت صاحب! چون بحث داعش است من میخواهم روی این موضوع بپردازم، لوی درستیز ایالات متحده امریکا گفته بود: ممکن حملات هوایی شان در آینده های پس از خروج از افغانستان همآهنگ میشود با امارت اسلامی، ولی بعد چنین نشد. ما دیدیم که اشتباهی یکی دو مورد را در افغانستان در قلب کابل هدف حمله قرار دادند که مردم ملکی بودند، چرا؟
ج: ما به این متعهد هستیم و این توانمندی وجود دارد که امنیت را در سراسر کشور تامین کنیم و به هیچ کسی اجازه نمیدهیم که از بیرون بیآید و امنیت ما را تامین کند. تجربه ثابت کرده است که بودند کسانی متکی به امریکا و میخواستند آنها برای شان امنیت بگیرند، نه امریکا توانست و نه خود آنها.
بدین اساس، این ادعای و حرف های آنها بوده و ما با هیچ کسی موافق نیستیم و همآهنگی هم نمیکنیم که بیآید.
س: یعنی نیاز ندارید به کمک های ایالات متحده امریکا؟
ج: اصلاً به این نیاز نداریم که امریکا بیآید به عنوان دشمن افغانستان و یا دشمن خودشان در خاک ما کسی را مورد هدف قرار بدهد.
س: این چنین ظرفیت وجود دارد در وزارت دفاع افغانستان؟
ج: بلی، این چنین ظرفیت وجود دارد تا امنیت کامل کشور خود را بگیریم.
س: پس بیآییم روی ظرفیت های وزارت دفاع بیشتر تمرکز نماییم.
تعداد نیروها چقدر است، آقای فطرت! چون اخیراً شما گفته بودید که در کمترین زمان افغانستان شاهد یک اردوی منظم و قوی خواهد بود، او زمان رسیده؟
ج: بلی، الحمدالله در مدت بسیار کم ما توانستیم که تعداد نیروهای دفاعی کشور را به صد هزار و بعدا صد و پنجا هزار و در حال حاضر هم تصمیم ما برآنست که این ارقام را بالا ببریم. در سال روان ان شاءالله تعداد نیرو های دفاعی تا یک صد و هشتاد و دوهزار نفر می رسد و در صورت ضرورت تصمیم به دوصد هزار است ان شاءالله.
س: افغانستان به چقدر اردو نیاز دارد؟
ج: افغانستان در شرایط فعلی نظر به امکانات که دارد تا دوصد هزار نیرو ان شاءالله که کفایت می کند.
س: این نیرو ها، بزگترین کاری که می کنند چی است، دفاع از افغاستان است یا مسایل دیگر(عملیات ها است، عملیات های تصفیوی است و یا کار های دیگر)؟
ج: بزرگترین مسولیت نیروها دفاع از افغانستان است و حفظ حاکمیت ملی.
س: امکانات نظامی این اردو چی قدر است، آقای فطرت! چون ما در نظام گذشته که از مسولین می پرسیدیم، آنها میگفتن که این نیرو ها مجهز است با دوربین های شب بین، با سلاح های ام ۴، و سلاح های بسیار پیش رفته. حالا میخواهم بدانم که آیا آنچنان ظرفیت در نظام گذشته بود و تجهیزات که در اختیار اردوی آن زمان گذشته شده بود، حالا هم است یا نه ؟
ج: بلی، نسبت به ظرفیت های اردو قبلی ان شاءالله العزیز در اردوی اسلامی ملی بیشتر و بالاتر ظرفیت وجود دارد و تمام تجهیزات نظامی

اردو اردوی قبلی و تسلیحات مجاهدین که در زمان اشغال در برابر نیروهای امریکایی و نیروهای نظامی ادارۀ قبلی از آن استفاده می شد، تماماً در اختیار اردوی اسلامی ملی قرار دارد. در شرایط فعلی ان شاءالله کفایت کننده است برای اردوی اسلامی افغانستان.

س: آقای فطرت! تی تی پی در افغانستان است؟

ج: تی تی پی در افغانستان نیست.

س: در کجاست، چون پاکستان همواره انگشت انتقاد را طرف افغانستان میگیرد و زمانی که حمله به پاکستان میشود افغانستان متهم میشود از سوی پاکستان، چرا؟

ج: تی تی پی در پاکستان حضور دارد و جایی که عملیات میکند دقیقا که همانجا است یعنی کسانیکه در داخل خاک پاکستان هستند.

س: پس چرا پاکستان به خودش اجازه میدهد که در داخل خاک افغانستان شود و حملات راه اندازی بکند و یک قسمت از خوست را، اگر اشتباه نکرده باشم، آنها بمباردمان کردند سال گذشته و چند هفته پیش هم، حمله هوایی صورت گرفت و گفته شد که مهاجرین پاکستانی مورد حمله قرار گرفته؟

ج: این کم ظرفیتی خود آنها را نشان می دهد که دشمن شان در داخل خاک خود شان است و آنها همسایه شان افغانستان را متهم میکنند، آنها باید دشمن شان را داخل خاک خود شان ردیابی کنند دقیقاً دشمن شان در خاک خود شان است. کشور شان کوشش کنند که امنیت شان را تامین کنند، در این راستا ناتوان بودند و ناتوانی شان را بالای کسی دیگر حواله نکنند. ما بار ها گفتیم، نه به پاکستان و نه به هیچ کشور دیگری اجازه میدهیم که دشمن شان را در اینجا بپالند و بالای افغانستان حمله کنند. موارد را که شما گفتید هفته قبلی که حمله هوایی، دقیقا سخنگوی امارت اسلامی به آن جواب دادند و در این رابطه تحقیقات صورت گرفته، حمله هوایی نبوده بلکه یک انفجار بود که در آنجا بوقع پیوست.

س: آقای فطرت! پاکستان، اگر صحبت های لوی درستیز پاکستان را که همتای شما است متوجه شده باشید، آنها بیشتر به زور متوسل میشوند و هشدار داده اند که اگر مقام های امارت اسلامی همچنان از تی تی پی حمایت بکنند و اجازه بدهند که حملات که در خاک پاکستان میشود، آن حملات در افغانستان طرح ریزی شود، از زور کار میگیرند، پاسخ شما چی است، شما گفتید که دشمن شان در خاک خود شان است، آنها عملا میگویند که ما از زور کار میگیریم؟

ج: ما بار ها گفته ایم به آنچه که تعهد سپاریدیم، از جانب افغانستان این اجازه داده نمیشود که حمله ای اینجا طرح ریزی شود و بالای هیچ کشور صورت گیرد این مسولیت ایمانی و وجدانی ما است و ما هرگز اجازه نمیدهیم که کسی اینجا حضور داشته و یا طرح ریزی حمله را بالای یک کشور دیگر کند و اگر به بهانه های مختلف با دروغ بافی ها کسانی بخواهند که باز هم تعهدات امارت اسلامی را زیر سوال ببرد و به زور متوسل شود، ما افغانها در برابر زور اقدام و عکس العمل ما مشخص است، این را به دنیا ثابت کرده ایم و دنیا میداند که هر کس که اینجا به زور متوسل شده، با بسیار ذلت و خواری کامل از اینجا فرار کرده و رسوا شده است. پاکستان و یا هر کشوری که بخواهد به زور متوسل شود و از زور کار بگیرد ، دقیقا که جواب زور به زور است این یک اصل ما افغانها است.

س: باسیاسیون روابط دارید آقای فطرت، همراه شان صحبت کرده اید؟

ج: شاید خبر باشید که امارت اسلامی افغانستان بنابه وضوعات یک کمیسون را در این رابطه (برگشت و دعوت شخصیت های که از افغانستان فرار کرده اند) تشکیل داده است، من در آن کمیسون عضویت دارم به همین اساس یکی از مسولیت های ما است.

بلی، رابطه ها برقرار شده و از هر کدام آنها دعوت بعمل آمده است. نگرانی ها و سوالات که در این مورد وجود داشته به آنها پاسخ لازم ارائه شده است. تعداد زیادی برگشتند.

س: من میخواهم در رابطه به آنها دیدگاه شما را بدانم، با آقای صلاح الدین ربانی صحبت کرده اید؟
ج: شخصا خودم صحبت نکردیم، دعوت که از طریق کمیسون باید صورت می گرفت، با احساس مسولیت به هر فرد از آنها که دوباره به وطن برگردند، رسانیده شده. شاید بعضی از آنها خواسته های دارند ممکن از کدام ناحیه دیگر کدام امیدواری های هم داشته باشد.
س: ولی خواسته های که مشخصا در موضوع اشاره کردید تقسیم قدرت یا خواسته های که مثلا آنها دوباره به ثروت شان دست پیدا بکنند یا امکانات قبلا داشتند به آن برسند یا مورد دیگر است که از شما بشنویم؟
ج: در این مورد هیچ سوالی نیست، موضوع ثروت و اموالی که دارند مربوط خود آنها میگردد.
س:پس حتما قدرت میخواهند؟
ج:دقیقا قدرت میخواهند.
س: اخیراً اظهارات آقای دوستم را شما شنیده باشید، در یکی از رسانه ها صبحت کرده بودند و گفته، اگر حمایت سیاسی امریکا را داشته باشد دوباره برمیگردد به افغانستان و جنگ میکند با شما ؟
ج: آنها به گپ ها و لاف و پتاق چون گذشته ها عادت دارند، آنها قبلا طوری میگفتند که ما تا زنده هستیم از افغانستان بیرون نمیشویم و جنگ میکنیم، شما متوجه شدید که نتوانستند و فرار کردند.
این حرف و حدیث ها عادت قبلی آنهاست. ما مطمین هستیم که آنها قبلاً هم برعلاوۀ پشتیبانی سیاسی امریکا، پشتیبانی نظامی امریکا را هم داشتند اما فرار کردند.
و اگر باز هم کوشش کنند که با پشتیبانی سیاسی امریکا یا کسی دیگری به زور متوسل شوند، متوجه باشند که به زور وارد افغانستان شده نمی توانند.
س: اگر برگردیم به سال ۲۰۰۱، ما شاهد این بودیم که از رهبران استفاده شد از سوی بعضی کشور ها و ما شاهد این بودیم که آنها در برابر شما جنگیدند، فکر نمی کنید که دوباره برگردند و با حمایت بعضی از کشور ها و جنگ بکنند و حاکمیت امارت اسلامی به چالش بکشند؟
ج: شرایط خیلی فرق میکند خیلی متفاوت از سال ۲۰۰۱ تا به این سال، فعلاً امارت اسلامی نیروهای مسلح منظم دارد در آن سال نیروهای امارت اسلامی به این شکل و صورت نبود.
عیاناً اگر کشور های منطقه در حمایت و پشتیبانی آنها ایستاده شوند و آنها را وارد جنگ کنند، طبعی، که یک نفر با یک میل کلاشینکوف نیز میتواند امنیت را اخلال کند. در صورت که مخالفین سیاسی تصیمیم بگیرند و بخواهند که وارد خاک افغانستان شوند، توسط نیروهای دفاعی و امنیتی ضربه می خورند و باور کامل داریم که مجاهدین امارت اسلامی در این شرایط الحمدالله قوی و منظم هستند.
س: پرسش اصلی این است که چرا این رهبران هنوز هم در این فکر هستند که برمیگردند به افغانستان و دوباره جنگ را آغاز میکنند در برابر امارت اسلامی؟
ج: اگر به این فکر باشند که از راه گفتگو و شکل مسالمت آمیز جهت یافتن راه حل مناسب وارد مذاکره شوند، میتوانند مشکلات شان را مطرح کنند. افغانستان خاک و وطن مشترک همۀ افغان ها است. آنها میتوانند بیآیند و خدمت کنند.
و اگر به این فکر باشند که با متوسل شدن به زور و از راه جنگ دوباره میآیند، این خواب و خیال است محال.
س: شما به این باور هستید که دیگر هیچ کشوری از این رهبر ها حمایت سیاسی و نظامی نمیکند.
ج: شاید حمایت کنند، و احتمال میرود در آینده ها به قدر کافی هم حمایت نکنند. ولی ما نیروهای خود را طوری عیار می سازیم که اگر این ها از جانب کسی حمایت شوند یا نشوند، ما بتوانیم از افغانستان دفاع کنیم.
س: شما از مذاکره یاد کردید، چرا مذاکره با امارت اسلامی نتیجه نمیدهد یا بهتر بگویم چرا از ۲۹ فبروری تا موافقتنامه ای که بین امارت

اسلامی و امریکا شکل گرفت، بوجود آمد و امضاء شد، به اساس همان توافقنامه همه چیز پیش نرفت، ما شاهد نقض بعضی موارد از توافقنامه بودیم و و شما بیان می دارید که سیاسیون باید بیایند، در مذاکره باز است. و این ها باورمند به مذاکره نیستند با امارت اسلامی، چرا؟

ج: امارت اسلامی این را ثابت ساخته است که اگر موارد از توافقنامه نقض شده باشد از جانب امریکایی ها نقض شده است. ما مسلمان هستیم، مسلمان چیزی را که تعهد کرد به آن عمل میکند.

امریکایی ها در افغانستان آمده بودند و افغانستان را اشغال کرده بودند با وجود آنکه جهاد را ما علیه آنها فرض میدانستیم، واجب میدانستیم. بعد از این که توافقنامه امضاء شد و آتش بس شد، حتا یک فیر هم طرف آنها صورت نگرفت و تا حال من موردی را نمیبینم که از جانب امارت اسلامی توافق شده باشد و آن نقض شده باشد.

س: پس چه چیزی را امریکا نقض کرد(کدام موارد را امریکا نقض کرد)؟

ج: خیلی مواردی بود که در زمان حضور امریکا در افغانستان از طرف شان نقض شد، از طرف آنها حمله و حملات طیارات بدون سر نیشین و طیارات بی ۵۲ صورت گرفت، شاهد آن بودیم که این نقض سریع از جانب آنها بود، بعد از آن قسمی که شما میبینید بار ها حریم هوایی ما از طرف امریکایی ها نقض شده. این یکی از نقض سریع از همان موارد توافقنامه است، نمونه های زیاد است که مواردی از طرف آنها نقض شده است.

س: زمانیکه امارت اسلامی قدرت را بدست گرفت در کابل، اعلامیه نشر شد از جانب مقامات ایالات متحده امریکا گفت که توافقنامه دوحه را شما نقض کرده اید، توافقنامه این بود که شما از راه گفتگو باید قدرت را بگیرد و حالا شما آمدید از طریق زور قدرت را گرفتید و آنها گفتند که این مورد باعث میشود که ما (امریکا) شما را (امارت اسلامی) به رسمیت نشناسند.

ج: قبلا به شما گفتم که ما کوشش کردیم که از راه زور قدرت را بدست نگیریم و هیچ راه دیگر وجود نداشت که ما وارد کابل و دیگر شهر های بزرگ افغانستان نشویم و امنیت را تامین نکنیم. وگرنه افغانستان به یک بحران کلان می رفت.

س: مشکل بزرگ امارت اسلامی با گذشت دو سال در آن بوده است که هنوز رسمیت خود را بدست نیاورده، در این عرصه کی مقصر است، آیا امریکا مقصر است؟

ج: دقیقا امریکایی ها و کسانی که در پهلوی آنها قرار گرفته اند، مقصر هستند.

س: در پهلوی امریکایی ها کی ها قرار گرفته اند؟

ج: یک تعداد کشور های هستند که نمی خواهند.

س: منظور تان دیگر شرکای امریکا است؟

ج: بلی ها.

س: آقای فطرت! برای اینکه برویم بطرف به رسمیت شناسی، چه کار میکنید؟

ج: امارت اسلامی افغانستان تمامی شرایط که یک حکومت باید داشته باشد، دارد و به رسمیت شناخته شود تکمیل کرده و از اینکه به رسمیت شناخته نشده، عقیده ما این است که افغانستان بیست سال اشغال بود، حکومت را که خود آنها ساخته بودند و زیر اداره آنها کار میکردند، آنرا به رسمیت شناخته بودند و اگر باز بخواهند که آنطور یک حکومت را، امارت اسلامی داشته باشد این ابداً غیر قابل قبول است.

س: آیا مشخص شده است که در گفتگو های شان از شما چه میخواهد در برابر اینکه شما را به رسمیت بشناسند، یا هنوز مشخص نشده؟

ج: چیزی که آنها میخواهند برای تان قبلا توضیح دادم که برای امارت اسلامی این غیر قابل قبول است و این را ابدا قبول نمی کند، کسانی را که آنها خود شان اینجا بودند، دست نشانده آنها و تحت امر آنها کار میکرد، امارت اسلامی آن طور نمی کند، ما افغانستان آزاد و مستقل داریم. خودش

داریم. خودش تصمیم میگیرد، خودش حرکت میکند و هر تصمیم در دست خودش است.

س: آیا سرحدات افغانستان امن است؟

ج: الحمدالله، سرحدات افغانستان در حال حاضر امن است و هیچ مشکل وجود ندارد.

س: بخاطر اینکه بتوانید سرحدات افغانستان را خوب کنترول بکنید چه کار های را کرده اید. پوسته گذاری شده یا مکان های نظامی بیشتر آنجا انتقال داده اید یا افراد را بیشتر ساخته اید؟

ج: ما در تمام سرحدات نیروهای سرحدی داریم. برای کنترول و ستر سرحدات، پوسته ها و مراکز نظامی ایجاده شده است. در تشکیلات سال روان، ۴۴ درصد تشکیلات سرحدی افزایش بعمل آمده و وظیفه یک حکومت اسلامی همین است که از سرحدات کشورش حفاظت و حراست کند و این وظیفه را تکمیل کند، که این کار صورت گرفته است.

س: مردم می پرسند، چه قدر باید منتظر بود که تا مشکل ما با همسایه حل شود، با ایران، با تاجکستان، با پاکستان و کشور های دیگر؟

ج: در حال حاضر یگان انتقادات است که بین همسایه ها رد و بدل میشود. افغانستان با همسایه خود هیچ کدام مشکلی نداشته و ندارد، ما با کشور های همسایه در گفتگو هستیم و همان تعاملات که بین حکومت وجود دارد، انجام میپذیرد. ما کدام مشکل خاص با همسایه های خود نداریم.

س: به عنوان پرسش اخیر، آقای فطرت! پیام تان به مردم چی است.

ج: پیام من به مردم افغانستان این است که در راستای تامین امنیت شان مطمین باشند، با نیروهای دفاعی و امنیتی شان همکار باشند و من مطمین هستم که اگر نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان حمایت مردم و ملت را پشت سر شان داشته باشند، هیچ قوتی نمی تواند امنیت شان را اخلال کند.

د افغانستان او چین ترمنځ د اړیکو نوی باب

افغانستان او چین دوه داسې ګاونډي هیوادونه دي چې د تاریخ په اوږدو کې د دواړو هیوادونو د نظام او ملت په کچه مثبتې، ټینګې او ستراتیژیکې اړیکې پالل شوې دي، چین د یو ښه ګاونډي په توګه له افغانستان سره تل ښې اړیکې پاللې دي او د افغانستان په بیا رغونه کې د ونډې اخستلو لېوالتیا ښودلې ده.

کله چې امریکا په افغانستان یرغل وکړ، د ناټو سازمان غړي هیوادونه یې هم په دې جګړه کې ښکېل کړل او شل کاله یې د افغانستان د غیور ملت پر وړاندې جګړه وکړه، له دې سره په افغانستان کې د چین ګټې له ګواښ سره مخ شوې، امریکا چې په افغانستان کې کومه اداره رامنځ ته کړه په ټولو چارو کې د امریکا د ګټو ساتونکې او د هغوی د اوامرو پلې کوونکې وه، امریکا د کابل ادارې ته اجازه نه ورکوله چې له چین سره ژورې اړیکې وپالي او یا دا چې په افغانستان کې پانګونه وکړي، ځکه چې امریکا چین ته د یو اقتصادي سیال په سترګه کتل او ډېر ځله یو له بل سره په سړه جګړه کې ښکېل وي.

که څه هم امریکا په افغانستان کې پانګونه کوله او د کابل له ادارې سره یې هغه مهال مالي مرستې کولې، خو په داسې برخو کې یې پانګونه نه کوله چې ګټه یې افغانانو ته تلپاتې وي.

درې اونۍ دمخه د مالیې پخواني وزیر عمر زاخېلوال له اریانا نیوز سره په مرکه کې وویل چې امریکا به موږ ته روپۍ راکولې خو په هغو برخو کې یې د لګښت اجازه نه راکوله چې ګټه به یې تلپاتې وه، ځکه چې موږ واک نه درلود او د خیرات غوایي کې هیڅوک غاښونه نه ګوري.

نوموړي د بېلګې په توګه د برېښنا یادونه وکړه، چې په دې برخه کې د تاجکستان او ځینو نورو هیوادونو څخه د برېښنا د وصل لپاره د برېښنا مزي تېرولو باندې یې دومره لګښت کولو چې په هغه باندې د هیواد دننه د اوبو بندونه جوړېدی شول او د داخلي برېښنا منابع پرې تر لاسه کېدلی شوې، خو دوی موږ ته اجازه نه راکوله.

له دې څخه د امریکا موخه دا وه چې په سیمه کې نفوذ پیدا کړي او په افغانستان کې د پاتې کېدو لپاره د ځینو ګاونډیو هیوادونو اندېښنې په دې پلمه کمې کړي چې د امریکا له نظامي شتون څخه به هغوی ته ګټه رسېږي او روسیه چې امریکا یې د ځان لپاره سیال او ګواښ ګڼي په همدې هیوادونو به یې نفوذ کم شي، همدارز امریکا غوښتل چې افغانستان داسې منابع ترلاسه نه کړي چې که سبا امریکا له افغانستانه وځي او دلته یو اسلامي نظام جوړېږي نو له دې منابعو څخه به دوی په ځان بسیا وي، غوښتل یې چې د سیمې هیوادونو ته یې مجبور وساتي.

له همدې امله د افغانستان ګاونډي هیوادونه د امریکا له نظامي شتون سره مخالف وو او چین چې د مس عینک او ځینې نور قراردادونه له افغانستان سره کړي وو د همدې عملي چارې یې نه شوې پیلولې او په افغانستان کې د پانګونې لپاره لېوالتیا هم نه درلوده.

په افغانستان کې د اسلامي امارت له بریا وروسته یو پیاوړی مرکزي حکومت رامنځ ته شو، د قدرت جزیرې له منځه ولاړې، په افغانستان کې امنیت تامین شو، هغه اشغالګر ځواکونه ووتل چې د سیمې لپاره ګواښ و او افغانستان د خپل واک او استقلال څښتن شو، له دې سره چین په نوي عزم افغانستان ته راغی او له افغانستان سره یې د سیاسي او اقتصادي اړیکو نوی باب پرانست.

که څه هم امریکا هڅه کوي چې اسلامي امارت په سیاسي انزوا کې وساتي، اقتصادي فشارونه پرې راوړي او له ډول ډول ستونزو او بندیزونو سره یې مخ کوي خو د اسلامي امارت چارواکي ژمنتیا لري په هر ډول شرائطو او ستونزمنو حالاتو کې د خپل هیواد خدمت وکړي، ګاونډیو

سره مثبتې او ښې اړيکې جوړوي او د متقابل احترام اصل ته درناوی لري.
امريکا نه يواځې دا چې په خپله اسلامي امارت په رسميت نه پېژني بلکې په ډاګه وايي چې که کوم هيواد اسلامي امارت په رسميت پېژني نو د امريکا متحده ايالاتو له لوري به بنديزونو سره مخ کيږي، امريکا د نړۍ په ډېرو هيوادونو سياسي تسلط لري او د يو زبرځواک په توګه يې د نړۍ ملتونه يرغمال کړي، د نړۍ ډېر هيوادونه د امريکا له بنديزونو څخه وېره لري او نه غواړي چې د اسلامي امارت سره اړيکو له امله امريکا سره په مخالفت کې ښکېل شي.
په داسې ستونزمنو شرائطو کې چين لومړنی هيواد و چې ځان يې د امريکا له سياسي تسلط څخه وتلی وښود او لومړنی هيواد شو چې خپل رسمي سفير يې افغانستان ته راولېږلو، د اعتماد ليک يې د افغانستان د بهرنيو چارو وزارت کې د اسلامي امارت محترم رئيس الوزراء الحاج ملامحمد حسن اخند حفظه الله ته ورکړ، په دې مراسمو کې د بهرنيو چارو وزير او يو شمېر نورو چارواکو هم ګډون کړی و.

له دې سره د افغانستان او چين ترمنځ اړيکې ټينګې شوې، قونسلي خدمات پيل شول او د دواړونو هيوادونو ترمنځ د تجارت په وده کې دوه اړخيزه همکاري وشوه.
د ۲۰۲۳ ميلادي کال د نومبر مياشتې په ۲۴ مه نېټه مولوي اسدالله (بلال کريمي) د چين پلازمېنې بيجينګ ته ورسېد او په چين کې يې د افغانستان اسلامي امارت د لوی سفارت د سرپرست په توګه د چين د اولسي جمهوريت د بهرنيو چارو وزارت ځانګړي استازي يوی شاويونګ ته د اعتماد ليک ورکړ، په دې مراسمو کې د ياد هيواد لوړپوړو چارواکو ګډون درلود او له اسلامي امارت سره يې په بېلابېلو برخو کې د مرستې ډاډ ورکړ او د يو ښه ګاونډي په توګه يې د تعامل حسن نيت څرګند کړ.
په دې توګه چين لومړنی هيواد شو چې تر ټولو دمخه يې د افغانستان اسلامي امارت سره مثبت سياسي تعامل پيل کړ او په عملي ډول يې په رسميت وپېژند.

جیوپولیتیک

دوهم بریدمن عبدالصادق

به ادامهٔ گذشته ....

تاریخ اقتصادی جهان مبیَن آن است که راه های مواصلاتی و وسایط حمل و نقل یکی از اساسی ترین ابزار حیات اقتصادی اجتماعی فرهنگی و سیاسی کشور ها محسوب می گردد. که احتیاج ها و نیازمندی های بشر را در هر مقطع زمانی و مکانی ایفا می کند.

برای اینکه کشور های محاط به خشکه از اصل آزادی دریا بهره بگیرند و در تجارت جهانی سهم فعال داشته باشند، باید به دریای آزاد دسترسی پیدا کنند از همین رو، یکی از پرسش های مهم حقوق بین المللی که حل آن برای گروه زیادی از کشور های محاط به خشکه اهمیت حیاتی دارد، پرسمان دستیابی این کشور ها به دریا ها است. چون افغانستان یک کشور محاط به خشکه است و راه مستقیم به دریای آزاد ندارد، درک و دریافت اصول نظری، استدلال های تیوریک درین باب و دانستن هنجار ها و اصول حقوقی بین المللی در زمینهٔ دسترسی به آب های آزاد و تجارت بین المللی از طریق ترانزیت سرزمین کشور های همسایه از اهمیت فراوان برخوردار است.

خوشبختانه افغانستان کشوری است که هر چند محاط به خشکه است اما از نظر جغرافیایی موقعیت مناسبی دارد. به این مفهوم که در تجارت بین المللی، کشور های

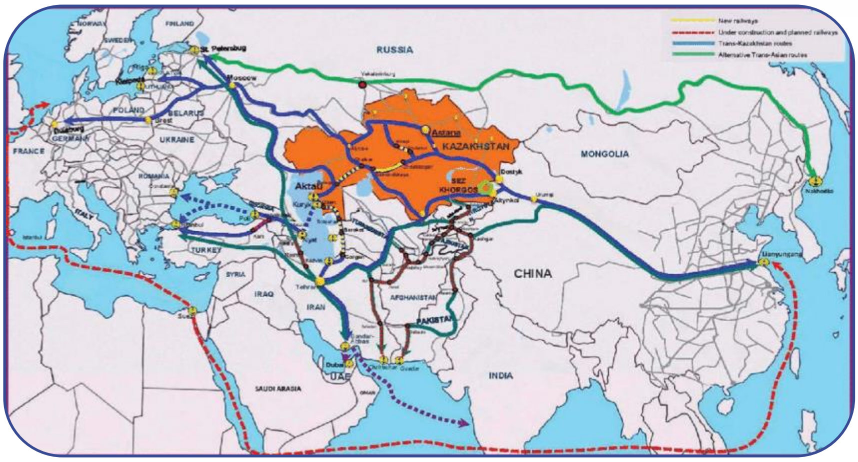

همسایه نیز، به ویژه هند و پاکستان برای رسیدن به آسیای میانه محتاج عبور ترانزیتی از خاک افغانستان اند. این وضعیت افغانستان را در یک موقعیت ممتاز برای همسایه های جنوب و شمال قرار میدهد، در صورتیکه از آن استفادهٔ شایسته شود.

افغانستان برای رسیدن به دریای آزاد، نیاز به ترانزیت از کشور های همسایه (ایران و پاکستان) دارد. حقوق بین الملل، «حق دولت های محاط به خشکه دسترسی آزاد به دریا و از دریاها» را از طریق ترانزیت سرزمین کشوری که میان دریا و کشور محاط به خشکه قرار دارد، به رسمیت شناخته است.

«دولت های محاط به خشکه» آن کشور های اند که دارای ساحل دریایی نیستند و دسترسی مستقیم به دریاها و اقیانوس ها ندارند.

در اکتوبر سال ۲۰۱۳ میلادی، گروه کشور های محاط به خشکه به ٤٦ کشور میرسد که نام های کشور ها به ترتیب الفبا این اند: آذربایجان، اتریش، ارمنستان، ازبکستان، افغانستان، اندورا، اوگاندا، ایتوپیا (حبشه)، بلاروس، بوتان، بورکینه و... البته شانزده کشور در دهه های سالهای پسین در ترانزیت بین المللی پدید آمده اند.

طوریکه بیان شد، افغانستان کشوری است محاط به خشکه و این معضله باعث شده است تا از بنادر کشور های همسایه استفاده نماید گر چند در حقوق بین الملل برای کشور های محاط به خشکه حقوق و امتیاز های قایل شده است اما این حقوق و امتیاز ها افغانستان را هیچگاه از کشمکش های تجاری بیرون نکرده است.

کشور های منطقه همواره تلاش کردند تا از ترانزیت افغانستان استفاده سیاسی نمایند طوریکه هرگاه منافع شان در کشور تأمین نشد دست به توقیف کالا های تجاری زده و از ترانزیت استفاده سیاسی مینمایند.

و همچنان کشور های همسایه همواره تلاش

نمودند تا خواست های خود را با فشار آوردن از این طریق بالای افغانستان بقبولانند.

"بند یک مادۀ ۳ پیمان نامه بیان می کند که: دولت های بدون ساحل، برای اینکه با حقوق برابر با دولت های ساحلی، از آزادی دریا بهره مند شوند، باید از دسترسی آزاد به دریا برخوردار باشند". حق دسترسی کشور های محاط در خشکه، به دریا، باید از طریق امضای توافقنامه ها عملی شود.

توافق با دولت ترانزیت درین باره، به شکل توافقنامه و یا به شیوه های دیگر، یک امر حتمی است. در ضمن دولت ترانزیت ساحلی مکلف است به این امر توافق کند. پس میان نیازمندی دسترسی یک کشور بی ساحل به دریا و رفع این نیاز، یک فاصله وجود دارد. آن فاصله، جایی است، که باید با مذاکره و گفتگوی دولت ها پر شود. این خالیگاه (فاصله) به کشور همسایه که ترانزیت از خاکش میگذرد، فرصت میدهد که بر دولت محاط به خشکه فشار وارد کند و مذاکره را به تعویق اندازد. در گفتگو ها، کشور های محاط به خشکه پیش از پیش در وضعیت نابرابر قرار دارند.

چنین توافق نامه ها از راه معاف سازی کشور های محاط به خشکه از پرداخت محصول گمرگی، ترانزیتی اعطای انبارخانه و منطقه های آزاد در بندر وغیره، به این حق معنا و محتوا می بخشند.

توافقنامه میان افغانستان و پاکستان در بارۀ رفت و بر گشت ترانزیتی ۲۸ ماه می سال ۱۹۵۸و توافقنامه میان ایران و افغانستان ۱ ماه فبروری سال ۱۹۶۲"حق ترانزیت شامل حق ترانزیت جنگ افزار ها و ساز و برگ های نظامی نمیشود و همچنان شامل کالا های نمی شود که ورود آنان از نظر حفظ تندرستی مردم، صحت جانوران یا دفاع از گیاه در افغانستان و ایران ممنوع اند"

افغانستان و پاکستان مهمترین موافقتنامه تجاری و ترانزیتی بین دو کشور را که پیشتر در باره آن تفاهماتی شده بود، رسما به امضا رساندند.

براساس این توافقنامه کامیونهای باربری افغانستان اجازه خواهند یافت به بندر های مهمی در داخل پاکستان بروند. در مقابل افغانستان نیز تسهیلات فراوانی برای صدور کالا های پاکستانی به آسیای میانه در نظر می گیرد. علاوه به این توافق نامه، توافق نامه دیگری بنام "اپتا" که میان افغانستان و پاکستان و تاجکستان به امضاء رسیده است پاکستان بیشترین سود را میبرد و افغانستان همواره خواهان شریک شدن هند در این توافق نامه شده است اما پاکستان یگانه کشوری است که از شریک کردن هند ابا ورزیده و به نحوی خواهان زیر دست گرفتن تجارت افغانستان است و میکوشد تا همیشه از ترانزیت افغانی استفاده سیاسی نماید.

رابطۀ ترانزیتی میان افغانستان و اتحاد شوروی سابق، توسط توافقنامۀ ۲۸ جون سال ۱۹۶۵ افغان - شوروی در امور ترانزیت تنظیم شده بود. مطابق مادۀ ۱ و ۲ توافقنامه، طرف های متعاهد آزادی ترانزیت کالا ها را از سرزمین یکدیگر، بر اساس اصل دو سُویه (متقابل)، اعطامی کردند.

افغانستان به چهار بندر آبی کراچی و گوادر در پاکستان و چابهار و بندر عباس در ایران نزدیک است و همیشه کالا های تجاری خود را از طریق همین چهار بندر وارد نموده و بعد توسط موتر های باربری وارد افغانستان میکند. در طول این سالها نیازمندی دولت افغانستان به این بنادر یک ابزار خوب برای کشور های همسایه گردیده است تا استفاده خوب سیاسی نمایند. این حق که حقوق بین الملل به کشور های محاط به خشکه داده است نه تنها مشکل افغانستان را آسانتر نساخته بل گاه گاهی این معضل وارد فاز سیاسی شده و روابط این کشور را با همسایه هایش متشنج میکند.

پاکستان بزرگترین شریک تجاری افغانستان است. در حال حاضر سطح مبادلات تجاری میان دو کشور سالانه نزدیک به دو میلیارد دالر می رسد. بازار های افغانستان به شدت به واردات از پاکستان متکی اند. بنابر این تحولات سیاسی و اقتصادی در آن کشور نه تنها بر وضعیت اقتصادی بلکه بر اوضاع سیاسی نیز در اینجا تأثیر می گذارد.

تنها پاکستان کشوری نیست که مانع ترانزیت افغانستان گردد بل ایران هم سهیم بروز این مشکلات میباشد که در طول ۷۰ سال گذشته این مشکلات به همین منوال ادامه داشته است. از جریانات گذشته هویداست که کشور های همسایه افغانستان هیچگاه با افغانستان یکسان عمل نکرده و به گفته هایشان پایبند نماندند.

طوریکه می دانیم راه های تجاری و ترانزیتی زمینه ای انتقال کالا و اشخاص را از یک محل به محل دیگر یا از کشور های

مبدا به کشور های مقصد را ممکن می سازد. همانگونه که رگ های خون در بدن نقش حیاتی دارد، راه های ترانزیتی برای حیات اقتصادی کشور همان نقش را ایفا میکند. در اصطلاح اقتصادی "راه" وسیله یی جابجایی ثروت به شمار می رود یعنی محصولات کشاورزی و صنعتی را از طریق "راه" از مکان تولید به محل مصرف می برند اما افغانستان علیرغم راه های دریایی و ریلی باز هم دارای بیشترین راه ها و بنادر تجاری می باشد.

از جمله (بندرتورخم، حَیرتان... و راه های شمال – جنوب، راه کابل – قندهار...) که موجودیت این چنین راه افغانستان را بهترین مرکز ترانزیت به شمار آورده، و ترانزیت کالا های داخلی و خارجی را امکان بخشیده است در قدیم راه ابریشم این نقش را برای صادرات واردات کالا ها و روابط تجاری میان کشور ها به عهده داشت.

پیشینه تاریخی مسیر تجاری در افغانستان

راه ابریشم: نخستین فردی که نام«جاده ابریشم» یا «راه ابریشم» را درسال ۱۸۷۷ میلادی برای این مسیر انتخاب کرد جغرافیه دان آلمانی بنام "فردیناند ریخستوفن" بود که به مناسبت حمل ابریشم چین از این راه به دریای مدیترانه و مناطق دیگر، نام ابریشم را برگزید.

با آغاز مسیر از شهر های ساحلی شرق چین و جلوگیری عبور این جاده از بیابان های مرکزی چین، این مسیر به دو راه شمالی و جنوبی تقسیم می‌شد. مسیر شمالی پس از عبور از ایالت های مختلف چین و پیش از رسیدن به بیابان بزرگ مرکزی چین به سه راه متفاوت تقسیم می شد که دو راه آن از شمال بیابان و یکی از جنوب آن می گذشت.

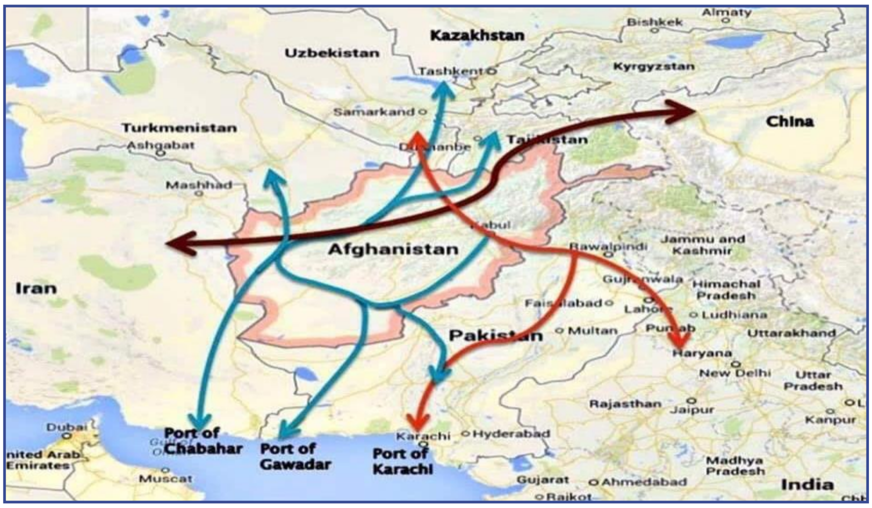

این مسیر عمدتاً ثابت پس از عبور از قسمت های جنوبی چین به شمال هندوستان شمال ایران (خراسان) به دریا می‌پیوست و یا با مسیر شمالی یکی می شد که به دور دسترس ترین مناطق اروپا به چیزی حدود ۱۳ هزار کیلومتر(۸ هزارمایل)، از"شانگهای" در چین تا "کادیس" واقع در سواحل اسپانیا طولانی ترین جاده‌ی جهان را تشکیل می‌داد و در واقع تجار به ندرت سراسر جاده را طی می کردند، بلکه کالا ها در طول مسیر بین یک تاجر و تاجر دیگر دست به دست می‌شدند.

کشور های حاشیه جاده ابریشم از ظهور مغول تا کنون در دوران باستان چین، کوشان، ایران و روم بخشی از درآمد خود را از طریق این مسیر کسب می‌کردند و به همین دلیل امنیت راه ها برای این کشور ها اهمیت زیادی داشت و همواره بخشی از سپاهیان خویش را برای ایجاد امنیت آن اعزام می کردند.

جاده ابریشم قرن ها پس از دوره باستان نیز اهمیت بسیاری داشته است و به ویژه با ظهور امپراطوری مغول و سلطه آنها بر قسمت اعظم آسیای مرکزی با فراهم کردن تسهیلات بازرگانی و ایجاد امنیت، دوباره مسیر ابریشم را به روز کرد.

استقلال جمهوری های آسیای مرکزی در سال ۱۹۹۱ م، کل تعداد کشور های محصور در خشکی را به ۲۹ کشور رساند، این شرایط را که واقعیت جغرافیایی را بوجود آورده است می تواند پیامد های اقتصادی بیشماری داشته باشد.

باشد.

افغانستان مرکز ثقل روسیه و چین:

این دو کشور در زمینه های مختلفی از جمله طرح راه آهن چین - شوروی سابق که از آن به عنوان جاده دوستی و پل آهنی آسیا - اروپا همکاری داشته اند و چین اکنون به دنبال توسعه تسلط ترانزیتی خود بر جاده ابریشم به سوی کشور های عربی است. بنا بر این جمهوری های آسیای مرکزی و نیز همسایگان آنها به عنوان میزبان و شریک این مسیر جدید می‌تواند با منتفع شدن از ارتباطات تاریخی و فرهنگی مشترک، پای در جای گذشتگان خود امیدوار به احیای این شاهراه تجاری باشند. بر اساس آن افغانستان قادر خواهد بود به بازار های آسیای مرکزی، جنوب آسیا و بازارهای اروپایی دسترسی پیدا کنند.

این راه به افغانستان در جهت کمک به بخش خصوصی و توسعه افغانستان کمک می‌کند و تفکر افغانستان امن و با ثبات و کامیاب را گسترش می‌دهد که نه تنها این امر به عنوان یک گزینه برای اقتصاد و تجارت کشورهای آسیای میانه مطرح است، بلکه احیاء جاده ابریشم برای توسعه و گسترش تجارت این منطقه اهمیت حیاتی دارد.

بنابر این در صورت سرمایه گزاری و خطوط آهن و مسیر انرژی دوباره شاهراه ابریشم را احیا و مسیر خوبی را برای رشد و توسعه کشورهای آسیای میانه می گشاید.

راهروی غرب-شرق معروف به "تراسیکا" یا راه ابریشم نو از چین شروع و پس از عبور از قرغیزستان وارد تاجیکستان می شود و در ادامه در حدود ۲۰۰ کیلومتر از خاک افغانستان گذر خواهد کرد و سپس وارد ترکمنستان و از مرز سرخس وارد ایران و بعد وارد ترکیه می شود که در نهایت به اروپا می رسد و ارتباط تجارت و ترانزیت اروپا و آسیای مرکزی را برقرار می‌سازد.

راه لاجورد: افغانستان کشوری محاط به خشکه بوده و در طول تاریخ نیازمند بنادر آبی همسایه هایش میباشد که همواره این نیازمندی به یک مشکل جدی این کشور مبدل گردیده است. این مشکل افغانستان را وا داشت تا راه و چاره ای برای حل این بحران پیدا کند که بهترین گزینه احیای راه لاجورد قسمت از راه ابریشم قدیم که بر میخورد به ۲۰۰۰ سال قبل میباشد.

که این طرح در ۲۴ عقرب سال ۱۳۹۴ از طرف وزارت خارجه افغانستان به عنوان یک طرح افغانی به کشور های ذیدخل پیشنهاد گردید که از طرف آن کشور ها مورد استقبال گرم قرار گرفت.

این دهلیز، ترانزیتی از بندر های آقینه ولایت فاریاب و تورغندی ولایت هرات شروع و از طریق بندر ترکمن باشی ترکمنستان ادامه و با گذشتن از بحیره خزر به باکو پایتخت آذربایجان و

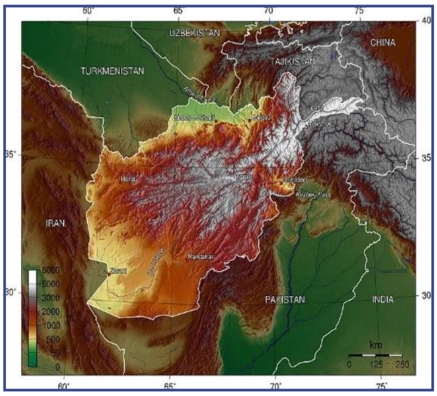

سپس به تفلیس پایتخت گرجستان تا بندر های پوتی و باتومی بحیره سیاه و در ضمن از شهر قارص به بندر های استانبول ترکیه و در نهایت به اروپا منتهی می شود.

این مسیری تاریخی است که حدود دو هزار سال قبل لاجورد بدخشان از این مسیر به کشورهای آسیای مرکزی و اروپا صادر می گردید. همچنان این راه از سابقه تاریخی بیشترِ برخوردار بوده و به عنوان بخشی از راه ابریشم دارای اهمیت ویژه می باشد.

" ادامه دارد"

تاریخچه اردو در افغانستان

انسان از شروع حیاتش در زمین همواره به عنوان یک نیاز در جستجو و تقویت قدرت بوده است تا از طریق زور به اهدافش دست یابد و بتواند از یک سو خودش را از خطرات احتمالی در امان نگهدارد و از جانب دیگر تسلط اش را در راستای حصول منافعش به کار گیرد و دیگران را تحت تأثیر قدرتش بسازد.

ساختار حکومت و نظام سیاسی جهت اقامه عدل الهی بمثابه تحقق بخشیدن به اهداف والای اسلام از وجایب و مسؤلیت های کلیدی مسلمانان بوده حیات اجتماعی، هویت دینی و ملی، مصؤنیت و حفظ ارزش های مردم مسلمان در گرو وجود یک دولت اسلامی است.

در شرایط کنونی که کشور ما نیاز دارد تا نفس راحتی بکشد و مرهمی بر زخم های عمیق خویش بگذارد باید به سروسامان دادن تشکیلات سیاسی اداری و نظامی خویش اقدام نماید. در این راستا رسیدن به آرزو های مشروع ملت، سپاسگذار و پاسداری مردان آهنین می باشد. که در راه حراست و پاسداری از ارزش های دینی و ملی جان های شیرین خود را قربان می کنند. ملت های موفق در مسیر تاریخ، آنانی بودند که وطن دوستی و ارزش های ملی را در برابر هیچ چیزی معاوضه و معامله نکرده اند.

ایجاد اردوی اسلامی ملی در شرایط کنونی متأثر از وضیعت سیاسی و اجتماعی حاکم بر کشور میباشد در وضیعت نابسامان کنونی کشور اردوی اسلامی ملی که مسئولیت های امنیتی را نیز بعهده گرفته است، نیاز دارد تا مورد حمایت ملت قرار گیرد بویژه حوزه های دینی علمی و فرهنگی. تشکیلات نیروهای اردو در اکثر کشور مثل هرم هستند، قاعده آن بزرگ و رأس کوچک دارند.

معنای کلمه اردو

اردو واژه ای ترکی است و عبارت است از مجموع سپاهیان با تمام لوازم آن که جایی گسیل دارند. اردو به لشکر پادشاهی و مجموعه قشون و لوازم او در سفر نیز گفته میشود.

یا اردو: محلی که ورزشکاران یا دانش آموزان برای تمرین یا تفریح مدتی معین به انجا می روند.در اینجا موضوع اردو در جغرافیای افغانستان است که ایجاد و مراحل مختلفی که در طول تاریخ تا امروز تجربه کرده است به طور مختصر بیان خواهم کرد.

تشکیل اردو در مراحل مختلف

نخستین اردو:

اردو یا نیروهای مسلح ضامن استقرار ثبات و تامین امنیت در یک کشور است. اولین اردوی افغانستان در قرن هژدهم اردوی نامنظم قومی توسط میرویس خان هوتک به وجود آمد. و نخستین اردوی منظم که تشکیل آن ۷۰ هزار نفری مجهز با تجهیزات کافی در افغانستان، توسط احمدشاه ابدالی در سالهای ۱۷۴۷-۱۷۷۲ میلادی ساخته شد. و این اردو تا حکومت زمان شاه باقی ماند، بعد از مرگ تیمور شاه اردوی افغانستان در میان پسران تیمور شاه تجزیه و رو به سقوط نمود.

دومین اردو:

امیر دوست محمد خان در دوره دوم امارت خویش علاقمند اردوی منظم، مدرن، قوی و مجهز برای مقابله با شورش های محلی و ایجاد حکومت قوی مرکزی بود. به همین منظور مشاورین نظامی اروپایی به ویژه انگلیسی، فرانسوی، ایرانی و هندی استخدام کرد. استخدام افراد برای اردو به شیوه سرباز گیری بود، نه به صورت ثبت نام داوطلبانه بلکه وابسته به دستگیری اجباری افراد توانمند از هر بخش بود.

و در دوره دوم امارت امیر شیرعلی خان تغیرات مهم در مورد اردو به میان امده، و در این دوره اصطلاحات نظامی اروپایی به فارسی و پشتو ترجمه شد و رتبه های اروپایی به عنوان سمبولی از مدنیت مورد استفاده قرار گرفت. اردوی دورۀ امیر شیرعلی خان به تعداد ۵۰ هزار نفر به شکل دایمی استخدام شده و ملبس با یونیفورم

کلاه، دریشی و بالا پوش بود. در این دوره آموزش و تعلیم نامه های نظامی صورت می گرفت. و برای تقویت اردو کارخانه های توپ، تفنگ و باروت سازی با میکانیک های غنی وجود داشت.

سومین اردو:

در زمان امیر عبدالرحمان خان توجه به اردوی منظم و دایمی بود و در این زمینه تقریبا بیش از ۸۰ هزار نفر بالغ به تناسب آن زمان که بخشی از آن افراد داوطلب و بخش دیگر آن از روی سهمیه بندی نفوس قبایل و قصبات تشکیل یافته بود ایجاد کرد.

در این دوره تشکیلات اردو قرار ذیل بود

قوای پیاده

قوای سواره

قوای توپخانه

نگهبانان دربار شاهی (پیاده و سوار) برای اینکه اردوی افغانستان بیشتر مجهز شود یک کارخانه که دارای شعبات ریخته گری، توپ، تفنگ، باروت، کارتوس سازی و غیره وجود داشت بنیاد گذاشت و برای ارتقای ظرفیت منسوبین اردو آموزگاران و کارشناسان نظامی از اروپا و هند استخدام کرد. بعد از مرگ امیر عبدالرحمان خان پسرش امیر حبیب الله خان نیز به اردو توجه خاص داشت، و برای انکشاف بهتر در سال ۱۹۰۹ میلادی مکتب حربیه را برای تربیت کادر های افسری اردو در کابل تأسیس کرد، که تقریبا نه صد نفر در آن به آموزش دروس حربی و جنگی می پرداخت. پس از مرگ امیر حبیب الله خان پسرش امان الله خان خواست که اردو نیز تقویه و مجهز گردد، به همین منظور از کشور های المان، انگلستان، ایتالیا، بریتانیا، بلجیم، و شوروی اسلحه جدید و هواپیما ها خریداری کرد. در این زمان اردو با چند بال طیاره ها و چند ضرب توپ های دیگر نیز مجهز شد و برخی افسران غرض آموزش های نظامی بیشتر و تحصیلات پیلوتی به کشور های مختلف خارج اعزام گردید. و همچنان در داخل کشور نیز کورس های مختلف مسلکی تأسیس و فنون نظامی به راه انداخته شد، و کارگاه های حربی در کابل تقویت بیشتر شد.

چهارمین اردو:

در دوران امیر حبیب الله کلکانی اداره امور نیروهای مسلح را به عهده خود گرفت چون اردو از هم پاشیده بود، زمانی که نادر خان از فرانسه برگشت در جبهه خوست برضد حبیب الله کلکانی به فعالیت پرداخت و حکومت در قبضه خود گرفت.

نادرخان هچنان به ایجاد اردوی منظم دست به کار شد و برای تقویت اردو مکتب جدید حربیه در بالاحصار کابل اعمار کرد، و در مدت کوتاه یک اردوی منظم و نیرومند تر از اردوی قبلی به وجود آورد و برای تربیت محصلین نظامی را به کشور های المان و فرانسه فرستاده، و در داخل کشور نیز آموزش های نظامی داده میشد.

اردو در نظام شاهی:

در حکومت ظاهرشاه اردوی افغانستان رشد و تجهیز بیشتر داشت، ظاهرشاه در سال ۱۹۵۳ میلادی داود خان را به تشکیل کابینه مؤظف ساخت، ایشان به تجهیز، تقویت و تسلیح اردو خیلی علاقمند بود به همین منظور به سوی ایالات متحده امریکا روی آورده و از آنها تقاضای کمک های نظامی نمود، ولی دولت امریکا به تقاضای داود خان جواب مثبت نداد. و در این موقع، داود خان به اتحاد جماهیر شوروی رو آورد و آنها به تقاضای افغانستان لبیک گفت و در سال ۱۹۵۸ میلادی با ورود اولین بار دسته سلاح و تخنیک محاربوی شوروی به افغانستان همکاری نظامی تحقق یافت و از لحاظ تشکیلاتی اردوی افغانستان به یک ارتش مقتدر مبدل شده و تعداد آن به ۸۰ هزار نفر بالا رفت.

در سال ۱۹۵۶ میلادی اولین پیمان همکاری نظامی در میان افغانستان و شوروی در مسکو به امضا رسید و در همین سال روسها عهده دار ساختن چند میدان هوایی و تعداد از دانشجویان نظامی افغان به شوروی اعزام شدند و در سال ۱۹۵۹ میلادی سازمان اردوی افغانستان از الگوی ترکی به شیوه روسی مبدل شد. در همین دوره نام وزارت حربیه به وزارت دفاع تغیر یافت. نخست وزیر دفاع با ایجاد سه قول اردوی بزرگ در کابل، قندهار، و پکتیا و فرقه های مستقل در هرات، مزار شریف و تا تشکیل غندها و لواها در تمام نقاط کشور پایه های دولت را مستحکم ساخت، دوره خدمت در نظام دو سال تعین شد. در این زمان به امر وزیر دفاع مکتب نظامی حربیه بازسازی و دانشگاه نظامی (حربی پوهنتون) نیز تأسیس گردید. اصل ترین عامل رشد آنها در نظام، سلسله مراتب نظامی بود.

ادامه دارد...

افتخار و پیروزی

اجمل (الکوزی)

آمریکا با تجاوز بر افغانستان و عراق به سطح جهانی جوانان مسلمان را بیدار ساخت، تنظیم ها و تشکل های جهادی را منسجم، نزدیک و هماهنگ کرد، آمریکا با روی کار آوردن یک نظام مفسد در افغانستان ملت مسلمان ما را نسبت به گذشته بیدارتر، هوشیارتر و به این متوجه ساخت که اگر با زور و مبارزه آمریکایی ها را شکست ندهند، آمریکایی ها به وسیله اعمال ظالم نه تنها که بالای مردم رحم نمی کنند، بلکه در پی بربادی و غارت مال، عزت، و شرف ملت اقدام خواهند کرد، همینگونه از لحاظ معنوی سرمایه گذاری های فساد اخلاقی از سوی آمریکا، مردم ما را متوجه این ساخت که اگر سکوت اختیار کنند، و به تماشای وضعیت بد بپردازند، دین، ایمان اسلامی و اخلاقی و تعالیم اسلامی به وسیله ترغیب و منابع مالی آنها، با آسیب جدی قرار خواهند گرفت و افکار بعضی افغانان همچون گذشته که تحت افکار کمونستی قرار گرفته بودند، به خطر جدی کفری و بی دینی روبرو خواهند شد، این موارد همه دست به دست هم داده و ملت مجاهد افغان با هوشیاری و درک در کنار و حمایت مجاهدین ایستادند، هدف و مرام مجاهدین را هدف و مرام خود دانستند و آرمان های آنها را آرمان و داعیه تمام ملت دانسته و دوشادوش هم بر خلاف و ضد کفر و فساد به مبارزه سهیم شدند و هر روز نسبت به روز قبل صفوف مبارزین و مجاهدین از حضور مردم عام بخصوص جوانان با درک بیشتر و بیشتر گردید و این واضح گردید که شکست آمریکا و ناتو در افغانستان حتمی و ابدی است، دشمن متجاوز هیچ دستآوردی نخواهد داشت و حیثیت جهانی اش خدشه دار و منحیث یک قدرت شکست خورده در جهان شناخته خواهند شد، و این یک تصویر روشن به سایر ملت های مسلمان و حتی کفری جهان شد که برای آزادی ملت، یگانه راه، راه مبارزه و ایستادگی در برابر قدرت های وحشی و جا طلب میباشد.

علت عمده تجاوز آمریکا در افغانستان همانا کنار زدن امارت اسلامی از قدرت به هدف جلوگیری از بیداری جهان اسلام و جلوگیری از تقویت انگیزه های اصول دینی ارزیابی گردیده است، اما در کنار این موارد با استفاده از موقعیت جیو پولتیک و جیو ستراتیژیک افغانستان نظارت قانونی و استخباراتی امریکا بر کشور های آسیای میانه و منطقه نیز شامل اهداف تجاوز آمریکا به افغانستان و اشغال افغانستان محسوب می گردد. امریکا و کشور های شریک جنایت شان با اشغال افغانستان، برای منافع بلند مدت شان، این کشور را منحیث سنگر دفاعی انتخاب و از آن در برابر رقبای خود استفاده کرد که در نخست کم رنگ ساختن و جلوگیری از نفوذ روسیه بالای کشور های آسیای میانه؛ نظارت بر کشور چین که از حیث اقتصادی رقیب سرسخت امریکا و غرب محسوب می شود؛ نظارت بر کشور ایران به اساس رقابت و خواست اسرائیل؛ نظارت بر کشور پاکستان بمنظور تبدیل شدن آن به خطر اتومی در منطقه و چندین مورد مشابه، میتوان شمرد.

دشمن سفاک در مدت بیست سال اشغال جز ویرانی و تباهی چیزی دیگری برای ملت افغانستان به جا نگذاشته و خود هم توان مقابله، ایستادگی و دوام در برابر مجاهدین و ملت مسلمان و مجاهد پرور افغانستان را از دست داد و بالآخره مجبور به این گردید تا از در مذاکره و دیالوگ آبروی از دست رفته اش را با خروج شرم آور ترمیم کند. اشغالگران تن به مذاکره داده و اجازه باز شدن دفتر سیاسی

را به امارت اسلامی افغانستان در کشور قطر دادند، و این برزگترین دست آورد برای امارت اسلامی محسوب گردید که دشمن متکبر که تا دیروز از موجودیت امارت اسلامی انکار می کرد، حال به سطح جهانی دفتر سیاسی امارت اسلامی را به رسمیت می شناسد، و تن به مذاکره و دیالوگ داده است.

که در نتیجه سرانجام پس از هژده ماه گفتگو ها و نُو دور مذاکرات میان ایالات متحده آمریکا و امارت اسلامی توافق صلح میان دو طرف به تاریخ ۱۵ حوت ۱۳۹۸ شمسی در شهر دوحه پایتخت قطر به امضا رسید، این توافقنامه توسط فرستاده ویژه ایالات متحده آمریکا برای صلح افغانستان و معاون سیاسی و فرد شماره دوم امارت اسلامی در آن وقت، در یک مراسم ویژه با حضور داشت نماینده گان ۳۰ کشور و نهاد های جهانی و وزیر خارجه آمریکا به امضأ رسید. مفاد این پیمان شامل خروج تمام نیروهای آمریکایی و ناتو از افغانستان، تعهد امارت اسلامی مبنی بر جلوگیری از فعالیت های گروهای دهشت افگن و مذاکرات بین الافغانی بود، بعد از گفتگو ها و مذاکرات طولانی بالاخره آمریکا پذیرفت در صورتیکه دو طرف به تعهدات شان عمل نمایند، سطح نیروهایش را کاهش داده و در ۱۴ ماه بعد از آن، تمام نیروهای نظامی اش را از افغانستان خارج نماید و به تحریم های اقتصادی علیه امارت اسلامی پایان دهد. این توافقنامه توسط کشور های چین، روسیه و پاکستان تایید گردید.

پس از خروج نیروهای نظامی امریکایی از افغانستان، مجاهدین امارت اسلامی فعالیت های گسترده خود را در سراسر افغانستان آغاز نمود که در نهایت منجر به سقوط کابل و فرار رئیس جمهور وقت و فروپاشی حکومت تحت حمایت ناتو و استقرار دوباره امارت اسلامی در افغانستان گردید.

حالا آگاهان به این نظر اند که جنگ بیست ساله آمریکا در افغانستان در حقیقت طولانی ترین جنگ تاریخ آن کشور بوده است که نتیجه آن جز شکست و رسوایی سودی دیگری برای آمریکا در پی نداشت.

حالا ملت مجاهد افغانستان برای دفاع و حراست از کشور شان نسبت به همه کشور های همسایه آسیایی مقدم هستند، با قطع مداخله بیرونی در امور افغانستان، نیروهای دفاعی کشور (اردوی اسلامی ملی) توانایی دفاع از استقلال، تمامیت ارضی، منافع و ارزش های اسلامی را دارند.

ملت مجاهد افغان برای پذیرفتن رهنمود ها و احکام اسلامی آماده بوده و هستند چون بخاطر اعلای کلمة الله و استقرار حاکمیت ناب اسلامی این ملت در طول بیست سال قربانی فراوان داده است و با استقرار امارت اسلامی در افغانستان حمایت و همکاری مردم گسترش یافته است.

این یک واقعیت است که امارت اسلامی زمانی به قدرت رسید که اکثر زیربنا های کشور ویران، نابود و یا در حالت غارت قرار داشته حتی دارایی های افغانستان مسدود گردید، باز هم بزرگان امارت اسلامی با جدیت اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور را آن طوری که لازم بود مدیریت و رهبری کردند و فعلا مناسبات سیاسی و اقتصادی افغانستان با اکثریت کشور های منطقه و جهان بهبود یافته است، اگر گاه گاهی در بین کشور های همسایه مشکلی ایجاد میگردد ناشی از مداخلات بیرونی بوده و به کمترین زمان دوباره اوضاع به حالت عادی بر میگردد.

(به امید یک افغانستان آباد و همیشه سربلند)

د نشه يي توکو استعمال له ځان سره دښمني ده

حکمت الله (بابکرخيل)

نشه يو ډير بد عادت دی چې عموما نارينه پرې اخته کيږي. سره له دې چې د نشه يي توکو استعمال د اسلام د مبارک دين له نظره حرام دي، هوسا ژوند هم بربادولی شي.

د اسلام سپيڅلي دين انسان له نشو منع کړی دی له حضرت جابر (رضي الله عنه) څخه روايت دی چې حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) مبارک فرمايلي دي: هره نشه راوړونکی او مستي راوستونکی څيز حرام دی. ساينس او طب دا ثابته کړې ده چې د نشه يي توکو استعمال ستاسو بدن زيانمنولی شي.

نشه او په ځانګړي ډول د سګيريټو څکول يو تر ټولو ضررناک او بد عادت دی چې د بدن هر غړی مو اغيزمنولی شي او د هغه غړي د خرابېدو لامل ګرځي.

يوې تازه څېړنې ثابته کړې ده چې هر کال سګريټو په څکولو تقريبا ۵۸۰۰۰۰ کسان خپل ژوند له لاسه ورکوي. د نشې لفظ يوازې سيګرټو ته نه دی ځانګړی شوی بلکې ټول نشه يي توکي چې د انسان حالت بدلولی شي نشه بلل کيږي، لکه نسوار، چرس، پوډر اپين، هيروين، شراب او داسې نور ..... د نشه يي توکو زيانونه زيات دي، خو موږ يې دلته ځينې زيانونه روښانه کوو:

۱- نشه انسان ته د زړه ناروغي پيدا کوي د زړه د رګونو يا شريانونو د بنديدو ناروغي خطر ور سره دوه چنده کيږي، همدا راز په رګونو کې مو وينه په ښه توګه حرکت نشي کولی ځکه نشه مو شريانونه کلکوي.

۲- په سرطاني ناروغيو کې هم د نشه يي توکو استعمال زيات رول لري يوې څېړنې يې ۹۰ فيصده مړينه د سرطان ناروغي بللې.

۳- ډېر نشيان د معدې د زخم څخه شکايت کوي، دا ځکه چې د نشې له امله معده هم ځينو ستونزو سره مخ کيږي.

۴- نشه د وينې فشار لوړوي، تنفسي سيستم يې خرابيږي او هغه خلک چې نشه کوي، زياتره ور باندې د زړه حمله راځي چې انسان ته دوامدار ټوخی او د سينې التهاب پيدا کوي.

سګريټ څکول ۲۵ چنده د دماغي سکتې د خطر نسبت له دوه ترڅلور چنده د مثانې، وينې، کولمو، ځيګر، تانسل، پانکراس، معدې، مرۍ، حنجرې، قبضي ناروغيو او همدا راز د حافظې او جنسي قوت کمزورتيا، د خولې بد بويې، د غاښونو خرابېدل او د پوستکي د را توليدو (ګونجي کيدلو) ته هم د خطر زنګ بلل شوی دی.

د سيګرټو لوګی ډېر زيانونه لري، بل زيان يې ټول شکري ناروغي او التهابونو لکه د بندونو التهاب او د معافيت د سيستم کمزوري کولو ته هم زمينه مساعده وي د کورنۍ هغه غړي چې چې ياد لوګی تنفس کړي نسبت اصلي سيګرټو څکونکي ترې ناروغي ژر او خطرناکې وي معصوم ماشومان چې بدن يې لاخام او مقاومت يې کمزوری وي د لا ډېرخطر سره مخ کيږي دلته يوې مهمې نقطې ته اشاره کوم هغه دا چې بد بختانه په بعضو سيمو کې داسې نشه يان شته چې نشه يي توکو راوړلو لپاره د سيمې نژدې هټيو ته ليږل کيږي، څو ورته له هټۍ نه سيګريټ، نسوار او ياهم چرس راوړي دا چارې نه يواځې چې خپل ځان تباه کوي. بلکې د همدې کوچني ماشوم ژوند ته هم د نشه يي توکو کاروني پيغام پريږدي، ځکه ماشوم د وخت په تېرېدو او بار بار هټۍ ته په ليږلو سره فکر کوي چې هټۍ ته ولې ځم؟څه راوړم او چې چاته يې وړم هغه پرې بيا څه کوي؟ دا هغه پوښتنې دي چې د ماشوم په ذهن کې يوه ورځ نه يوه ورځ حتما را پيدا کيږي.

د نشه يي وګړو سره ناسته پاسته هم د نشې په روږدي کېدو کې مهم رول لري ځکه ډيرې ځوانان د خپلو ملګرو سره په ناسته پاسته کې په نشو روږدي کيږي، خو دا ډېر کم تر سترګو شوي چې د نشه يانو سره ناسته پاسته د ګوتو په شمېر ځوانانو باندې کومه اغيزه نده کړې او هغه داسې خلک دي چې په رښتوني ډول يې زړه نشه نه غواړي او له ښناک څخه کرکه لري، چې همدې ته د نشې څخه

ځان سانته وايي او همدا ځان ساتنه يې له نشې څخه د دوی د بريالیتوب نښه ګڼل کيږي.

زموږ په ټولنه کې هغه تنکي ځوانان چې نشه يي توکي د مشرانو په مخکې څکوي، شرم ګڼم، بلکې هغه مشران چې نشه د کشرانو په مخ کې څکوي هم ملامته بولم! دا په دې معنا سره که مشران د کشرانو په وړاندې نشه کوي نو ځوانان او په نشه يي توکو روږدي وګړي هم له مشرانو په اسانۍ تقليد کولی شي. د کورنۍ هغه مشران چې د سيګرټو بد عادت لري، که څه هم د دې حق نه لري چې ځان ته زيان ورسوي، د دی ترڅنګ د خپلو تنکيو ماشومانونه د دغه زيان رسولو حق هم نه لري.

نشه يان بايد د کور يا خونې په دننه د ماشومانو او د فاميل په منځ کې له سيګريټ څکولو ډډه وکړي.

دسيګرټو څکونه مو حافظه کمزورې کوي: حافظه مو دسيګرټو څکولو ترڅنګ يوشمېر نور عادتونه هم کمزوري کولی شي لکه: د سهارني نه خوړل، د حد نه زيات خوراک کول، د ډيرو خوږو خوړل، پوره خوب نه کول، د ککړې هوا تنفس کول، د ناروغي پر وخت د سر پټول او کمې خبرې کول هغه څه دي چې د حافظې په کمزوري کولو کې مهم رول لري.

ډيری زده کونکي چې کله نا کله د درس د زده کړې څخه شکايت کوي او وايې چې کله ښوونکی په درسي خونه کې درس راکوي په بشپړ ډول د ښونکي څخه اخذ (لاس ته راوړنه) نه شم کولی ... او د ښوونځي يا پوهنتون د درسونو څخه داسې نورې بهانې هم کوي. دا چې د دوی په سم ډول درس نه زده کيږي، لامل هم د پورته عادتونو ترسره کول دي چې موږ يې يادونه وکړه، همدغه ستونزې دي چې زده کونکي ورسره د درسي بهير په دوران کې لاس او ګريوان دي که غواړی چې همدې ستونزو ته د تل لپاره د پای ټکی کېږدې نو د نشه يي توکو د کارونې څخه په ډېرو هڅو او کوښښونو سره ځانونه وژغورئ! همدارنګه د سيګرټو په پرېښودلو کې يو ښه حقيقت هم شته، د مهربانی له مخې سيګريټ څکونه پريږدي نو:

۱- شل دقيقې وروسته مو د زړه ضربان او د وينې فشار راښکته کيږي.

۲- دولس ساعته وروسته مو په وينه کې د کاربن مونواکسايد د زهرجن ګاز اندازه نورمال حالت ته راښکته شي.

۳- دری مياشتې وروسته مو د وينې جريان او د سږو دندې نورماله کيږي.

۴- نهه مياشتې وروسته مو ټوخی کميږي او په اسانۍ سره به ساه وباسی.

۵- يو کال وروسته به مو د زړه د رګونو د ناروغيو خطر نيم په نيمه راښکته شي.

۶- پنځه کاله وروسته به مو د خولې، حلقوم، مری او مثانې د سرطان خطر پنځوس سلنه راښکته شي.

۷- د زړه حرکتونه به مو خپل اصلي او طبيعي حالت ته را و ګرځي.

۸- او د لاسونو او قدمونو حرارت به هم خپل اصلي حالت ته را وګرځي.

نو په مهربانی سره هر څومره ژر چې سيګرټ پريږدئ هومره ژر به مو بدن په بيرته رغيدا کې مهمه ونډه ولري.

روزنیزه هنداره

رمضان المبارک

مجیب الرحمن "شاکر"

ماه مبارک رمضان ماه برکت، ماه رحمت و ماه مغفرت بر همه مردم مسلمان افغانستان و همه مسلمانان جهان مبارک باشد. ماه پر رحمت و تعبیر کوتاه آن همان است که در روایات آمده، ماه ای است که همه درهای بهشت باز می‌شود و همه درهای جهنم بسته می‌شود. این دیگر خلاصه و عصاره واقعیتی است که در این ماه مبارک هست.

روزه رکن بزرگی از ارکان دین اسلام است. بنای اسلام بدون آن استوار و پایدار نمی‌شود و مادامی که آدمی به فرض بودن آن اقرار نکند، ایمانش نیز ثابت نخواهد شد.

رمضان در لغت از (رمضاء) به معنای شدت حرارت گرفته شده و به معنای سوزانیدن می‌باشد. چون در این ماه گناهان انسان بخشیده می‌شود، به این ماه مبارک، رمضان گفته اند. پیامبر اکرم (ﷺ) می‌فرماید: (انما سمی الرمضان لانه یرمض الذنوب؛ ماه رمضان به این نام خوانده شده است، زیرا گناهان را می‌سوزاند).

روزه گرفتن در ماه رمضان و قیام در شب های آن به خصوص شب قدر آن هم از روی ایمان و طلب اجر و پاداش از خداوند، بدون شک بر صداقت ایمان و اخلاص عملِ شخص دلالت می‌کند. بدین سبب، به او مژده داده شده که گناهان گذشته اش مورد بخشش خداوند قرار می‌گیرند.در این ماه کتاب های آسمانی قرآن‌کریم، انجیل، تورات، صحف و زبور نازل شده است.

این ماه در روایات اسلامی ماه خدا و مهمانی امت پیامبر اکرم (ﷺ) خوانده شده و خداوند متعال از بندگان خود در این ماه در نهایت کرامت و مهربانی پذیرایی می‌کند؛ پیامبر اکرم(ﷺ) می‌فرماید: (ماه رجب ماه خدا و ماه شعبان ماه من و ماه رمضان، ماه امت من است، هر کس همه این ماه را روزه بگیرد همه گناهانش بخشیده خواهند شد، بقیه عمرش را تضمین، از تشنگی و عطش دردناک روز قیامت در امان خواهند بود.) این ماه در میان مسلمانان از احترام، اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار و ماه سلوک روحی آنان است و مؤمنان با مقدمه سازی و فراهم کردن زمینه های معنوی در ماه های رجب و شعبان هر سال خود را برای ورود به این ماه شریف و پر برکت آماده می‌کنند، و با حلول این ماه با شور و اشتیاق و دادن اطعام و افطاری به نیازمندان، شب زنده داری و عبادت، تلاوت قرآن، دعا، استغفار، دادن صدقه، روزه داری و... روح و جان خود را از سرچشمه فیض الهی سیراب می‌کنند.

پیامبر(ﷺ) فرمود: (وقتی که رمضان فرا می‌رسد در نخستین شب آن شیاطین و جنیان سرکش به غل و زنجیر بسته می‌شوند و درهای جهنم بسته می شوند و هیچ دری از آن ها باز نمی‌ماند و درهای بهشت باز می شوند و هیچ دری از آنها بسته نمی ماند، هاتفی ندا سر می‌دهد که ای جوینده خیر و نیکی به پیش! و ای جوینده شر و بدی دست نگهدار! خداوند بندگان آزاد شده‌ای از آتش جهنم دارد و این کار در همه شب های رمضان انجام می‌گیرد " الترمذی ۶۸۲").

(کسی که ماه رمضان را از روی ایمان و به

امید دریافت اجر و پاداش از خداوند روزه بگیرد، تمامی گناهان گذشته اش بخشوده می شوند). "متفق علیه"، البخاری ۳۸. مسلم.
همچنین فرمود: (کسی که در ماه رمضان از روی ایمان و به امید دریافت اجر و پاداش از خدا، قیام کند تمامی گناهان گذشته اش بخشوده می‌شوند). "متفق علیه"، البخاری ۳۷. مسلم ۷۵۹. همچنین فرمود: (کسی که در شب قدر از روی ایمان و به امید دریافت اجر و پاداش از خدا قیام کند، تمامی گناهان گذشته اش بخشیده می شوند). "متفق علیه"، البخاری ۳۵. مسلم ۷۶۰. رمضان نام یکی از ماه های قمری و تنها ماه قمری است که نامش در قرآن آمده است و یکی از چهار ماه ای است که خداوند متعال جنگ را در آن حرام کرده است (مگر جنبه دفاع داشته باشد) بهترین اعمال در شب ها و روز های ماه رمضان، تلاوت قرآن است. اگر چه تلاوت قرآن ـ در تمام اوقات ثواب دارد، ولی این ماه، بهار قرآن است و ثواب قرائت یک آیه در این ماه، معادل ثواب قرائت کل قرآن در سایر ماه ها است. از سنت های مسلمانان در این ماه قرائت روزی یک جزء قرآن و ختم آن در پایان ماه است.

بیشتر ما این ماه را با نام های (شهر الله) یعنی ماه خداوند و (شهر الصیام) یعنی ماه روزه‌داری می‌شناسیم. در روایات علاوه بر این دو عنوان، از ماه رمضان با نام های دیگری نیز یاد شده است تا عظمت و بزرگی این ماه را بیشتر درک کرده و لحظه لحظه آن را غنیمت شماریم.

ماه صبر: از مهم‌ترین ابزار های حرکت در مسیر خودسازی صبر است. روزه از بهترین مصادیق صبر به شمار میرود. خداوند در قرآن دو ابزار مهم برای غلبه بر امیال و خواسته های نفسانی به انسان معرفی میکند که یکی نماز و دیگری صبر و روزه داری است: (وَ اسْتَعِینُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلاة از صبر و نماز "برای پیروی از خداوند و مخالفت با هوای نفس" یاری بجویید.)

پیامبر گرامی اسلام (ﷺ) در روایتی از رمضان به عنوان ماه صبر یاد کرده، و پاداش این صبر را بهشت معرفی می‌کنند: (هُوَ شَهْرُ الصَّبْرِ وَ إِنَّ الصَّبْرَ ثَوَابُهُ الْجَنَّة ؛ این ماه، ماه صبر است و همانا پاداش صبر بهشت است.) بنابر این صبر در برابر معاصی و صبر بر اطاعت خداوند در ماه رمضان، سکوی پرتاب مناسبی برای حرکت معنوی انسان به شمار می‌رود.

ماه قیام

خود سازی با قیام برای خدا آغاز میشود. انسان با تصمیم بر ایستادگی در برابر گناهان و امیال نفسانی در ماه رمضان می‌تواند مسیر تازه‌ای در زندگی معنوی خود باز کند. رسول خدا (ﷺ) در اولین شب ماه رمضان از خداوند طلب می‌کنند تا ایشان را در روزه داری و قیام در راه خدا قوت و نیرو بخشد:(اللّهُمَّ قَوِّنَا عَلَى صِيَامِنَا وَ قِيَامِنَا؛ خداوندا! ما را بر روزه داری ما و ایستادگی ما [برای طاعت] نیرو و توان ببخش).

قیام و شب زنده داری در ماه رمضان هفتاد برابر از سایر ایام سال اثرگذاری دارد. پیامبر (ﷺ) در توصیف ماه رمضان می‌فرمایند: (هر که شبی از آن (ماه رمضان) را به نماز گزاردن، زنده دارد، مانند کسی است که هفتاد شب را در ماه های دیگر زنده داشته باشد.) تمام این احادیث نشان می دهد، رمضان فرصت مهمی است که انسان با مقاومت در برابر خواهش‌های نفسانی و قیام به عبادت در شب ها می‌تواند حرکت خود به سمت خداوند(جَلَّ جَلالُه) را سرعت بخشد.

ماه توبه

سومین نام از نام های این ماه عزیز ماه توبه است. بدون شک اولین قدم خود سازی، توبه است. خداوند در سراسر ماه رمضان بندگانش را صدا می‌زند که آیا توبه کننده‌ای هست؟ پیامبر(ﷺ) در این باره می‌فرمایند: (خداوند تبارک و تعالی در هر شب ماه رمضان، سه بار می‌فرماید: آیا توبه کننده ای هست تا توبه اش را بپذیرم ؟) بنابراین خداوند بیش از هر ماه دیگری در ماه رمضان توبه بندگان خودش را می پذیرد.

شهر مغفرت

آخرین نام از نام های ماه پر برکت رمضان که در اینجا به آن اشاره می‌کنیم ماه آمرزش و مغفرت است.

یکی از خصلت هایی که پیامبر (ﷺ) برای ماه رمضان بر می شمارند، استغفار ملائکه در شب و روز برای روزه داران است، در کنار فرشتگان، استغفار و دعای خود انسان کمک زیادی به پاک شدن او از گناهان می‌کند. اگر انسان برنامه ریزی مناسبی داشته باشد می‌تواند با توبه و استغفار و صبر و ایستادگی در برابر گناهان، غفلت های خود در گذشته را جبران کرده و راه جدیدی به سوی خداوند باز کند.

د صحابه وو د ایمان کره والی

عبادالرحمن

رسول الله (ﷺ) د خپل نبوت په درې ویشت کلونو کې د اصحابو داسې یو نسل په ایماني جوهر وروزی چې د هغوی ایمان تر قیامته پورې د ټولو مسلمانانو لپاره معیار او الګو شوه، الله (تعالی) د هغوی ایمان معیار ګرځولی او د نورو مسلمانانو د ایمان قبلېدو لپاره يې همدا شرط ټاکلی چې د اصحابو په څېر ایمان به راوړي، فرمايي:

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنتُم بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوا.

ژباړه: که دوی ستاسې په څېر ایمان راوړ نو یقیناً په هدایت دي.

له دې معلومه شوه چې د اصحابو ایمان د ټولو لپاره معیار دی او هماغه مهال به د نورو ایمان قبلیږي چې د اصحابو په څېر ایمان راوړي، له همدې امله ضروري ده چې د اصحابو د ایمان د کره والي په اړه معلومات ولرو.

حضرت ابوهریره (رضي الله عنه) وايي: کله چې دا آیت نازل شو: لِّلَّهِ ما فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَإِن تُبْدُواْ مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ اللّهُ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاء وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ(البقره/۲۸۴)

ژباړه: په اسمانو او ځمکه کې دا هر څه د الله دي، او زړه کې مو چې څه دي، څرګندوی يې که پټوی يې، الله به يې حساب درسره وکړي، نو چاته چې وغواړي بخښي يې او که څوک غواړي عذابوي يې او الله په هرڅه وسي دی.

صحابه کرام ډېر پریشانه شول او راغلل پیغمبر(ﷺ) ته مخامخ په اتحیاتو کیناستل او ویې ویل: یارسول الله! تر اوسه موږ د داسې عملونو کولو ته اړ کړل شوي و چې زموږ په وس کې وو، لکه لمونځ، روژه، جهاد او صدقه، خو اوس په تاسو باندې دا آیت را نازل شو (او دا زموږ په وس کې نه ده چې د زړه فکرونه هم په کابو کې ولرو) پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: ایا تاسو غواړئ د دې په وړاندې لکه د تورات او انجیل والاوو سمعنا و عصینا (وامو وریدل خو نه يې منو) ووایاست؟ نه! داسې ووایاست چې (سمعنا و اطعنا غفرانك ربنا و اليك المصير) (اورېدلي او منلي مو دي ببښنه دې غواړو زموږ ربه! او ستا په لور ستنېدل دي صحابه وو (رضي الله عنهم) سمدلاسه همدا جمله پیل کړه او کله يې چې ژبې پرې رواني شوې خدای پاک دا آیت را نازل کړ: آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللّهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (البقره/۲۸۵)

ژباړه: رسول په هغه څه باور کړی چې د الله لخوا ورته نازل شوي او مومنانو هم، ټولو ایمان راوړی په الله، ملائکو يې، کتابو يې او رسولانو يې (دوی وايي چې) له رسولانو يې د یوه تر منځ هم تو پیر نه کوو او ویې ویل: اورېدلي او منلي مو دي ببښنه دې (غواړو) زموږ ربه! او ستا په لور ستنېدل دي.

راوي وايي: صحابه وو (رضي الله عنهم) چې د پیغمبر(ﷺ) لاربښوونه پلي کړه خدای پاک د اول ایات حکم منسوخ کړ او داسې يې وویل: لاَ يُكَلِّفُ اللّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (البقره/۲۸۶)

ژباړه: الله هیڅوک له خپلې وسې پورته نه مکلف کوي (نه نیسي) همده لره دي هغه چې لاس ته يې را وړي او پرده ده هغه (ګناه) چې لاس ته يې راوړي، زموږ ربه مه مو نیسې که (څه) مو هېره کړه یا مو خطا وکړه زموږ ربه هغسې درانده پیتي پر موږ مه باروې لکه تر موږ رومبني دې چې بار کړي وو، زموږ ربه! او هغه څه پر موږ مه باروې چې وس يې نه

لرو او تېرېدنه راته وکړې، او ښښنه راته وکړې او رحم راباندې وکړې ته زموږ مولیٰ (واکمن یا دوست) یې نو پر کافر قوم مرسته (بری) راکړې.

مجاهد (رح) وایي: زه ابن عباس (رضي الله عنه) ته ورغلم او پوښتنه مې ترې وکړه: څه وجه ده چې عبدالله بن عمر (رضي الله عنه) به چې د قرآن کریم دا ایت ولوست: وَإِن تُبْدُواْ مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ اللّهُ (اوزړه کې مو چې څه دي څرگندوی یې که پټوی یې، الله به یې حساب درسره وکړي) نو په ژړا به شو؟ ابن عباس (رضي الله عنه) راته وویل: کله چې همدا ایت را نازل شو صحابه کرام ډېر خوابدي شول او راغلل پیغمبر (ﷺ) ته یې وویل: یارسول الله! موږ خو هلاک شو! پخوا به موږ یوازې په دې نیول کېدو چې په ژبه څه ووایو او یا په عمل کې څه وکړو، خو اوس په دې ایت کې راغلل چې په زړه کې مو هم څه راشي پوښتنه به یې درڅخه کیږي او زړونه خو زموږ په اختیار کې نه دي، پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: تاسو ووایاست چې سمعنا و اطعنا! ټولو صحابه وو (رضي الله عنهم) په یوه خوله سمعنا و اطعنا، لوستل پیل کړل؛ نو لومړنی حکم منسوخ شو او کوم فکرونه چې په زړه کې بې اختیاره را ځي د هغو ښښنه وشوه، او یوازې دهغو شیانو مکلفیت پاتې شو چې عملي جامه ور واغوستل شي.

په دوهم روایت کې دي چې پیغمبر (ﷺ) وفرمایل: تاسو خو سمعنا واطعنا (موږ واورېدل او ومو منل) و وایاست! صحابه وو همدا سې وکړل؛ نو خدای پاک یې په زړونو کې ایمان واچاوه.

له دې معلومیږي چې ایمان یواځې د ژبې کلمه نه ده، بلکې یو مسؤلیت او مکلفیت هم دی، انسان هماغه مهال د دنیا او آخرت له نېکمرغیو برخمن کیږي چې د اصحابو په څېر خپله وینا او کړنه یوه کړي، یواځې د ژبې په څوکه مسلمان نه وي، بلکې څه چې وایي په عمل کې به یې ثابتوي، د ایمان په اړه به بې تفاوته نه وي او د اصحابو د ایمان او اسلام په څېر به ژوند کې بدلون راولي.

عبدالله (رضی الله عنه) وایي: کله چې دا آیت نازل شو: الَّذِينَ آمَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُواْ إِيمَانَهُم بِظُلْمٍ أُوْلَـئِكَ لَهُمُ الأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ (الانعام/۸۲)

ژباړه: نو هماغه خلک چې ایمان یې راوړی او خپل ایمان یې له ظلم (شرک) سره نه وي ګډ کړی د همدوی لپاره امنیت دی او همدوی په سمه لار برابر دي.

نو صحابه کرام ډېر خپه شول او پیغمبر (ﷺ) ته یې عرض وکړ وې ویل: په موږ کې داسې څوک شته چې ظلم یې نه وي کړی؟

پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: تاسو چې له دې آیت نه کوم مطلب اخیستی، هغه دلته نه دی مراد، دلته هغه ظلم مراد دی کوم چې حضرت لقمان حکیم خپل زوی ته ور په ګوته کړی و: يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (لقمان/۱۳)

ژباړه: ای زویه! الله سره څه مه شریکوه یقینا شرک یو ستر ظلم دی په یو بل روایت کې عبد الله (رضي الله عنه) وایي: کله چې دا آیت نازل شو: الَّذِينَ آمَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُواْ إِيمَانَهُم بِظُلْمٍ أُوْلَـئِكَ لَهُمُ الأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ (الانعام/۸۲) پیغمبر (ﷺ) وفرمایل: ماته وویل شول چې ته هم له همدغو کسانو څخه یې.

اصحابو له قرآن کریم سره ژور تړاو درلود، نه یواځې دا چې ایمان یې پرې درلود، بلکې د قرآن کریم ټول حقونه یې پر ځای کړي وو، په خپله به یې د قرآن کریم تلاوت کاوه، په معنی یې ځان پوهاوه، کله چې به په کوم آیت او یا کلمه نه پوهېدل له رسول الله (ﷺ) څخه به یې پوښتنه کوله، د جنت او نعمتونو په وعدو به خوشحالېدل او په کومو آیتونو کې چې به سختی، عذابونه، وعیدونه، زورنې او سزا وې بیانېدلې په هغو به ډېر وېرېدل، د نېکیو سره به یې ډېره مینه وه او له بدیو او ګناهونو څخه یې کرکه درلوده، ځکه چې ایمان یې ژور او ټینګ و او له بدیو څخه یې

راګرځول. صفیه بنت شیبه (رضي الله عنها) وایي: یوه ورځ موږ له حضرت عایشې (رضي الله عنها) سره ناستې وو او د قریشي مېرمنو دغوراوي یادونه مو کوله، نو حضرت عایشې (رضي الله عنها) وویل: رښتیا هم قریشي مېرمنې ډېرې غوره دي؛ خو په خدای قسم! د خدای پاک پر کتاب په ایمان راوړلو اود هغه په لارښوونه په عمل کولو ما له انصاري مېرمنو نه لومړۍ بل څوک نه دي لیدلي، بیا یې وویل: کله چې دا آیت نازل شو: وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ (النور/۳۱) ژباړه: او په خپلو سینو دې خپل پړوني واچوي نو د انصارو هر سړی به چې کورته لاړ خپلو مېرمنو ته به یې دا آیت واورولو؛ نو هغوی به سمدستي ومانه او په یو نقشدار څادر کې به یې ځان پټ کړ، سهار لمانځه ته چې همدا مېرمنې راغلې داسې یې ځانونه پټ کړي و تا به ویل پر سرونو یې کارغان ناست دي.

مکحول (رح) وایي: یو بوډا سړی چې دواړه وروځې یې په سترګو را پرېوتې وې، پیغمبر (ﷺ) ته راغی او عرض یې وکړ: یارسول الله! که یو څا دومره ډېر بد کارونه کړي وي چې که د ځمکې پر خلکو وویشل شي ټول به هلاک شي، نو ایا د داسې کس لپاره د توبې ځای شته؟ پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: ایا ته مسلمان شوی یې؟ هغه وویل: هو! زه مسلمان یم او اشهد ان لااله الا الله و اشهد ان محمد عبده ورسوله کلمه وایم، پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: تر څو پورې چې ته همدا کلمه وایې خدای پاک به دې ګناوې ښې او نیکی به درته لیکي، هغه وویل: یارسول الله! زما ټولې بې لوزۍ او ګناوې وبښل شوې؟ پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: هو! ټولې بې لوزۍ او ګناوې دې وبښل شوې، په دې خبره بوډا (له ډېرې خوښۍ) الله اکبر لااله الا الله وویل او روان شو.

ابو فروه (رضي الله عنه) وایي: پیغمبر (ﷺ) ته ورغلم پوښتنه مې ترې وکړه چې که یو سړی دومره بد عمله وي چې یوه ګناه یې هم نه وي پرېښې، ایا د داسې کس توبه قبلیږي؟ پیغمبر (ﷺ) راته وفرمایل: ایا ته مسلمان شوی یې؟ ماویل: هو! راته یې وویل: نور نو نیکی کوه او بد کارونه پرېږده! خدای پاک به دې له ټولو بدیو څخه نیکی جوړې کړي، ماوویل: ایا زما ټولې ګناوې به وبښل شي؟ پیغمبر(ﷺ) وویل: هو! یو راوي وایي: په دې خبره ابو فروه (رضي الله عنه) روان شو او تر څو چې پناه کیدلو ځان سره یې الله اکبر! الله اکبر! ویل.

ابو هریره (رضي الله عنه) وایي: ماته یوه میرمن راغله پوښتنه یې راڅخه وکړه چې: ما زنا کړې وه بیا مې له هغې نه بچی پیدا شو؛ نو هغه مې وواژه، ایا اوس به زما توبه منل کیږي؟ ماورته وویل: نه! خدای دې نه ستا سترګې یخوي او نه دې تا ته عزت او شرافت درکوي! په دې خبره هغه مېرمن ډېره خوا بدې پاڅېده او روانه شوه، سهار چې لمانځه ته راغلم پیغمبر(ﷺ) ته مې دهغې خبره وکړه؛ نو هغه (ﷺ) راته وفرمایل: صحیح خواب دې نه دی ورکړی، ایا تا دا آیاتونه نه دي لوستي؟: وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا . يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا . إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُوْلَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (الفرقان/۶۸-۷۰)

ژباړه: او هغوی چې الله سره بل خدای نه رابولي او نه پرته له حقه هغه کس وژني چې الله حرام کړی وي او نه زنا کوي، او څوک چې داسې وکړي هغه به خپله ګناه مومي، د هغه د پاره به د قیامت په ورځ عذاب مکرر کړای شي او همېشه به پکې خوار ذلیل پروت وي، پرته له هغه چې توبه وباسي، ایمان راوړي او عمل وکړي، نیک عمل، نو دا خلک چې دي الله به یې بدۍ په نیکیو بدلې کړي او الله بښونکی او مهربان دی.

دی وایي: پیغمبر(ﷺ) چې دا خبره راته وکړه زه راغلم او همدا آیاتونه مې هغې مېرمنې ته واورول؛ نو هغې وویل: ټولې ستاینې هغه الله لره دي چې زما د خلاصون

لاره یې جوړه کړه.
د ابن جریر په روایت کې دي چې هغه مېرمن ډېره پریشانه ولاړه شوه او ویل یې: های افسوس! ایا دا ښایست د دوزخ لپاره پیدا شوی!! بیا چې کله ابوهریره (رضي الله عنه) په دوهم ځل راغی هغه یې ډېره ولټوله خو پیدا یې نه کړه، په سبا هغه بیا راغله نو ابوهریره (رضي الله عنه) ورته د پیغمبر (ﷺ) د خولې ټوله وینا واوروله، هغه سمدستي په سجده پریوته او ویې ویل: ټولې ستاینې هغه ذات لره دي چې زما لپاره یې د خلاصون لاره جوړه کړه، او زما ګناه یې وبښله، له دې وروسته دغې مېرمنې خپله یوه وینځه او د هغې لور ازاده کړه او الله ته یې رښتونې توبه وویسته.
د تمیم داري (رضي الله عنه) غلام ابوالحسن (رح) وایي: کله چې دا آیاتونه نازل شول : وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ . أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ . وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ . الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانتَصَرُوا مِن بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ (الشعراء/۲۲۴-۲۲۷)
ژباړه: او په شاعرانو پسې خو (بوازې) بې لارې شوي خلک ځي. ایا تا نه دي لیدلي چې دوی په هر ناو کې لالهانده وي. او هغه څه وایي چې نه یې کوي. له هغو کسانو پرته چې ایمان یې راوړی. سم کاورنه یې کړي. الله یې ډېر یاد کړی او (بوازې) له هغه وروسته یې غچ اخیستی چې ظلم پرې شوی. او چا چې ظلمونه کړي ژر به وپوهیږي چې کوم ځای ته بیرته ور ګرځي. پیغمبر (ﷺ) وفرمایل: همدا (نیک) خوی په تاسو کې دی. (نو دا وعید تاسو مسلمانو شاعرانو ته نه دی متوجه).
عطاء بن سائب (رح) وایي: ما چې لومړی ځل عبدالرحمن بن ابی لیلی (رضي الله عنه) ولید هغه پېښه داوه چې یو بوډا سړی مې ولید چې پر خره سپور دی او په یو جنازې پسې روان دی او څه وایي، ما چې غوږ ورته ونیو ویل یې: فلانی صحابي د فلاني زوی راته ویل چې ما له پیغمبر (ﷺ) نه اوریدلي دي چې: څوک له خدای پاک سره لیدل خوښوي خدای پاک یې هم لیدل خوښوي او څوک چې له خدای پاک سره لیدل نه خوښوي خدای پاک یې هم لیدل نه خوښوي، په دې خبره ټول خلک په ژړا شول، پیغمبر (ﷺ) ورته وویل: ولې ژاړئ؟ صحابه وو وویل: موږ خو ټول مرګ نه خوښوو، پیغمبر (ﷺ) ورته وویل: د دې مطلب دا نه دی؛ بلکې کله چې د انسان مرګ را نږدې شي هغه وخت ترې مراد دی، لکه خدای پاک چې په قرآن کریم کې فرمایي: فَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ . فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ (الواقعه ۸۸-۸۹)
ژباړه: نو بیا که چیرې هغه ذات (الله) ته له نژدې کړی شوو څخه وي، نو هوسایي، ښه روزي او نعمتونو والا جنت دی.
داسې کسانو ته چې کله په دغه وخت کې د جنت زیری واورول شي نو له خدای پاک سره یې دلیدلو ډېره لیوالتیا پیدا شي او خدای پاک د ده لیدلو ته تر ده ډېر لیوال وي، بیا فرمایي: وَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ . فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ . وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ (الواقعه/۹۲-۹۳)
ژباړه: خو که چیرې له دروغ ګڼونکو لا ر ورکو څخه وي. نو (هغه ته) د خوټیدونکو اوبو میلمستیا ده، او دوزخ ته ورننویستل.
دغه وخت چې داسې کس ته د دوزخ زیری ورکړل شي بیا دی له خدای پاک سره لیدل نه خوښوي او خدای پاک هم د ده لیدل نه غواړي.
عبدالله بن عمرو بن العاص (رضي الله عنه) وایي: کله چې: سورت زلزال نازل شو، ابوبکرصدیق (رضي الله عنه) د پیغمبر (ﷺ) څنګ ته ناست و؛ نو په ژړا شو، پیغمبر (ﷺ) پوښتنه ترې وکړه: ابوبکر! ولې ژاړې؟ هغه ورته وویل: دې سورت په ژړا کړم، پیغمبر (ﷺ) ورته وفرمایل: که تاسو هیڅ بدي او ګناه نه کوی چې بیا مو (د ښښنې له غوښتلو وروسته) خدای پاک

وبښي؛ نو بيا به خدای داسې خلک پيدا کړي چې ګناوې به کوي (بيا به له خدايه بښنه غواړي) او خدای پاک به بښنه ورته کوي.

حضرت عمر (رضي الله عنه) وايي: پيغمبر (ﷺ) راته وفرمايل: عمره ! هلته به دې څه حال وي چې په څلور لوېشتې اوږد او دوه لوېشتې پلن ځای کې يې او نکير او منکر ووينې؟ ماوويل: يارسول الله! نکير اومنکر څوک دي؟ راته يې وفرمايل: دا په قبر کې امتحان اخلي او قبر په خپلو غاښونو را سپړي، دهغوی ويښته به له ډېره اوږدوالي ور پسې څښيږي، غږ به يې د زورور درځهاري په شان وي او سترګې به يې د بريښنا په شان پره کيږي، دومره غټ ګرز به ورسره وي چې که د (منی) ټول خلک راجمع شي هغه به پورته نشي کړای، خو دوی ته به يې پورته کول زما د دې امسا نه هم اسانه وي، دا دواړه به ستانه امتحان اخلي خو که ته په امتحان کې ناکام شوې او ځواب دې سهي ورنکړ؛ نو هغوی به دې په دغه ګرز دومره په زوره وهي چې ته به ټول ايره ايره شې، ما وويل: يا رسول الله! ايا په دغه وخت کې به زه په همداسې حالت (هوش) کې يم؟ راته يې وويل: هو! ما وويل: بيا نو زه ورسره پوهيږم.

په يو بل روايت کې دي چې پيغمبر (ﷺ) بيا وفرمايل: په هغه ذات مې قسم دی چې زه يې په حقه راليږلی يم! ماته جبريل (عليه السلام) وويل: هغوی دواړه به تاته هم راځي او پوښتنه به درڅخه کوي؛ نو ته په ځواب کې ورته ووايه چې زما رب الله دی، بيا ته پوښتنه ترې وکړه چې ستاسو رب څوک دی؟ محمد زما نبي دی او ستاسو نبي څوک دی؟ اسلام زما دين دی او ستاسو دين کوم دی؟ په دې خبره به هغوی وايي : ګوره څومره عجيبه خبره ده ! موږ نه پوهيږو چې موږ تاته راليږل شوي يو او که ته موږ ته راليږل شوی يې.

ابو بحريه کندي (رح) وايي: يو ځل حضرت عمر (رضي الله عنه) له کوره را ووت چې ويې کتل يو څو کسان ناست دي او ورسره حضرت عثمان (رضي الله عنه) هم دی، حضرت عمر (رضي الله عنه) ناستو خلکو ته وويل: له تاسو سره يو داسې کس ناست دی چې که د هغه ايمان پرېو لوی لښکر وويشل شي، ټولو ته به بس شي، د نوموړي له دې خبرې څخه موخه حضرت عثمان (رضي الله عنه) و.

(أخرجه احمد و رواه مسلم مثله).

(عند احمد ايضاً).

(عند احمد ايضاً من طريق سعيد بن جبير عن ابن عباس مختصراً و أخرجه مسلم نحوه و ابن جرير من طرق اخرى عن ابن عباس و هذه طرق صحيحه عن ابن عباس كما في التفسير لابن كثير ج۳۳۸/۱).

(أخرجه ابن ابی حاتم و رواه البخاری).

(عند ابن مردوديه كذا في التفسير لابن كثير ۱۵۳/۲).

(أخرجه ابن ابی حاتم و رواه ابوداؤد من غير وجه عن صفية بنت شيبة به كذا في التفسير لابن كثير ۲۸۴/۳).

(أخرجه ابن ابی حاتم).

(أخرجه الطبرانی كذا في التفسير لابن كثير ۳۲۸/۳).

(أخرجه ابن ابی حاتم هذا حديث غريب من هذا الوجه و في رجاله من لايعرف و قد رواه ابن جرير بسنده بنحوه).

(كذا في التفسير لابن كثير ۳۲۸/۳).

(أخرجه ابن اسحاق و أخرجه ابن ابی حاتم عن ابن الحسن مولى بن نوفل بمعناه ولم يذكر كعبا كما في التفسير لابن كثير ۳۵۴/۳، أخرجه الحاكم ۴۸۸/۳، ابن الحسن بسياق ابن ابی حاتم).

(أخرجه احمد كذا في التفسير لابن كثير ۳۰۱/٤).

(أخرجه ابن جرير كذا في التفسير لابن كثير ٥٤٠/٤).

(أخرجه ابن ابی داؤد في البعث و ابو الشيخ في السنة في الكنى و البيهقی في كتاب عذاب القبر و لاصبهانی في الحجة و غيرهم كذا في الكنز ۱۲۱/۸ و أخرجه سعيد بن منصور نحوه).

(زاده عبدالواحد المقدسی في كتاب التبصير كما في الرياض النضرة ۳٤/۲).

(أخرجه ابن عساكر كذا في المنتخب ٥ /۸).

ایډیالوژي د ملي قدرت ستره سرچینه

محمد اشرف احرار

ایډیالوژي، کلتور او عقیده دا درې واړه په خپل ځان کې یو ځانګړی قدر مشترک لري، چې هغه ملي تشخص یا ملي قدرت دی. یعنې دا هغه څه دي چې یو ملت په پیژندل کېږي، او یو ملت یا قوم له نورو څخه بېلوي. دې درې ګونو اصطلاحاتو ته که موږ یو نوم وکړو د تهذیب یا فکر نوم ورته ورکولای شو.

ځانګړی ملي تهذیب یا فکر چې د پېړیو پېړیو بشري نفسیاتو، میلاناتو او ځانګړو تاریخي پیښو په پایله کې رامنځته کېږي، او مادي، تولیدي او تعمیري برخې ته یې تمدن ویل کېږي.

ځیني خلګ د پردي تهذیب یا فکر خپلول یا مصلحت وربانديې کول یوه سطحي مسئله ګني، او د هغې له نازک والي او اهمیته څخه یا علم نلري یا ځان نه وربانديې پوی کوي. ولې چې په اوسنی نړۍ کې دا یو حقیقت دی چې پردي عادتونه او رواجونه، تمایل او تقلید د یو ملت او قوم پر دین او اجتماعي ضمیر مهم نقش پرې باسي، او حتی د هغوی د اجتماعي مرګ لامل کېدلای شي.

کلتور، عقیده او باورونه دا د یو ملت حیاتي ارزښتونه دي. یوازې هغه ملتونه د الهي پیغام د اخیستلو او ساتلو حقدار دي؛ چې اوچتې ملي او فطري ځانګړتیاوې ولري او هغوی ته وفاداره وي ، له هر ډول بدعت او تقلید سره حساسیت ښيي. همدا ځانګړتیاوي ملتونو ته په بشري ټولنو کې قائدانه او نړیوال حیثیت وربخښي، او یوازې همدا ټولنې د تهذیبي ټکر په هرج او مرج کې بقا مومي. دا به ډېره سادګي وي چې موږ د لویدیځ اوسنی تهذیب او فکر د ساینسي او ماډرنې نړۍ د تکاملي خوځښت طبعي پایله ګڼو، او په هغوی کې د پخواني جهالت او کفري فلسفو، رومي تکبر او عیش خوښونې د عناصرو له امتزاج څخه انکار کوو. دا حقیقت دی چې اوسنی لویدیځ تهذیب د پخواني روم او یونان د تهذیب یو بېل یا پرمختللی شکل دی. په ورته وخت کې د ختیځ او لویدیځ د بې خدایه فلسفو، سیاسي او ټولنیزو حالاتو په ځانګړې ډول د اروپا د منځنیو پیړیو د ځانګړو تاریخي پیښو زیږنده دی. خو د لویدیځ نظام ته د یو متکامل عقلاني نظام پروپاګند په هغه کې د دې عناصرو انعکاس کاواکه کړی. چې عادي انسانان یې تفکیک نشي کولای. له همدې امله د تهذیب او فکر په ساتنه کې د اسلام احتیاط او ټینګار، په دې مورد کې د اسلامي تعلیماتو پریماني دا په ګوته کوي چې په بشري ټولنو کې د ایډیالوژۍ پدیده کومه ساده مسئله نده. په قرانکریم کې الله تعالی فرمایي:

« ولن ترضی عنک الیهود و لا النصاری حتی تتبع ملتهم...»۱

دلته په اصل کې الله تعالی د دریو سترو اسماني او تمدني مذاهبو تر منځ د سیاسي اختلاف او نظامي ټکر اساسي عامل دین او فرهنګ ګڼي. او زموږ په وړاندې د دوی د سیاسي نیت او تګلارې له اصلیت څخه پرده پورته کوي؛ چې هغه د جوړ جارې پر ځای د تل پاتې جنګ او مقابلې فلسفه پیاده کول دي. څکه خلګ پوهیږي چې د یوې ځانګړې ایډیالوژۍ او فکر په بقا کې د ملتونو د بقا راز نغښتی دی. په صدر اسلام کې د صحرایي عربو په تمدني عربو بدلیدل، او د اسلام د دین د چټک پرمختګ لامل هم په اصل کې د نړۍ او د بشریت د ټولنیز ژوند لپاره د عربو د یوه نوي پیغام او نوي فکر سره راټوکېدل و. محمد رسول الله (ﷺ) یوه لوري ته د دې نوي پیغام او دین په مټ د عربو فطري وړتیاوې را برسېره کړې، د دوی له شیندلي قبیلوي خواکونو څخه یې یو متحد قدرت جوړ کړ، او بل لوري ته یې همدا قدرت له دیني ارزښتونو او افکارو سره وتاړه. د قدرت او فکر د همدې امتزاج په پایله کې پرته له یوې اوږدې تکاملي پروسې هغه عرب چې د روم او فارس په وړاندې یې د مقابلې بیخي تصور نه و کړی؛ په ډېر لنډ وخت کې د روم او ایران په څېر پر متمدنه امپراتوریو له فکري او سیاسي پلوه برلاسي

شول. یو غربي تاریخپوه وایي: په شپاړسمه پېړۍ کې د عثمانیانو حیرانونکي فتوحات رعیتونو له اسلام سره د دوی د سختې وفاداري پایله تصور کړه، او له دین سره د دوی همدې کلک تړاو سلطان ته پر عربو او پراخه اسلامي نړۍ د اقتدار جواز وربخښلی و.

د افغانستان د استقلال په مبارزو کې د افغانانو د ویاړلو کامیابیو اساسي علت هم د افغانستان د ملتونو پر دیني ارزښتونو، او دیني علماوو باور او پر افغاني ټولنه د علماوو پیاوړی اثر رسوخ و. په تېر شل کلن انقلاب کې د افغانستان غریب ملت د پریمانه ډالرو برسېره بیا هم پر خپل دین او فرهنګ معاملې ته تیار نشول، د مصلت پر ځای یې د جنګ لار غوره کړه او همدا یې د کامیابي سبب شو.

لویدیځ هم د ډیرې اوږدې سرګرداني په پایله کې د یوه انتیکه نړیوال تمدني او فکري قدرت په شکل تبارز وکړ. په دوه سوه کلنو صلیبي جګړو کې دوی هر ځلې ماتې خوړلې وه؛ ولې خو په نولسمه پېړۍ کې چې دوی له یوه نوي فکر، نوي تهذیب او نوې جذبې سره راپورته شوي و نه یوازې اسلامي نړۍ؛ بلکې ټوله نړۍ یې لاندې کړه. ځکه دا ځلې دوی یو نوی ساینسي او صنعتي قدرت و. دوی د ژوند، ټولنې او سیاست لپاره نوي افکار، نوې فلسفې او نوی پیغام موندلی و. ګلیلو په ساینسي علم کې انقلاب راوستی و. روسو او والتیر د دوی د اجتماعي ژوند پیغمبران و. د ډارونیزم د فطري انتخاب، د بقا د تبارز، د نژادي برتري او پستي فلسفو د دوی امپریالستي سیاستونه او مانورونه توجیه کول. اسلامي نړۍ ولې چې مجددین نه درلودل، نه جهادي او انقلابي روح کې پاتې و، د نظامي او فکري تاړاک په وړاندې د شګو دیوال ثابت شو.

همداسې د کمونیزم د بې ساري چټک پرمختګ لامل د شوروي اقتصاد او ټیکنالوجي نه وه. ځکه پدې دواړو کې لویدیځ تر شوروي وړاندې و، بلکې دا د کمونستي «منی فستو» طلسم او اثر و چې نیمه نړۍ یې لاندې کړه. اوسنی روسیه چې د کمونستي احزابو په سر کې وه، په نړۍ کې یوازینی دویم قطب و، ماتې هم هغه وخت یقیني شوه کله چې سوسیالیزم (کمونیزم) د اوږدې تجربې وروسته یوه ناکامه فلسفه او ایډیالوجي ثابته شوه.

شلمه پیړۍ له سیاسي او تمدني پلوه د تاریخ تر ټولو انقلابي پیړۍ وه. دا ځکه چې په هغې کې ملتونو د نظریاتي او فکري بقا تر ټولو خونړۍ مبارزه کوله. د شلمې پیړۍ په اوله نیمایي کې دوه نړیوال جنګونه په اصل کې د فاشیزم او کمونیزم؛ دیموکراسي او دیکتاتوري؛ کاپیټالیزم او سوسیالیزم؛ استعمار او ازادۍ غوښتونکو د فکري ټکر نتیجه وه. همداسې په دویمه نیمایي کې اوږده سړه جګړه چې ملتونو یې په ګرمو وینو کې ساتلې ول د کاپیټالیزم او کمونیزم جنګ و. له سړه جنګه وروسته چې اصلي لوبغاړي او ګټونکي یې مسلمانان و؛ د اسلامي امت راویښېدل او په وړاندې یې د لویدیځ متحرکه کېدل حتمي و. ځکه اسلام یوازینی احتمالي خطر پاتې و چې لویدیځ یې ننګولای شولای. د اسلام سیاسي او تمدني ظرفیت، فکري او تبلیغاتي ځواک، په اسلامي نړۍ کې د اسلامپالو او اسلام پالني فکري تبارز لویدیځ په خپل منځي بحثونو کې ډېر راپارولي و. پر افغانستان باندې امریکایي یرغل یوازې جیوپولیټیکي اړخ نه درلود لکه ځیني سادګان چې ټینګار ورباندې کوي بلکې دې یرغل فکري اهداف او اندیښنې درلودلې چې هغه اسلامي فکر او د اسلام پالنې احیا وه چې په افغانستان کې راټوکېدلې وه.

د امریکا د خارجه پالیسي یو مهم اصل د ډیموکراسي پر اصل ټینګار دی چې یوه فکري جنبه لري. پر همدې اساس یې پر عراق ناروا یرغل راوړ. ځکه امریکا پلان درلود چې د یوه سوچه ډیموکراټیک عراق په تقلید به په ټوله عربي نړۍ کې د ډیموکراسي نظام رامنځته شي، او ولې چې فقط په یوه ډیموکراټیک منځني ختیځ کې د اسرائیلو تسلیمېدل او له هغوی سره سیاسي تعامل شوني دی.

په عراق کې له ماتې وروسته امریکا د همدې اصل د تأسیس لپاره په منځني ختیځ کې د عرب پسرلي په نامه پر پلان (B) کار وکړ، او په پایله کې یې منځنی ختیځ د انارشیزم، بې ثباتي او تباهي و لوري ته ورټېل واهه، چې لیبیا، شام او یمن یې ښکاره بېلګې دي.

دا تاریخي واقعیتونو د قرانکریم د ایت تائید کوي چې د ملتونو تر منځ د جنګ او تصادم اولنی علت «قدرت» نه؛ بلکې «ایډیالوژي» ده. قدرت په نړیوالو سیاسي کشالو کې ثانوي حیثیت لري.

د یوې ایډیالوژي او فکر له نړیوال کېدلو او راپورته کېدلو سره ملتونه راپورته کېږي او د یوه فکر او ایډیالوژي له شکست او انحلال

سره ملتونه منحل کېږي

په نړیوال سیاسي لټریچر کې د ایډیالوژي اهمیت

په نړیوالو سیاسي چارو کې تر ډېره د ریالیزم نظریه حاکمه ده. د نوموړې نظریې سره سم د انارشیزم او یوه مرکزي قدرت د نه شتون په پایله کې رامنځته شوې اندیښنې ټل هیوادونه د قدرت پر سیالي او امنیتي مسائلو ته پر پاملرنه مجبوره کړي. له همدې امله یوازې دولتونه د یوه سیاسي لوبغاړي په حیث مني چې فوځونه او نظامي صلاحیتونه لري. لیبرالیزم هم په نړیوالو سیاسي چارو کې مطرحه نظریه پاتې ده. د نوموړې نظریې سره سم په نړیوالو سیاسي چارو کې د قدرت په پرتله اقتصاد، سیاسي مفاهمت مهم شی دی چې د نړیوال امنیت ضمانت کولای شي. له همدې امله مونږ د دولتونو برسیره د سیمیزو او نړیوالو سازمانونو، اقتصادي او ټولنیزو همکاریو له ارزښته هم انکار نشو کولای.

خو په تیره پیړۍ کې د نړۍ د خونړیو انقلابي پېښو په اټکل او مخنیوي کې، یا هغوی ته په رسیدګي کې دا دواړه نظریې وخت پر وخت ناکامه ثابته شوې. په ځانګړې ډول د شوري له ړنګیدو وروسته ریالیزم یوه نیمګړې نظریه ثابته شوه. ځکه شوروي پر نظامي قدرت له بې ساري پاملرنې برسیره ماتې خوړلې وه.

ددې یو لامل دادی چې د نړۍ د سیاسي وضعیت د څېړلو لپاره دا دواړه غربي نظریې دي. ولې چې غربي شنونکي عموما د خپل ځانګړې مادي فکر پر اساس طبعي ده د پېښو پر مادي او تخنیکي شننه او توجیه ټینګار کوي. او د پېښو تر شا ژور فکري او معنوي عوامل له پامه غورځوي. لکه موږ چې اشاره ورته وکړه د نړۍ ټولې سترې پېښې تر شا، هغه که امنیتي وي او که ټولنیزې، فکري جرړې لري. او همدا د نړیوالو سیاسي چارو اسلامي لید لوری دی. ډیری خلګ د شوروي د سترې ماتې لامل د دوی اقتصادي رکود ګڼي. خو په اصل کې د شوروي د ټوټه کېدلو لامل د کمونیزم یا سوسیالیزم فکري او فلسفي شکست و چې د شلمې پیړۍ په اوږدو کې په عیني شکل څرګند شوی و. د دې دلیل دادی چې د شوروي د ماتې لامل که فقط اقتصادي و؛ نو بیا باید د پخواني شوروي هیوادونو تر منځ نظریاتي یووالي پاتې ولای، چې هغه کمونیزم و. ښکاره ده چې داسې څه نشته. نو د شوروي د ناکامي لامل د فکر ناکامي وه.

غربي شنونکي د دولتونو د قدرت د ارزیابي او موازنې په وخت کې د هغوی دفاعي بودیجې، تخنیکي وړتیا ، نظامي تجهیزاتو ته حساب کوي، مګر ډېر کم شنونکي دې ټکي ته پاملرنه کوي چې ستر قدرتونه د سیمیزو او نړیوالو سازمانونو په مټ د یوه ځانګړې فکر پر خپراوي او پروپاګند څومره بودیجه مصرفوي. د (TED)د یوه ویناوال په نظر په راتلونکي نړۍ کې به ستر قدرتونه نه امریکا وي نه چین! بلکې د رسنیزو شبکو اداري به وي. ځکه رسنۍ د ملتونو پر فکري لیدلوري نیغ تاثیر لري. د ملتونو د ځان لپاره د خوښولو او ردولو قدرت د رسنیو په لاس کې دی، او همدا فکري تاثیر ګذاري د ملتونو تقدیر بدلوي.

د فکر او ایډیالوژي د هیواد پر داخلي او خارجي سیاست اغیز

د ملي قدرت د نورو منابعو بالعکس ایډیالوژي یوازینی هغه عنصر دی چې ملتونه افاقیت، د سیمې او نړۍ رهبریت ته تیارولای شي. که ته چېرې په سیمه کې د فکري قدرت مرکز پاتې شې ښکاره ده ستا د قدرت محیط به څو هیوادونو ته غزېږي، او هغه به د جنګ او سولې په وخت کې ستا متحدین پاتې کېږي.

د فکر یا ایډیالوژي سیاسي یا عملي تعریف داسې کېږي: ایډیالوژي له هغه فکري او عقیدوي نظام څخه عبارت ده چې پر بهرنیو واقعیتونو پلي کېدلای شي. نو هغه نظام او فکر چې بهرني واقعیتونه تعقیبوي، او هغه یې تر نظر لاندې وي عموما د ملتونو سیاسي لرلید ته افاقیت او پراخوالی ورکوي. په نتیجه کې ایډیالوژي په بهر کې موږ خپلو موخو ته په اسانۍ سره رسولای شي. او همدا لاسته راوړنې په داخل کې زموږ مشروعیت ته زمینه برابروي.

تاریخ ښودلې چې د هیوادونو فوځي او دفاعي ځواک او وړتیا د هغوی له فرهنګي میراث او عقیدې سره نږدې اړیکه لري. د طالبانو غورځنګ یې ښکاره بیلګه ده.

ریالستان چې په نړیوال سیاست کې د قدرت پر ټکي ټینګار کوي هم د ایډیالوژي پر اهمیت زور کوي، او هغه په نړیوالو اړیکو کې د هیواد د نفوذ او قدرت ملاتړې ګڼي، او په داخل کې یې د ملي یو والي

سبب بولي. د يوې کامیابه ایډیالوژۍ په پایله کې زموږ د قدرت ساحه هم په داخل کې مشروعیت مومي هم په بهر کې. او له دې سره د ټولنې وګړي د پریکړو او تصمیمونو په عملي کولو کې همکاري کوي، او دغه حالت نه یوازې دا چې د سیاسي ټيکاو لامل ګرځي بلکې د بنسټیزو بدلونو سبب هم کېږي.٦ د امریکا د خارجه پالیسي په محدوده اصولو کې یو د ډیموکراسي پر اصل ټینګار دی؛ ځکه دا په بهر کې د امریکا سیاسي امپریالیزم ته، یعنې د نورو هیوادونو په داخلي چارو کې لاسوهنې ته، مشروعیت ورکوي.

همداسې د ملي امنیت په اصولو کې د ملي او عقیدوي ارزښتونو ساتل د ملي امنیت له مهمو مسئولیتونو څخه شمېرل کېږي. له دې څخه څرګندیږي چې ایډیالوژي څومره په نړیوالو سیاستونو کې مطرح ده، او په څومره اندازه په نړیوالو چارو کې حساب وربانديې کیږي. د فکر او ایډیالوژۍ د قدرت څخه په استفاده کې مسلمانان څومره بې باکه او بې تفاوته دي.

لویدیځ او فکري جنګ

موږ فکر کوو چې په نوې نړۍ کې چېرې چې غربي نظام حاکم دی نور مذهب، پر یوه ځانګړي فکر، عقیده او فرهنګ ټینګار ارزښت بایللی دی. او نړۍ یوه ازاده دنیا ده چیرې چې انسانان هر څه غواړي هغه کولای شي هغه ویلای شي. او له دې سره لویدیځ دا پروپاګند هم کوي چې مذهب (اسلام) سخت فکري او عملي حدود پلي کوي. له انسان او ټولنې د فکر، عمل او بیان ازادي اخلي. بالعکس لویدیځ د فکر او عمل ازادي ته عقیده لري. او پر یوه داسې ماډرنه ټولنه ټینګار کوي چیرې چې پر انسانانو ځانګړي فکري او عملي حدود نه پلي کیږي. او انسان به د هر ډول فکري، عملي او بیان له ازادۍ برخمن وي. مګر که موږ د لویدیځ د عملي سیاست تاریخ او د اجتماعي فلسفې لټریچر مطالعه کړو، نو موږ حیرانیږو چې د مادي او سیکولر لویدیځ هوښیار وګړي نن هم په سخت جذباتي شکل خپل دین، غربي افکارو او اجتماعي فلسفو ته ژمن دي او په دې معامله کې حساس دي. پدې واقعیت باید هر مسلمان پوی وي چې د یوه سیاسي او فکري ابر قدرت په حیث لویدیځ د نړۍ ماډرنیت ته نه؛ بلکې سوچه مغربیت ته ملا تړلې. په ۱۹۹۳ یم میلادي کال د جون په څوارلسمه د ویانا د بشري حقونو په کانفرانس کې د امریکا د هغه وخت د بهرنیو چارو وزیر وارن کریستوفر په ښکاره پر اسلامي او لیرې ختیځو هیوادونو نیوکه وکړه چې د لویدیځ نړیوالتوب مخه نیسي او د کلتوري تراو په نامه یې لویدیځ ضد افکارو ته پناه ورکړې. د دې برسیره پر افغانستان باندې د یرغل سره سم د بش له لوري د صلیبي جنګ اعلان یې ښکاره بېلګي دي. لویدیځ یا کفر فکري نړیوالتوب غواړي. هره نظریه او فلسفه چې د دوی د نړیوالتوب او استعمار مخه نیسي هغه دوئ ته د منلو نده. مارکس د غربي علمي معیارونو سره سم تقریبا مارکسیزم په یوه ساینسي او منطقي نظریه ثابته کړی و. خو بیا یی هم د هغې د له منځه وړلو لپاره یوه پیړۍ مبارزه وکړه. همداسې نیشنلیزم چې د اروپایی نشاة ثانیة، ملی وحدت او ویښتابه له اساسي عناصرو څخه و، نور په لویدیځ کې له منځه یووړ. ځکه دې فلسفو د دوی د جهاني استعمار او استحصال مخه نیوله. ولې چې په معاصره نړۍ کې د یوه هیواد یا ملت یا ځانګړې طبقې نړیوال حاکمیت یا واک ستونزمن دی؛ نو لویدیځ د یوه هیواد د نړیوالتوب پر ځای د یوه فکر د نړیوالتوب هڅه کوي. ولې چې یوازې د فکر له نړیوالتوب سره اقتصادي، سیاسي او نظامي نړیوالتوب شوني دی.

په زړه پورې داده چې د نړیوالتوب لپاره کفر له همغه طرحې کار اخلي چې قرآنکریم څوارلس سوه کاله وړاندې د خپل نړیوالتوب لپاره پیاده کړی وه. یعنې په دې معنا چې فقط یو دین په ژوندانه او ټولنه کې د فعالیت حق لري او نور ټول معطل دي. که یو هیواد د بین الملل له غړیتوبه وروسته د هغه له چارټر انکار وکړي؛ له هغه هیواد سره د یوه مرتد او کافر په څېر ماملە کېږي. له تهدید او نصیحت وروسته به ارو مرو د بین الملل له نظامي او اقتصادي سزا سره مخامخ کېږي.

د نړۍ د هري جغرافیې، هر دین او فلسفې په نسبت د اسلام دین او ملتونه د کفر د دې فکري استعمار او نړیوالتوب په وړاندې خنډ دي. ولې نو طبعي ده چې د اور او بارودو په هره لوبه کې به دوئ ښکېل وي. ځکه اسلام یوازینی نړیوال دین پاتې شوی او لا یې هم دعوه لري. د فکري او تمدني ظرفیت، جغرافیایي موقعیت، افرادي قوت له پلوه اسلام د لویدیځ لپاره یوازینی او واقعي خطر دئ، او حتی لویدیځ یې د خپلې ناکامي او نابودي په احساس پوئ کړی دئ.

د قدرت په کشمکش او سیالي کې نظامي او فوځي عناصرو د اتومي وسلو له پیدا کېدو وروسته خپل اولویت بایللی دی. او ځای یې اقتصادي او فکري عناصرو ته پرې ایښی دی. خو ولې په نړۍ کې د بېلا بېلو اقتصادي قدرتونو له رابر سیره کېدو سره نړۍ نوره د اقتصادي توازن ولوري ته خي، او د هر هیواد اقتصادي بقا به د بل هیواد په اقتصادي بقا پورې تړلې وي. له دې سره اقتصاد ملتونو ته دومره حیاتي بڼه خپله کړې چې موږ یې په امنیتي یا نظامي عنصر کې منحل ګڼلای شو. یوازینی عنصر چې پاتې کېږي چې د ملي سیاستونو تر منځ به بې اندولي رامنځته کوي هغه فکري او دیني عنصر دی. ولې چې فرهنګي یا فکري منابعو ته ملتونه په برابر ډول لاس رسی نلري؛ نو همدا به د دوی تر منځ د راتلونکې نړۍ د سترو جنګونو اساسي علت وي. همدې حقیقت په کتلو سره د نړیوالو اړیکو یو نامتو مفکر سامول هنتېنګتن .
P. HANTINGTON د سړې جګړې وروسته د راتلونکې نړۍ په سیاسي چارو او سیستم کې د «جیو کلچر» نظریه وړاندې کړه. یعنې په نږدې راروانه نړۍ کې به د جنګ او سولې په وخت کې د قدرت تر ټولو مهم عنصر فکر او کلتور وي.
وګورئ د هغه کتاب: (THI CLASH OF CIVILIZATIONS AND THE REMAKING OF WORLD ORDER)

موږ له فکري پلوه ستر قدرت یو

په اقتصادي او نظامي قدرت کې نړیوالو قدرتونو اوس د امامانو مقام خپل کړی. دوی چې د ثروت د ټولولو او جلبولو لپاره کومې روا او ناروا طرحې ترتیب کړې؛ هغه د دوی د پیړیو پیړیو حرص او مادي نفسیاتو پایله ده. مسلمانان هېڅکله د ثروت، مالي امکاناتو او ذرائعو د راټولولو لپاره دومره خواری نشي ایستلای. او نه د اقتصادي چارو د پرمختګ لپاره هغه روا او ناروا لارو چارو ته اجازه ورکولای شي چې ستا بډایتوب د نړۍ او نورو ملتونو د لوټ ذریعه ګرځي.
د نظامي قدرت له پلوه کفري نړۍ د خپل انتهایي پرمختللي اقتصاد او اوچت علمي او تحقیقي نصاب په پایله کې اتومي او بیالوژیکي وسلو ته لاس رسی موندلی. داسې نظامي وسائل یې تولید کړي چې د نړۍ ټولې لویې وچې، فضا او سمندرونه یې تر کنټرول او هدف لاندې دي. مواصلاتي شبکې لري. په عین حال کې پیاوړې اقتصادي او نظامي اتحادیې لري.
د مادي وسائلو له پلوه موږ له دوی سره سیالي نشو کولای. دا په دې معنا نه چې ګوا موږ بې ظرفیته یا بې کفایته یو. بلکې د مسلمانانو دیني او اجتماعي مزاج، د الله تعالی پر قدرت او اخرت ایمان، د عبادت، توکل او غنا نفیسیاتو اسلامي ملتونه داسې جوړ کړي چې مادي، تخنیکي او اقتصادي اهدافو ته اولویت نشي ورکولای. او حال دا چې د ساینس او مادي وسائلو له پلوه چې کفر، په ځانګړي ډول لویدیځ، کومې نقطې ته رسیدلی هغه پدې چې له مادي، تخنیکي علم او ثروت سره د دوی محبت او دلچسپي د عشق او عقیدې تر کچې وه. همدې شیانو د دوی په زندګي کې د ژوند تر بلې هرې چارې اولویت او ارزښت درلود.
موږ وینو چې هغه اسلامي هیوادونه چې له یوې پیړۍ راهیسې د همدې مادي او نظامي پر مختګ لپاره هر ډول هڅې کوي، حتی پر خپل دین، عنعناتو او فرهنګ یې پښې کښیښودې، تر څو د لویدیځ سره سیالي وکړي، خو بیا هم له هغوی سره په سیالي کې پاتې راغلي.
دا د سعودي د ځوان او ټینګي شهزاده د عربو له دیني او تاریخي نفسیاتو او اوسني وضعیت څخه ناپوهي ده، او یوه تاریخي تیروتنه ده چې دی له «شرق اوسط» څخه نوې اروپا جوړوي. د عربو د قدرت اصلي سرچینه او راز د هغوی ایمان، فکر او فرهنګ دی، چې دوی له پاتې ټولې نړۍ څخه پکې ممتاز دي. له همدې امله منځنی ختیځ د عربي ملتونو له لوري د یوه دوامدار فکري او دیني انقلاب له خطر سره مخامخ دی چې یو ورځ به د یوه انفجار په شکل پکې رامنځته شي. په ځانګړي ډول د فلسطین او اسرئیلو اوسنی وضعیت د دا ډول خطر اندیښنې نورې هم ډیروي. ښه اقتصاد چې اوس یې هم عرب لري د عربو د قدرت ضمانت نشي کولای.
له اسلامي نړۍ اروپا جوړول د یو مسلمان لپاره کوم ښه کار ندی. په ځانګړي ډول په دې نیت چې دا به عربي جغرافیه په یوه نړیوال قدرت واړوي، بلکې دا فقط د اروپا تقلید دی او مقلد هیڅکله په مجتهد پسې نشي رسیدلای.
نو یوازینی قدرت چې موږ او مسلمانان یې لرو هغه د دین، ایډیالوژي او پیاوړی تهذیب قدرت دی. چې د نړۍ بل هیڅ ملت یې په دومره اندازه نلري لکه مسلمانان چې یې لري.
د نړۍ ټول ملتونه له جاپانه ونیسي تر پیرو پورې د لویدیځ فکري او تهذیبي سیلاب پر

اوړو ورسره اخیستي. له فکري پلوه بشپړ متلاشي دي. دوی په نړیواله سطحه هیڅ فکري، سیاسي یا تمدني فلسفه یا ځانګړنه نلري چې د لویدیځ تهذیب او ایډیالوژۍ وننګوي. یا حد اقل د دوی امتیاز وي. چین به اقتصاد لري خو هیڅ داسې مفکر نلري چې د یوه ځانګړې چینې یا حتی لیرې ختیځ د ملتونو په نمایندګي د یو داسې فکر نوښت وکړي چې د نړۍ ملتونه ورته دعوت کړي. د نړۍ ټول هغه ملتونه چې د چټک پرمختګ ګامونه پورته کوي لکه: هند، برازیل او روسیه... په بنسټیز شکل اوس هم د لویدیځ د فکر او تهذیب څخه خړوبیږي. او د هم هغه غربي فرهنګ تقلید او پیروي ده چې په یوه او بل شکل د نړۍ د بیلا بیلو ملتونو تر منځ تکراریږي. د نړۍ د دې سترو ملتونو سنجیده وګړي له غربي تهذیبه سترې هم دي. ولې خو دوی هیڅ فکري منابع نلري چې ځان یا نړۍ ته د ژوند نوې تګلاره مرتبه کړي. هیڅ داسې پیغام نلري چې نړۍ ورته راوبولي.

خو د اسلامي امت قضیه بیله ده. اسلامي امت د لویدیځ د کلتوري او فکري ځواک په وړاندې د اسلام په څېر محفوظ اسماني دین لري چې له هر ډول تقلید او بدعت، او د هغه پر اصولو باندې له مصلحت څخه د محمدي دین علماوو پاک ساتلی دی. د باطلو تهذیبونو د بیا بیا نړولو، او صالحو ملتونو د بیا بیا راپورته کولو ځواک او قدرت لري.

له تاریخي پلوه نړۍ له نهایي په زړه پوري او ستراتیژیک حالت سره مخامخ ده. له یوه لوري نړۍ ورو ورو ګلوبولایزیشن ته ننوځي، یعنې نړۍ په یوه ستر کلي بدلیږي، طبعي ده چې هلته نیمګړي، تحریف شوي ادیان او فلسفې چې د افاقیت او ابدیت صفت نلري، په یوه ځانګړي قوم یا جغرافیه پورې تړلي وي، یا ملي او اسطوري شکل لري خپل افادیت او مقبولیت له لاسه ورکوي. له بل لوري په عین حال کې لویدیځ په نړیواله سطحه خپل سیاسي او فکري نړیوالتوب او باور له لاسه ورکوي. ځکه په تیرو درو لسیزو کې د دوی سیاسي دوه مخیتوب او بشر ضد جنایات په ځانګړي ډول په افغانستان، عراق او فلسطین کې ټوله نړۍ پر دوی بې باوره کړې، او په نړیواله ملي سطحه یو ډول لویدیځ ضد نفسیات راټوکېدلي. نو په داسې وضعیت کې یوازینی دین چې د نړۍ د رهبریت او مدیریت لپاره پاتې کېږي اسلام دی. ځکه اسلام د مقبولیت او محبوبیت یو ډول ځانګړی صفت لري. همدا لامل دی چې د باوري اعداد او شمار پر اساس داسې اټکل کېږي چې د نړۍ د بل هر دین په پرتله اسلام په ټوله نړۍ کې په ځانګړي ډول لویدیځ کې تیز پرمختګ مومي. او په راتلونکو څو لسیزو کې به اسلام د نړۍ تر ټولو ستر مذهب وي.

افغان ملت د اسلامي رسانس ریښتونی حقدار

د راتلونکې اسلامي نړۍ د رهبریت لپاره، یا د یوه واضح او ښکاره رسانس لپاره د نړۍ د بل هر مسلمان ملت په پرتله افغانان د دې ابتکار او تاریخي ویاړ وړ او حقدار دي. ځکه موږ د بل هر مسلمان ملت په نسبت د اسلامي فکر، ایډیالوژۍ او جذبې څخه مالامال ملت لرو. چې د تیرې یوې پیړۍ جهاد او قرباني یې ښکاره مثال دی. یوازینی ملت دی چې د غربي فرهنګ او دجالي فتنو څخه د نړۍ د بل هر مسلمان ملت په نسبت خوندي پاتې شوی. یوازینی داسې قیادت لري چې د تاریخ د تر ټولو ستر قدرت او ائیتلاف څخه یې نظامي او سیاسي میدان ګټلی دی. نو له هره پلوه د اسلامي رسانس د دې ستر او انقلابي ابتکار لپاره مناسب دی.

مګر د دې ټولو واقعیتونو برسیره که د افغانستان اسلامي امارت په واقعي او ریښتوني مانا د اسلامي رسانس او ویښتابه دا مبارک او مقدس ویاړ هم خپلول غواړي نو ځینو سختو مجاهدانه او مجتهدانه ګامونو اخیستلو ته اړتیا ده:

۱- په افغانستان کې په ولسي او رسمي سطحه د لویدیځ فکري او سیاسي رعب او اغیز له منځه وړل. هغه اوازونه، منابع او افکار تصفیه کول چې په شعوري او غیر شعوري توګه په افغاني ټولنه کې د لویدیځ د فکري رعب او تأثیر لامل ګرځي. یا پر فرهنګي او سیاسي اصولو د مصلحت او جوړ جاړي توصیه کوي. او د دې بالعکس پر داسې یو فکري او عملي لایحه کار کول چې د افغانستان د عوامو او خواصو د فکري او عملي اصلاح، ویښتابه او پر دین د اعتماد او کفر څخه د نفرت ذریعه وګرځي. په نتیجه کې به د افغانستان د وګړو او چارواکو د هدف او ارمان تر منځ پیوستون او یووالی راشي، او د سترو پریکړو او بنسټیزو بدلونونو لپاره به ذهنا تیار وي او یو د بل سره به همکاري کوي. هغه که د مکاتبو او مدرسو په مدغم کولو کیږي، که بله لاره او طریقه لري.

ددې لپاره باید موږ د نړۍ له روان او راتلونکي سیاسي وضعیت څخه عامه پوهاوی ولرو. یعنې باید موږ د افغانستان، سیمې او نړۍ له سیاسي وضعیت او موقعیت څخه ښه خبر یو. داسې نه وي چې موږ تر اوسه زموږ د شل کلنې مبارزې او اتل ولۍ سیاسي یا نظامي تحلیل نشو کولای چې ایا امریکا دلته ماتې خوړلې او که یا؟؟ او دا ماتې په څه مانا؟ امریکا د افغانستان او عراق له شل کلن جنګ څومره زیان لیدلی، او دا زیان د نړۍ پر سیاسي او اجتماعي چاپیریال څومره اغیز کړی. کله چې موږ د نړیوالې لوبې ستر لوبغاړي یو او بیا هم د نړۍ واقعي سیاسي وضعیت نشو اټکل کولای، دا زموږ د ملتونو او چارواکو د فکري او سیاسي لرلید او برداشت د اختلاف لامل ګرځي. او دا د نظر اختلاف ته د دښمن ورپام دی څکه نو تبلیغات کوي چې: طالبان له فکري پلوه تقسیم شوي، یا په طالبانو کې بدلون راغلی، ځینې له نړۍ سره لاره وړي او ځینې پر خپلو عنعناتو، اصولو او نهادونو سخت ولاړ دي. او حال دادی چې نړۍ خو باید زموږ په باره کې له یوه نظر پرته بل نظر ونلري چې موږ له هغه ایمان، باور او یقین سره سیاسي پریکړې کوو؛ له کوم ایمان او باور سره چې مو دا شل کاله مبارزه کوله. اوس هم باید د بې تفاوتي، ویېرې او فشار سیاست غوره نکړو. څکه دا خو دا نورو اسلامي هیوادونو دا سل کاله تجربه کړې له ذلته پرته یې بل څه ندي پکې تر لاسه کړي.

کله چې د ټولنې بانفوذه وګړي د امریکا او لویدیځ انزوایي او کاواکه وضعیت نشي درکولای، او د حالاتو اړوند مختلف لرلید ولري نو د سیاسي پریکړو په وخت کې له خپلواک او باوري ذهنیت سره پریکړه نشو کولای. بلکې پر نرم او مات سیاست به ټینګار کوو. او دا هغه وخت ډیر تاوان کوي کله چې د نړۍ سیاسي حالت په تیزۍ سره بدلیږي (لکه اوسنی وضعیت) او یو داسې صورت حال یې غوره کړی وي چې موږ باید پیښنو ته چټکه رسیدګي وکړو، فرصتونه ضایع نکړو، له ځیرکي او سختي ډیپلوماسۍ کار واخلو. څکه په داسې وضعیت کې سست دریځ موږ د نړیوال سیاست له مرکز څخه په حاشیه کې ساتي.

۲- د اسلامي نړۍ د رهبریت لپاره دا اړینه ده چې موږ یوه افاقي یا پراخه سیمیزه خارجه پالیسي تدوین کړو. چې هدف او محور یې یوازې زموږ او ستاسو سیاسي او فکري بقا نه وي. بلکې د ټول امت د فکري او سیاسي اصلاح او رسانس ذریعه وګرځي. موږ باید ټولو اسلامي ملتونو ته د خپلې تیرې پیړۍ د فتوحاتو او کامیابیو، د الله تعالی د ښکاره نصرت کېسه وکړو. چې څرنګه موږ په غربت، بې کسي او بې وسي کې په کانتینرونو ډالرو ته شا کړه، او یوازې پر الله تعالی باندې د ایمان او باور په مټ یوه پیړۍ وجنګېدو. او الله تعالی زموږ سره پر خپله وعده وفا وکړه؛ د بغاوت، فتحې او شهادت له وياړه یې همکناره کړو.

کله چې زموږ پخپله بهرنۍ پالیسي کې بهرنې او افاقي اهداف ولرو. نو یوه ګټه به دا وي چې موږ به ورو ورو د ازادۍ، استقلال او مبارزې پیغام تر اسلامي ملتونو ورسوو. او بل به زموږ ځوان نسل د یوه ستر یا نړیوال مسئولیت له احساس سره تل متحرکه او ویښ پاتې وي. د پیښنو او حالاتو له بدلیدو سره به یې احساس، اندېښنه او فکر یوازې تر افغانستان پورې محدود نه وي. بلکې د ټول اسلامي امت د بقا د جنګ مسئولیت به ورترغاړې وي. او دا احساس به زموږ ملت ارو مرو د اسلامي رسانس تر ارمانه ورسوي.

۳- د افغانستان قیادت، علماء، دانشوران، علمي کدرونه او اداري د نړیوال اسلامي قیادت او رهبریت لپاره باید پالیسي او تګلاره مرتبه کړي. د قانون، فقې، اجتماعي او سیاسي علومو یو داسې دائرة المعارف تدوین کړي چې د غرب له لټریچر څخه بې نیازه د نړۍ ، ژوند او ټولنې لپاره یو نوی دیني لیدلوری ولري. د مسلمانو ملتونو د ویاړ او نورې نړۍ ته د تقلید وړ وګرځي. له دې سره باید علماء او دانشوران د افغانستان ملتونه د ازادۍ ، استقلال، ویښتابه او ملي عظمت په ارزښت حتی پوی کړي. له بده مرغه زموږ د ملت یوه ستره برخه اوس هم د سیاسي او دیني استقلال په مفهوم او ارزښت ندي پوی ! زه وایم څرنګه یو ټولۍ د یوه داسې بیرغ او قیادت په اهمیت او ارزښت نه پوهیږي چې له څلویښتو سترو قدرتونو یې سیاسي او نظامي میدان وړی وي. څرنګه په افغانستان بلکې سیمه کې د دې ستر انقلاب او ستر ویاړ ادراک نشي کولای. چې کفر او اسلام اعتراف ورباندې کوي. نو د دې کمزوریو باید ادراک وشي. او د افغانستان ملت دې ټول داسې وروزل شي...

پاتی برخه (۵۲ ص)

اتلان

شهید مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله

لیکنه او راټولونه: مفتي محمد بشار

د افغانستان د اسلامي امارت په دېرش کلن تاریخ کې داسې اتلان راغلي چې هغوی د اسلامي نظام او هیواد لپاره تر خیال او فکر لوړې قرباني وړاندې کړې دي، داسې اتلان دي چې که د نړۍ په یو بل هیواد کې یې دا اتلولۍ ترسره کړې وای نو هرومرو به یې په هر یوه جلا سناریو او لوی مستند فلمونه جوړ کړي وو، د هغوی په ژوندانه به یې لوی کتابونه لیکلي وو او په ښوونیزو نصابونو کې به یې د ځوان کوول د روزنې لپاره د هغوی اتلولۍ ځای پر ځای کړې وې.

داسې اتلان د اسلامي امارت په تاریخ کې ډېر زیات دي، ترمنځ یې انتخاب ستونزمن وي، نه پوهېږم چې د اسلامي امارت له پیله ولیکل شي او که د شل کلن جهاد ستړي شوي غازیان او شهیدان یاد شي.

الله جل جلاله دې موږ ته توفیق راکړي چې د هغوی فرهنګي حق اداء کړو او ژوندلیک یې د لارې د مشال په توګه د راتلونکي نسل او په ځانګړي ډول د ملي اسلامي اردو د زړورو ځواکونو د مورال جوړولو او د لویو موخو د تعقیبولو لپاره د یو روزنیز پلان په توګه مدون کړو.

د امریکا او ناټو په وړاندې شل کلن جهادي مزل کې د افغانستان اسلامي امارت د غازیانو او مجاهدینو له سپېڅلي صف څخه داسې ډېر اتلان شهیدان شوي، یو له هغو څخه شهید محمد ایوب منیر تقبله الله و.

نوموړی د ملامحمد ابراهیم زوی، د قندهار ولایت د ژړۍ ولسوالۍ اوسېدونکی دی او له یوې جهادي کورنۍ سره تړاو لري.

مولوي محمد ایوب منیر ډېر زړور، مخلص، ژمن، وفادار او متدین مجاهد و، د ژوند ترپایه یې د اسلامي امارت سره وفا وکړه، روح یې هغه مهال د مرګ داعي ته وسپاره چې د اسلام او وطن له دښمن سره د جهاد په تود میدان کې بوخت و او خپله وفا یې د جهاد په ډګر کې وښودله. په ۲۰۰۱ م کال چې امریکا په افغانستان یرغل وکړ نو د خپلو مجاهدینو ملګرو په انسجام یې پیل وکړ او له هغه وخته بیا تر شلو کلونو پورې یې سپېڅلې فرضي جهاد ته ادامه ورکړه.

په ۲۰۰۳ م کال کې د دښمن له لوري له ۱۱۹ میله درنې او سپکې وسلې سره ونیول شو، نږدې څلورنیم ورځې یې له سختو شکنجو او ربړونو سره په اسارت کې تېرې کړې او بیا د یوې تبادلې په ترڅ کې ازاد شو.

دا چې په زندان کې یې ډېرې شکنجې لیدلې وې له دې امله یې درملنې او تداوۍ ته اړتیا وه، په همدې موخه څه موده په روغتون کې د درملنې لپاره پاتې شو او له روغتیا وروسته بیا خلې د یو سپېڅلي ارمان او ستر هدف لپاره د جهاد پاک ډګر ته راستون شو.

نوموړی له یو لړ چریکي او تکتیکي جنګونو سره اشنا و او ترڅنګ یې د بمونو جوړولو په برخه کې ډېر مهارت درلود، په جهادي بهیر کې یې د دښمن سلګونه ټانګونه او وسائط تخریب کړي وو، په خپله یې په غزا کې برخه اخسته، په کمینونو کې یې ونډه درلوده او ډېر وخت به د جګړې په لومړنۍ لیکه کې و.

د نوموړي د زړورتیا، اخلاص، وفاداری، ژمنتیا او تینګې ملګرتیا ډېرې مجاهدین مجبور کړي وو چې له نوموړي سره د جهاد په ډګر کې ملګرتیا وکړي او د ده تر قیادت لاندې دا سپېڅلې فریضه اداء کړي.

د شل کلن جهاد په درشل کې د نوموړي تر مشرۍ لاندې ۳۵ نظامي قومندانان، تر ۳۰۰ زیات ملګري شهیدان شوي او ۵۸۶ مجاهدین زخمیان شوي او په همدې شمېر مجاهدین ملګري یې اسیران شوي هم دي.

مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله د یو شمېر اسلحو سره ډېر اشنا و، داسې بمونه یې جوړول چې په دې سیمه کې دمخه نه جوړ شوي وو او نه هم تجربه شوي وو، بلکې کوم وخت چې امریکایانو د بمونو کشفولو وسائل راوړل نو نوموړي داسې بمونه له تېزابو څخه جوړ کړل چې د هغوی وسائلو کشف کولی نه شول، دې کړنې امریکایان په سختو اندېښنو کې واچول او پلټنه یې پیل کړه چې له دې تخنیک او تکتیک څخه خان خبر کړي.

کله چې په لومړي ځل د هغه بم ځو تختې امریکایانو ترلاسه کړې نو هغه مهال د دفاع وزارت مطبوعاتي خلکو د امریکایانو په ګډون مطبوعاتي کنفرانس کې وویل چې روسیې له طالبانو سره مرسته کړې او داسې بمونه یې ورکړي چې د امریکایانو جایمر یې نه شي کشف کولی، خو حقیقت دا و چې دا بم د مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله په لاس جوړ شوی افغانی امارتي بم و چې د دوی کشفي وسائلو نه شو کشف کولی.

د شل کلن جهاد پر مهال په عام ډول مجاهدین په جګړه کې له ډېرو ستونزو سره مخ کېدل، د بمبار وېره به وه، بې پلوټه ډرون الوتکې چې مخنیوی یې نه شو کېدلی ډېره وېره خپروله، خو د دې ترځنګ یوه لویه ستونزه به شپني عملیات و.

د شپنیو عملیاتو د ستونزې لامل دا و چې په یو کلي کې به د چاپې لپاره الوتکې ګرځېدلې، هلته به په بېلابېلو کورونو کې مجاهدین اوسېدل، هر یو به دا وېره درلوده چې شاید موږ هدف یو خو ترڅو چې به په هغه کور پیاده امریکایان راځرخېدلي نه وو او د لاوډسپیکر له لارې به یې ږغ نه و پرې کړی تر هغو به دا نه معلومېده چې څوک به په نښه وي او د چا پسې به راغلي وي، له همدې امله به د الوتکو په شر او شور کې ټول مجاهدین په خپلو ځایونو کې په تمه او وېره کې ناست وو.

مجاهدینو چې په لاسونو کې اسلحه اخستې وه او د دین او هیواد د دښمن پر ضد جنګېدل خو په دې پوهېدل چې په دې لار کې مرګ، زندان، زخم او هر ډول ستونزې شته، له امله یې د دې کړاونو وېره نه کوله، خو په شپنیو عملیاتو کې به له دې امله وېره وه چې دوی به په کورونو کې د شپې پاتېدل، هلته به مېرمنې او ماشومان ول، د بې چاره او معصومو مېرمنو او ماشومانو له وېرې به یې په شپنیو عملیاتو کې په جګړې لومړیتوب نه کاوه.

د دې ستونزو له امله مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله د شپنیو عملیاتو د مخنیوي په پار د مجاهدینو پټنځایونو څخه تر دوه درې سوه مترونو پورې نغمونه وویستل، په پټنځای کې به یې باروت پټ کړل او د هغه چاپېره به یې له دوه تر درې سوه پورې ماینونه پټ کړل، کله چې به چاپه کې امریکایان راتلل نو دوی به په نغم کې ځانونه ترې پټ کړل چې هلته به یې واردمخه د اکسیجن ډبې، خواړه او اوبه ساتلي و، کله چې به امریکایان پیاده د دوی په لور راتلل نو لومړی به یې بمونه پرې انفجار کړل او کله چې به یې پټنځای ته نږدې شول نو پټنځای به یې پرې منفجر کړ چې د دوی ډېرو عسکرو ته به یې ځاني او مالي تلفات اړول، له دې وروسته به یې په هغه سیمه کې شپني عملیات نه کول.

د ۲۰۰۸ م کال په خواوشا کې د کندهار ولایت ژېړی ولسوالۍ د تنګری درې په سیمه کې اشغالګرو شپني عملیات وکړل، په دې شپني عملیاتو کې ۴۷ تنه کاناډایي عسکر ووژل شول، په دې شپه محمود تقبله الله او د هغه مېرمنې بي بي حلیمې دواړه استشهادي حملې وکړې او دښمن ته یې ډېر درانه تلفات واړول. شهیدې بي بي حلیمې په همدې عملیاتو کې د مجاهدینو همداسې یو پټنځای چې له باروتو ډک و کله چې اشغالګر ورته نږدې شول انفجار یې ورکړ او یو شمېر عسکر یې پکې د مرګ کندې ته ورټېل وهل.

د افغانستان د خپلواکۍ او د اسلامي نظام د حاکمیت لپاره نه یواځې نارینه و بلکې د افغانستان غیرتي مېرمنو هم قربانۍ ورکړې دي، دلته یواځې یوه ملاله نه ده بلکې د شل کلن جهاد پر مهال ډېرو نورو ملالیو هم د امریکا او ناټو په وړاندې ځانونه او یا خپل تنکي زامن قربان کړل او په خپل همت، زغم او قربانیو یې دا مبارزه بریا ته ورسوله.

که تاسې د پنځو دقیقو لپاره خپلې سترګې پټې کړئ، او داسې فکر وکړئ چې په خپل کور کې له خپلې مېرمنې او تنکیو بچیانو سره ارام ویده یې، نیمه شپه ده او ستا زړه ډاډه دی چې یو ناڅاپه الوتکې راځي، ستا د کور له پاسه څرخي، واړه بچیان دې د الوتکو په شور له خوبه بیدارېږي، ته هم د خواړه خوب بستره پرېږدې، له زړه دې ډاډ وځي او وېره پکې خپرېږي، څو شېبې وروسته په لاوډ سپیکر کې خپل نوم اورې چې وایي پلانکیه اسلحه په ځمکه کېږده او دباندې راووځه، ته باید په لسو دقیقو کې ځان عسکرو ته وسپارې، که داسې ونه کړې نو ځمکني او هوایي ځواکونه ستا تر کور چاپېره دي له بې ګناه مېرمنو او بچیانو سره دې وژني، مېرمن درته وایي دا تا یادوي، اه!؟ دا خو یې ستا نوم واخست، بچیان دې په معصومو سترګو تاته ګوري، د مېرمنې سترګې دې له اوښکو

ډکیږي او د مخ له رګونو څخه یې وینه تښتي، وېره او اندېښنې یې د زړه دنیا ډکوي او فکر کوي چې نور مو د ژوند وروستۍ شېبې دي.

ته په همدې مهال مخه ښه ورسره کوې، خپلو بچیانو ته غاړه ورکوې او بیا په نیمه شپه کې تر لېوه ډېرو وحشي دښمنانو منګولو ته ځان رسوې، زړه کې راګرځوې چې ورشم او که پاتې شم؟ که ورشم نو تل به د هغوی تر ربړونو او کړاونو لاندې یم، ښه به دا وي چې د باروتو ډک واسکټ واغوندم او د الله لپاره شهادت ترلاسه کړم، ته چې واسکټ ته ځې او له اغوندو وروسته یې مېرمنې ته راځې چې په وروستي ځل یې ووینې هلته دې مېرمنې هم د استشهاد لپاره واسکټ اغوستی وي او د یرغلګرو په منځ کې ستا سره یوځای د شهادت جام نوش کوي.

څه فکر کوئ! دا څومره اسانه کار دی؟ نه، نه، دا خورا ډېر ستونزمن کار دی خو دا سپېڅلی نظام په همداسې قربانیو ترلاسه شوی دی او د همداسې اتلانو له امله نن افغانستان ازاد دی.

موږ د الله دربار ته لاسونه پورته کوو چې خدایه! د خپل جنتونو تر ټولو لوړې درجې او نېکمرغه ژوند همدوی ته ورکړه ځکه چې دوی یې وړ دي او په دنیا کې ډېر ستړي وو.

د مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله تر مشرۍ لاندې مجاهدینو د یرغلګرو د هر ډول تکتیک په وړاندې خپلې تجربې وښودلې او په هر ډګر کې یې هغوی ته ماتې ورکړه.

کله چې امریکایانو په قطر کې له طالبانو سره خبرې پیل کړې او د اسلامي امارت په مذاکراتي ټیم کې الحاج ملاشیرین اخند حفظه الله هم قطر ته ولاړ، نو یوه ورځ د خبرو پر مېز امریکایي لوري یادونه وکړه چې ستاسې ځینې خلک دلته له موږ سره په دفتر کې خبرې کوي او وروته یې په افغانستان کې له موږ سره جنګېږي او دا خبره یې د نیوکې په توګه وکړه.

مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله چې د الحاج ملاشیرین اخند کشر ورور دی په دې وپوهېدی چې ماته اشاره کوي، نو ځواب کې یې ورته وویل: موږ دلته له تاسې سره مېلې لپاره نه یو ناست، بلکې د همدې لپاره ناست یو چې تاسې له خپل هېواده وباسو، که په خبرو کېږي خبرې کوو او که جګړه وي له جګړې هم نه یو ستړي شوي، یواځې زه داسې نه یم بلکې دا نور ملګري چې د مذاکرې په مېز درسره ناست دي هر یو یې نظامي قومندان دی چې په خپل وطن کې ډلګۍ لري او جهادي فعالیتونه ترسره کوي.

له دې سره امریکایان ډېر حیران او خواشیني شول، ځکه چې امریکا په نړۍ یو ډول سیاسي تسلط لري، ټول یې د پلانونو پیروي کوي او یواځیني طالبان و چې دوی ته یې د جګړې په ډګر کې او هم د خبرو په مېز غاښ ماتوونکي ځوابونه ویل.

د ۱۳۹۹ ل کال اتمې میاشتې په ۱۵ مه نېټه د کندهار په ارغنداب کې امریکایانو پراخ نظامي عملیات پیل کړل، دې عملیاتو نږدې اووه میاشتې دوام وکړ چې سلګونه نظامي وسائط او ټانګونه، نظامي عسکر او هوایي قواووې یې هم پکې وکارولې.

مولوي محمد ایوب منیر په پیل کې له ۱۵۰ مجاهدینو سره ارغنداب ته ولاړ، نیم ارغنداب یې فتح کړ، دا چې د دښمن ځمکني او هوایي ځواکونه ډېر او پیاوړي وو نو وروسته له هلمند، زابل، غزني او فراه ولایتونو څخه هم مجاهدین د مرستې لپاره راورسېدل.

دا غزا چې تر اووه میاشتو پورې وغځېده، دښمن ته یې ډېر ځاني او مالي تلفات واړول او ۲۳۰۰ مجاهدین هم پکې شهیدان شول، له دې څخه ۱۳۰۰ مجاهدین د ارغنداب ولسوالۍ کې شهیدان شوي دي، ۱۰۰۰ مجاهدین په ژړۍ، پنجوایي او ډنډ ولسوالۍ کې شهیدان شوي دي.

کله چې جګړې شدت پیدا کړ، دښمن له خپلو ټولو امکاناتو ګټه واخسته، له ځمکنیو ځواکونو څخه یې هوایي ځواکونو باندې ډېر تمرکز وکړ او په بمبارونو کې یې ډېری مجاهدین شهیدان کړل، ځینې مهال به مجاهدینو د فدایي حملې لپاره موټر بم روان کړی و خو دوی به له هوا څخه بمبار کړ، په دې لړ کې یوه ډېره دردونکې پېښه هم رامنځ ته شوه، مجاهدینو په هاموې موټر کې تر درې ټنو زیات بارود ځای په ځای کړل او فدایي ته یې ورکړ چې د خپلې استشهادي حملې په ترڅ کې د دښمن صفونه مات کړي، استشهادي چې تر یو ځایه پورې ولاړ او له

موټر سره پوره اشنا نه و، په ختو کې یې هاموې موټر بند شو، دیارلس تنه نور استشهادیان ور ورسېدل ترڅو موټر یې په ټېلو له ختو وباسي، د دوی له رسېدو سره هوایي بمبار وشو او له موټر سره یې دا دیارلس تنه استشهادیان په یوځای شهیدان کړل.

دا پېښه د مجاهدینو لپاره ډېره دردوونکې او همت ماتوونکې وه، دیارلس تنه روزل شوي استشهادیان په یوځای او داسې مهال شهیدان شول چې که هر یو په خپل ځای کې د پلان له مخې برید کړی وای نو شاید چې د سلګونو نورو مجاهدینو ژوند یې ژغورلی و، د دښمن مورال به یې ختم کړی و او خط به یې ور مات کړی و.

د ارغنداب دا تاریخي غزا چې د دښمن له لوري یې ژور او پراخ پلان جوړ شوی و، ډېر مالي او ځاني تلفات یې پکې درلودل او هم یې په لوړه بیه لګښت پرې کړی و، خورا ډېر ارزښت یې ورته درلود.

د ارغنداب ولسوالی په منځ کې له شرق تر غرب پورې د ارغنداب رود تېر شوی، د دې رود جنوب لوري ته د دښمن ساحه وه او شمال ته یې مجاهدین اوسېدل، ارغنداب ولسوالۍ ډېر باغونه او شنې ساحې لري، مجاهدینو په همدې باغونو کې ځانونه پټول، د رود له پاسه شرق خواته د سربند په نامه پل تېر شوی دی، دښمن د جنوب له لوري په همدې پله باندې شمال ته را واوښتل، خپلې ځمکنۍ قواوې یې د باغونو څخه په خواوشا اته کیلومتره ساحه کې د صحراء او باغونو ترمنځ خپاره کړل، او له شرق څخه یې تر غربه پورې خپل خط جوړ کړ چې په دې توګه مجاهدین محاصره شول، یو لور ته یې رود دی، له رود په آخوا جنوب لور ته د دوی تر ولکې لاندې پراخه ساحه او ډېرې پوستې وې، تر شا یې د دښمن ځمکنۍ قواوې پرتې وې او د مجاهدینو د شمېر له مخې په همدې جګړه کې دښمن په یو وخت کې ۲۶ نظامي الوتکې هم راوستلې وې.

په داسې مهال مجاهدین له نا معلوم نظامي پلان او پراخې جګړې سره مخ شول، نو هڅه یې کوله چې له دې ساحې څخه ځان وباسي، خو دښمن یوځل هڅه وکړه چې مجاهدین منځ کې سره جلا کړي او بیا یې لړ لړ شهیدان کړي، په همدې موخه د دوی پیاده قواوو د شمال له لوري حمله وکړه او د سربند او تابین دوه پلونو ترمنځ یې د سرکاري بند په لوري یې خپلې قواوې پیاده کړې، په دې سیمه کې مجاهدینو دوه میاشتې کمربند ورته ترلی و او سخته جګړه یې ورسره وکړه چې په ترڅ کې یې احمد مولوي صاحب له یو شمېر ملګرو سره شهید شو، تقبلهم الله.

له دې وروسته مجاهدین د تابین پله په لور روان شول ترڅو په پایله کې باغ پل ته ځان ورسوي او یا هم آخر په صحراء کې د ارغنداب د غرونو له لارې خاکرېز ته ځانونه وباسي، په دې سیمه کې د دوه مخامخ غونډیو پر سر دوه پوستې وې او د دواړو پوستو ترمنځ شاوخوا پنځه سوه متره واټن و، مولوي محمدایوب منیر خپلو ملګرو ته امر وکړ چې لس لس تنه له خپلو موټرسیکلونو سره د همدې پوستو ترمنځ ځانونه وباسي خو موټر سیکلونه به یې بند وي، یو به یې ټېله کوي او بل به یې نیسي ترڅو دښمن پام ورته نه شي. په همدې ډول له مازیګر تر سهاره یې په نیمه شپه کې درې نیم سوه مجاهدین له دې سیمې ووېستل، سهار دښمن وپوهېدی چې له دې لارې وځي نو یې پیاده حمله وکړه او په دې مخامخ جګړه کې د دوی لسګونه عسکر ووژل شول، ډېری مجاهدین هم شهیدان شول خو د همدې خط په منځ کې مجاهدینو ته د وتلو لار هم پیدا شوله.

کله چې ملګري د ارغنداب غرونو ته د خاکرېز په لوري ووتل، د صحراء ۳ درې وې چې یوه یې تنګړی، بله یې بې سري او بله د پېښی دره ده، د تنګړي دره کې دښمن چاپه اچولې وه د هغوی په لاس کې وه، مولوي محمد ایوب منیر تقبله الله د خپلو څو مجاهدینو ملګرو سره د بې سري درې ته ځان رسولی و، غوښتل یې چې له همدې لارې خپلو مجاهدینو سره ووځي خو دا د الله تعالی سترې بنده د ۶ میاشتو څخه زیاتې جګړې وروسته په داسې حالت کې د دوی د ډرون برید ښکار شو چې ډېرې ورځې یې په همدې جهادي ډګر کې په لوږه او تنده تېرې کړې وې، ډرون حمله پرې وکړه او په همدې ځای کې یې شهید کړ. تقبله الله د همدې تاریخي غزا پر مهال د اسلامي امارت د سیاسي دفتر مذاکراتي ټیم په قطر کې له امریکایانو سره د افغانستان په برخلیک چنې وهلې، د منیر تقبله الله ورور الحاج ملاشیرین اخند په خپل اطاق کې و چې دروازه یې وټکېدله، کله چې یې دروازه پرانستله نو د امریکا د مذاکراتي ټیم مشر

پاتې برخه (۵۵ ص)

د یو آزاد هیواد یوه خپلواکه اردو

محمد آغا (حیدري)

د یو ازاد هیواد یوه خپلواکه اردو د ملي اسلامي اردو زړور او با شهامته شازلمیان د عقیدوي زده کړو ترڅنګ د هیواد پالنې په پیاوړې ملي روحیې، پوځي اخلاقو سمبال او په پوره جګړه ایز چمتووالي، رښتنولۍ او ژمنتیا سره خپلې ورسپارل شوې دندې په هوډمنه توګه سر ته رسوي.

دوی د هیواد سرښندونکي او اتل بچیان چې د ملي اسلامي اردو په لیکو کې د خدمت ستر ویاړ لري د پوځي او مسلکي زده کړو له لارې نور هم خپلې فني، مسلکي او تخصصي زده کړې لا پیاوړې کوي دغه اتل شازلمیان په پوره زړورتیا او شجاعت سره د اسلام او هیواد پالنې لپاره د هیواد په هره لوړه او ژوره کې د امنیت د لا ټینګښت په موخه شپه او ورځ د خپلو دندو ترڅنګ نه ستړې کیدونکو هڅو ته ادامه ورکوي چې د خپلو امیرانو په اطاعت او هر ډول شرعي امر منل په یخنۍ او ګرمۍ کې تر سره کېدل یې څو ځانګړې بیلګې دي.

د تېرو دوه لسیزو فتوحاتو، بریاوو او تجربو دا وښودله چې د ملي اسلامي اردو زړور سپاهیان د اسلامي ارزښتونو تر څنګ ملي ګټو او هر ډول مادي او معنوي ملي ارزښتونو ساتندویان او د دې ویاړلي لارې سرښندونکي او حماسه جوړونکي قوي ځواک دی.

دغه ځواکونه د ګران هیواد په ګوټ ګوټ کې د هیوادوالو د هوسا ژوند لپاره په خدمت بوخت دي او ویاړي چې د خپل ګران هیواد ملي حاکمیت، ځمکنۍ بشپړتیا او سرحداتو څخه په کلکه دفاع او د خپل ولس خدمت کوي.

دغه استشهادي شازلمیان دا خدمت او سرښندنه خپله اسلامي او ملي وجیبه بولي او د دغې وجیبې د ښې اداینې په پار پخپله دغه دریځ کې رښتیني دي، چې له همدې امله د هیوادوالو په زړونو کې ځانګړی ځای لري. لکه څنګه مو چې مخکې یادونه وکړه ملي اسلامي اردو د جوړښت او پیاوړتیا په برخه کې زده کړې او تشکیلات ټول پخپل وار ځانته جوړونکی ارزښت لري، چې دغه زده کړې باید د یو اساسي رکن په توګه په پام کې وي او د دغه رکن له مخې خپلې زده کړې مخ ته یوسي. زموږ د ملي اسلامي اردو ځواکونو په پوره ژمنتیا، صداقت او مسلکي روزنې سره د اسلامي او ملي ارزښتونو تر څنګ د هیواد له سرحداتو، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا څخه په کامل ډول دفاع کوي. دا منظم او با دسپلینه ځواکونه زموږ د هیواد هغه روزل شوي شازلمیان دي چې په هر ډول سختو شرایطو کې به د هیوادوالو ارمانونه پوره کوي او زموږ هغه هیلې چې په تېر څلویښت کلن انقلاب کې له څنډ او خنډ سره مخ وې یو ځل بیا را ژوندي کوي او زموږ سترګې به ورباندې یخوي اوس مهال مو په هیواد کې د ملي اسلامي اردو کدري او مسلکي ځوانان د ستونزو د تحلیل او د ځواکونو د سوق او اداري لپاره په ملي اسلامي روحیې روزل کیږي.

دغو ځواکونو په پوره پوځي چمتووالي سره خپل عظیم رسالت ترسره کړی او په هوډمنه توګه ادامه ورکوي.

دغه دفاعي او خپلواک ملي اسلامي ځواک د اسلامي او ملي بریاوو، د اشغال په وړاندې زموږ د مشرانو د اتلولیو او ویاړونو د ساتنې پوره تضمین کوي هیڅچا ته به اجازه نه ورکړي چې زموږ ځمکنۍ بشپړتیا ته چپ کاته وکړي او تل هڅه کوي چې د هیوادوالو په خولو باندې د تل لپاره مسکا راولي. ښوونه او روزنه چې د زده کړو د بېلابېلو پروسو څخه عبارت دی په نظري او عملي ډول د ملي اسلامي اردو منسوبین په بېلابېلو کټګوریو کې مخته وړل کیږي چې د دوی د پوهې کچه لوړه او د جګړه ایز چمتووالي اساسي بنسټ ګڼل کیږي له همدې امله د ملي اسلامي اردو ننګیالیو شازلمیانو ته د ظرفیتونو او مسلکي وړتیاوو د لوړولو په موخه د عقیدوي روزنې ترڅنګ پوځي روزنه... پاتې برخه (۵۵ ص)

اسلامي نظام او زموږ مسؤلیت

لیکوال: باهر حقپال

سریزه

دا بدیهي او بیخي ښکاره خبره ده چې ټولنیز ژوند کې نظم او نسق د انسانیت په لومړیتوبونو کې لومړی مقام لري، چې په نفي او محوه کېدو سره یې انسانیت حیوانیت او وحشیت ته سوق کیږي او وحشي چور چپاول او دربدری په اتومات ډول را منځ ته کیږي؛ چې کټ مټ د انسانیت د محوه کولو په معنا تمامیږي. د دې لپاره چې انساني فردي او ټولنیز ژوند مو هوسا او مرتب و اوسي دا شرعي وجیبه او اسلامي غوښتنه ده، چې یو محکم اسلامي نظام په واک کې ولرو، ترڅو یې له سایې لاندې خلک له ځاني او مالي خوندیتوب سره سره وکولای شي د خدای (ﷻ) د اوامرو امتثال او له نواهیو امتناع ترسره کړي. لله الحمد سترښتن تعالی زموږ پر هیواد او هیوادوالو دا ارزښتمنه او بې جوړې لورونه لورولې ده چې موږ یې پر سپیڅلي نعمت (اسلامي نظام) نازولي یو. دلته تر توان هڅه کوو د دې ستر نعمت د شکریه په ډول د (اسلامي نظام او زموږ مسؤلیت) له سرلیک لاندې څو ګوډې ماتې کرښې درته وکاږو، هیله ده په ګډه دا مزل تر منزله ورسوو او په دې لارې کې د قلم سوکې لا کښاندې او ځپاندې وساتو.

د اسلامي نظام او واکدارانو اطاعت

دا شرعي قطعي حکم دی چې اسلامي حکومت ته غاړه کیښودل او د مسلمانو واکدارانو اطاعت کول واجب دي. په دې اړوند ګڼ دلائل شته، موږ دلته یوازې په یوه آیت اکتفاء کوو. الله (ﷻ) د سورت نساء په (۵۹)آیت کې فرمایي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡ (سُورَةُ النِّسَاء :۵۹)

ژباړه: اې مومنانو! د الله، رسول او هغو کسانو اطاعت وکړئ چې ستاسې څخه د امر خاوندان وي. (ځیني مفسیرینو (اولی الامر) په حاکمانو، واکدارانو او ځینیو نور بیا په اهل شورا تفسیر کړی)

البته، د واکدارانو او عامو هیوادوالو ټولو لپاره اړینه ده چې پریکړه به یې د خدای جل جلاله له احکامو سره برابره او د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) په طریق پوره وي. د همدې پورتني آیت په وروستی برخه کې الله (ﷻ) فرمایي:

فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا (سُورَةُ النِّسَاء :۵۹)

بیا که ستاسې تر منځ په کومه چاره کښې شخړه پیښه شي؛ نو هغه د الله (ﷻ) او رسول لوري ته وړاندې کړئ. که تاسې په رښتیا سره پر الله (ﷻ) او د اخرت په ورځ ایمان لرئ، همدا د کار یوه سمه طریقه ده او د عاقبت په اعتبار هم غوره ده.

که خدای مه کړه، د کوم حاکم او واکدار خبره او پریکړه له شریعت سره په ټکر کې وه، نو په ولس یې اطاعت واجب ندی او دا بیخي مهم ټکی دی، دې ټکي ته پام کولو کې د پولیس او ولس، د راعي او رعیت، د حاکم او محکوم او آن د غونډ انسانیت ګټه ده. رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمایي: «لاَ طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الخَالِقِ» د الله (ﷻ)په نافرمانۍ کې د هیڅ مخلوق اطاعت نشته.

اسلامي نظام زموږ لپاره ستره ازموینه ده

دا الهي منشور او خدایي قانون دی چې څنګه رعیت وي هغسې یې راعي هم انتخابیږي، ترڅو یې په مټ تمامه ټولنه ازمایښت او بریالي له پاتیالیو څخه جلا کړل شي. الله (ﷻ) یې د سورة انعام په یو سل او پنځه شپیتم ایت کې فرمایي:

وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَكُمۡ خَلَٰٓئِفَ ٱلۡأَرۡضِ وَرَفَعَ بَعۡضَكُمۡ فَوۡقَ بَعۡضٖ دَرَجَٰتٖ لِّيَبۡلُوَكُمۡ فِي مَآ ءَاتَىٰكُمۡۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلۡعِقَابِ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٞ رَّحِيمُۢ (سُورَةُ الأنعَام :۱۶۵)

ژباړه: هماغه ذات دی چې تاسې یې د مځکې خلیفه ګان وګرځولای او ستاسې څخه یې

ځینو ته ځینو نورو په مقابل کې ډیري لوړې درجې ورکړې، چې تاسې ته یې څه درکړیدي په هغه کې پر تاسې ازماېښت وکړي. پرته له شکه ستا رب په سزا ورکولو کې هم ډېر چټک دی او ډېر ښښونکی او پوره رحم کوونکی هم دی.

د اسلامي نظام بقا او استحکام

د اسلامي نظام بقاء او استحکام د الله (ﷻ) د احکامو په تعمیل او د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) پر طریقو په مسیر کولو کې نغښتي. ترڅو چې راعیان، رعیت او په هیواد کې میشت خلک د الله (ﷻ) د حکمونو په تعمیل مستقیم پاتې شي، الله (ﷻ) یوازینی معبود ومني، حکمونو ته یې معتقد او ممتثل و اوسي، ښیګڼې ترسره او له بدیو را وګرځي، همدا د اسلامي نظام د بقاء او استحکام بنسټیز معیارونه دي.

چې کله هم یوه ټولنه یو رعیت دا الهي منشور عملي کړي، الله (ﷻ) یې هغوی ته داسې ځمکنی او یوازینی نه ماتیدونکی ځواک، بقاء او استحکام ببښي لکه څنګه یې چې ذي القرنین او د هغه قوم ته ببښلی.

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَن ذِى ٱلْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا. (سُورَةُ الکهف :۸۳)

ژباړه: او (اې محمد (صلی الله علیه وسلم) دوی ستا څخه د ذوالقرنین په اړه پوښتنه کوي. ورته ووایه: زه به د هغه یو څه حال تاسې ته واوروم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ وَءَاتَيْنَٰهُ مِن كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا. (سُورَةُ الکهف :۸۴)

ژباړه: موږ هغه ته په ځمکه کې قدرت ورکړی و او هر ډول وسایل او اسباب مو وربښلي وو.

کټ مټ لکه یوسف علیه السلام چې د دښتې له ژور کوهي و ویستل شو او د مصر د زیرمو وکمن وګمارل شو، دغسې د الله (ﷻ) د حکومونو د تعمیل او د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) د طریقو په لاره کې، الله (ﷻ) د هیچا ښیګڼه نه ضایع کوي.

وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى ٱلْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ۚ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ ۖ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ. (سُورَةُ يُوسُف :۵۶)

ژباړه: په دې توګه موږ په هغه هیواد کې د یوسف علیه السلام لپاره د حاکمیت لاره هواره کړه. د هغه خوښه وه چې په هغه (هیواد) کې چې چیرې یې غوښتل ځان ته ځای جوړ کړي. زموږ چې چا ته خوښه شي خپل رحمت ور په برخه کوو، د ښو کسانو اجر موږ نه ضایع کوو.

اسلامي نظام ته له وفادارۍ سره سره نورو ته د وفادارۍ دعوت ورکول هم اړین دي

له دې سره سره بریالي کسان یوازې د خپل ځان پر سمه ونې بسنه نه کوي، بلکې د ځان د سمون ترڅنګ به د بل د سمولو او اسلامي نظام ته د وفادار جوګه کولو لپاره د بریا دویم اصل (اصلاح) خپله شرعي او ملي دنده بولي او په مټ به یې خلک ښې لارې (د اسلامي نظام وفادارۍ) ته دعوت او له بدو (اسلامي نظام سره غدارۍ) څخه وېروي.

یا په بل تعبیر د انسان د بریا او د فلاح لپاره اساسي غبرګونې معیارونه (صلاح) او (اصلاح) ګڼل کیږي چې په تعمیل یې د الله جل جلاله لخوا ځان او ټولنه له هر ډول تاوان څخه د ژغورلو جوګه ګرځي. د خپلې عقیدې او د خپل عمل سمولو ته "صلاح" او د بل د عقیدې او عمل سمولو ته دعوتولو ته (اصلاح) ویل کیږي. همدا دوه ګونې معیارونه په هر ډول اسلامي ارزښتونو کې د معمول وړ او اړین بلل کیږي، بیا په ځانګړي ډول ریاستي کارونو او اسلامي نظامونو کې خو قدم په قدم اړتیا ورته لیدل کیږي او له پام غورځول یې آن سلامته ټولنه له ګړنګه غورځولی شي.

علماء نقل کوي چې د همدې د (صلاح او اصلاح) په اړه تقریبا دري سوه آیاتونه نازل شوي خو په بدلو عنوانونه، کله یې عنوان تبشیر او انذار وي، کله امربالمعروف او نهي عن المنکر وي، کله دعوت او... په ځانګړي توګه سورت العصر د همدې مضمون لپاره ځانګړی شوی. امام محمدبن ادریس شافعي (رحمه الله) به فرمایل: که د انسان د لارښوني لپاره یوازي سورت العصر نازل شوی وای هم د انسان د لارښوني لپاره به کافي وای.

مولانا اشرف علي تهانوي (رحمه الله) په خپل تفسیر بیان القران کې د سورت العصر په تفسیر کې وایي: الله (ﷻ) په زمانې له قسم کولو وروسته هر انسان تاواني بللی خو هغوی له دې تاوان څخه ژغورل شوي چې همدغه دوه معیارون (صلاح او اصلاح) یې په پام کې نیولي وي، چې د خپلې عقیدې سمولو ته په آمنوا او د خپل عمل سمولو ته په (وعملوا الصالحات) سره اشاره شوې، چې لنډ نوم یې (صلاح) دی او بل انسان ته د عقیدې د عمل سمولو ته دعوتول ...

پاتې برخه په (۵۳ ص)

شخصیت امام قتیبه بن سعید بلخی / بغلانی

سنگرخیل

کشور عزیز ما افغانستان در نتیجهٔ عوامل مختلف، و بحران های متداوم نتوانسته است درعرصه اقتصادی، سیاسی و نظامی مانند برخی کشور های منطقه به رشد و تکامل مطلوب خود نایل آید، اما خوشبختانه از لحاظ علمی و داشتن شخصیت های متبحر و علمای برجسته در فنون وبخش های مختلف علم و معرفت از غنی ترین کشور ها به شمار رفته و میرود، که میتوان از امام قتیبه بن سعید بغلانی امام مشهور علم حدیث، واستاد امام بخاری و مسلم نام بُرد. امام قتیبه بن سعید بلخی و بغلانی یگانه شخصیتی است که نام اش بیشتر از نه صد و هفتاد و چهار بار در (صحیح بخاری) و (صحیح مسلم) تکرار شده است که به اتفاق تمام علمای امت اسلامی صحیح ترین کتاب بعد از (کتاب الله) یعنی قرآن کریم به شمار میرود. ضمناً امام قتیبه یکی از شخصیت های بزرگ کشور که بخاطر کسب علم و معرفت، وطن و زادگاه اصلی اش بلخ باستان را ترک و به کشور ها و مراکز علمی مختلف عصر خود سفر نمود، و در نتیجهٔ تلاش و کاوش های علمی اش توانست به صفت یك امام مطرح علم حدیث، عرض اندام نماید. آنچه از مطالعهٔ کتب سیر و تراجم برمی آید این است که خروج امام قتیبه از بلخ به اساس رغبت و رضامندی شخصی خودش نبوده بلکه بگونهٔ مجبور به ترک آن شده است. چنانچه موصوف این تبعید و یا سکونت اضطراری اش را در بغلان بر خلاف توقع و مطابق خواست قضاء و قدر دانسته در دو بیت از آن چنین تعبیر نموده است. "یعنی اگر آن قضاء الهی که تحققش امر حتمی است نمی بود، و نیز آن رزق و یا آب و دانهٔ که خوردن آن در تقدیر و ازل هر انسان ثبت شده است نمی بود جای هیچ انسانی همچو من در بغلان سرزمینیکه تنها مسافر باید از آنجا عبور کند نمی بود." عمده ترین وسیلهٔ فراگرفتن علم در قرن های اول، یعنی قرن صحابه و تابعین و تبع تابعین و قرون بعدی، حتی در عصر امروز هم همانا رحلت، و یا سفرهای علمی است که شیفتگان وعلاقمندان علم و معرفت بعد از فراگرفتن علوم و روایات قریه و روستای مربوطه شان به مناطق دیگری که مرکز تجمع اساتید و شیوخ حدیث و روایت باشد سفر میکنند. چنانچه حافظ ابن الصلاح عادت محدثین را در این زمینه بازگو نموده میفرماید: « وإذا فرغ من سماع العوالی والمهمات التی ببلده فلیرحل إلی غیره » یعنی محدث و یا روایت نویس زمانیکه از شنیدن و فراگرفتن روایات و احادیثی که با سند عالی روایت شده است فارغ گردد، بخاطر اخذ و فراگرفتن روایات دیگر باید به سرزمین دیگری سفر نماید.

با توجه به اهمیت رحلت و نقش عمدهٔ آن در غنامندی علم و معرفت عالم و یا محدثیکه به اساتید موجود در قریه و روستایش اکتفا میکرد، و جهت فراگرفتن علم و روایات بیشتر به مناطق و کشور های دیگر سفر نمیکرد شخصیت علمی اش زیر سوال می رفت و مردم در مورد علم و اندوخته های علمی اش با دیدهٔ شک و تردید می نگرستند، عمده ترین وسیلهٔ فراگرفتن علم در قرن های اول، یعنی قرن صحابه و تابعین و تبع تابعین و قرون بعدی، حتی در عصر امروز هم همانا رحلت، و یا سفر های علمی است که شیفتگان و علاقمندان علم و معرفت بعد از فراگرفتن علوم و روایات قریه و روستای مربوطه شان به مناطق دیگری که مرکز تجمع اساتید و شیوخ حدیث و روایت باشد سفر میکنند. هدف عمده و اساسی رحلات علمی که بخاطر تحصیل حدیث صورت میگیرد دو چیز است اول، نائل شدن به سند عالی تر و سماع قدیم تر که یکی از خواستهای عمدهٔ محدثین در گذشته بوده است و دوم، ملاقات و دیدار با حفاظ حدیث، و انجام دادن مذاکره های علمی، و استفادهٔ بیشتر از داشته ها و محفوظات ایشان.

با توجه به اهمیت رحلات علمی و اهداف نهفته در آن امام قتیبه، زمانی که بیست و سه ساله شد بخاطر فراگرفتن علم حدیث، و افزودن اندوخته های علمی و استفادهٔ بیشتر از شیوخ حدیث، و ملاقات و دیدار با ایشان رحلات و یا سفر های علمی اش را به طرف عراق، مدینهٔ منورة، مکهٔ مکرمة، شام، و مصر سفر نمود، و از بغداد هم بازدید به عمل آورد، و در آنجا علاوه بر کسب و حصول روایت در مسند تدریس

حدیث نشست، و مرجع علمی دیگران قرار گرفت. طوریکه همزمان با شنیدن ورود وی به بغداد محدثین آن دیار بطرف وی شتافتند تا از داشته ها و اندوخته های علمی اش مستفید شوند.

امام قتیبه بخاطر طلب علم رحلت نمود، و روایات زیادی را که قابل وصف و یا ذکر نیست در قید تحریر در آورد. و این رحلت وی در سال ۱۷۲ قمری آغاز شد در کتاب تذکرة الحفاظ از امام قتیبة یک محدث ثقة و با اعتماد، عالم بزرگ، و صاحب حدیث یعنی متخصص در حدیث و صاحب رحلات نام برده شده است.

امام قتیبه بن سعید بغلانی رحمة الله علیه بعد از اینکه تمام عمر گرانبهایش را در طلب و روایت حدیث پیامبر اکرم (ﷺ) که بعد از قرآن کریم دومین مصدر و منبع اساسی دین مقدس اسلام، و شریعت اسلامی به شمار میرود سپری نمود، و شاگردان ممتازی را امثال امام بخاری، مسلم بن حجاج نیشاپوری، أبوداود سجستانی، أبوعیسی ترمذی، امام نسائی که کتاب های ایشان بعد از قرآن کریم بزرگترین منبع علمی و فکری و دستور عملی مسلمانان به شمار میرود، و امثال ایشان صدها افراد دیگری را به جامعه اسلامی تقدیم نمود، بعد از همهٔ این جهاد و مجاهدت، تعلیم و تدریس، بالآخره به عمر نود و یا نود ویک سالگی در ماه شعبان سال ۲۴۰ هجری قمری در ولایت بغلان افغانستان داعی اجل را لبیک گفته به حق پیوست و در همانجا دفن گردید.

از آنچه که پیرامون زندگی، و شخصیت علمی و تاریخی امام قتیبه بن سعید بغلانی گفته شد، چنین استنباط میگردد که یکی جناب ایشان، از محدثین بزرگ قرن سوم هجری به شمار میرفت که در سال ۱۴۹ و یا ۱۵۰ هجری تولد، و در سال ۲۴۰ هجری قمری به عمر نود و یا نود و یک سالگی، در ولایت بغلان که در آن زمان یکی از روستا های بلخ به شمار میرفت، وفات یافت. ضمناً در کنار اینکه شرف شاگردی امامان مشهور علم حدیث امثال امام مالک بن انس، لیث بن سعد، حماد بن زید وغیره را کسب کرد هم چنین در عصر خود به صفت یکی از استادان برجستهٔ حدیث تبارز کرد که نمونهٔ عمدهٔ آن را میتوان در شاگردی امامان و مصنفین مشهور حدیث باز یافت. علاوتاً یکی از عواملی که در نبوغ شخصیت علمی امام قتیبة نقش عمده و بسیار سازنده داشت همانا رحلات و یا سفر های علمی او بود که بخاطر فرا گرفتن حدیث روایات عالی و ملاقات با حفاظ حدیث به طرف شهر ها و مراکز علمي مختلف سفر نموده، و لقب جوال و یا متجول بودن را کسب نمود. در نتیجهٔ رحلات و سفر های متعدد خود روایات و احادیث زیادی را به دست آورد. یعنی امام قتیبه به اندازهٔ تحریر حدیث نمود که بیرون از ساحهٔ حصر و وصف است.

اما بطور دقیق تشخیص تعداد روایاتش شاید خیلی مشکل باشد ولی بازهم می بینیم که بعضی سیرت نگاران محقق پرتلاش در جریان یک واقعه تعداد روایات و مسموعات امام قتیبة را صد هزار حدیث و اثر نشان داده اند.

د ۴۳ مخ پاتې برخه...

چې په هر ډول انقلابي، جهادي او پريکړو او سياستونو کې زموږ سره مرسته وکړي.

او که زموږ قيادت يا ولسونه د سستي او غفلت مظاهره وکړي، سترپيا احساس کړي، ځان بې مسئوليته وګني؛ نو موږ به يوازې د تاريخ ښاغلي يو. او د وخت په تر ټولو مقدس او مبارک دين کې به مو، چې اسلامي رسانس دی، هيڅ برخه نه وي. او نړۍ به مو په يوه ناکام او بايللي ملت پيژني.

که موږ خپله دعوه ثابته نکړو، خپل اهداف په خپلواک او مستقل شکل ترلاسه نکړو، نو بيا به تاريخ زموږ وياړونه، قرباني او جهاد زموږ ديني عقيدې او روحيې، ملي استقلال غوښتنې ته نه منسوبوي؛ بلکې موږ به د سيمې د «سترې لوبې» د لوبغاړو د لاس آلې ګڼي. موږ بايد په عملي شکل دا ثابته کړو چې موږ نه د انګليس نه د روس نه امريکا لاسپوځي و. موږ يو خپلواک ملت و او يو.

نو ديني نظريه، د استقلال او نه مصلحت او نه تسليمي مزاج موږ ته په ټوله نړۍ کې په ځانګړې ډول اسلامي نړۍ کې خاص ځای راکوي. او همدا زموږ او اسلامي ملتونو د قدرت اصلي راز او سرچينه ده.

د افغانستان اسلامي امارت د يووالي سمبول

مولوي احسان الله (ثاني)

د افغانستان اسلامي امارت له هغه ملي يووالي ورورولۍ څخه عبارت دی چې په نړۍ کې مثال نلري، له دې ښکولي او زرينې جملې لاندې چې د ستورو کومه قافله روانه ده ټولې وګړي يې د خوږو ورونو غوندې يو تر بل جاربږي، مينه، محبت، متقابل احترام، همدردي او خواخوږي د دې وګړو ځانګړ تياوې دي،

د (افغانستان اسلامي امارت) د سپېڅلي مسير لارويان پرون ټول په يوه سنګر کې د يوه امير تر قيادت لاندې د يوه مرام لپاره خورا په مېړانه، شجاعت، غيرت او شهامت وجنګېدل، چې موخې يې د الله (ﷻ) د کليمې لوړتيا، د اسلامي نظام قيام، د ګران هيواد استقلال، د غربي اشغال خاتمه، د خپل اولس خوشالي او سوکالي وه، نن چې د لايزال رب (ج) د ځانګړي نصرت، د بې شمېره شهيدانو، زخميانو، اسيرانو، کونډو او يتيمانو، د مېړنيو زلميو د ايثار او فداکارۍ، د غيور اولس د پوره حمايت په پايله کې خپل وروستي ارمان ته ورسېدل، د نړۍ زبر ځواکونه يې وشړل، د هغوی په لاس جوړه تش په نامه اداره يې نسکوره کړه، د ګران هيواد په ټوله جغرافيه يې خپله ولکه ټينګه کړه، نظامي چوکاټ ته داخل شول،

چې په ظاهره په ملي دفاع وزارت، کورنيو چارو وزارت، استخباراتي او کشفي ارګانونو، قضايي ارګانونو او بېلابېلو ادارو وه وېشل شول، خو په حقيقت کې ټول د يوه بڼ ګلان، يو يې ماليار او د وحدت په تار پېيلي داسې غميان دي چې هيڅکله به سره بېل نشي.

(ان شاء الله) لله الحمد د اسلامي امارت ټول سرتيري د خپل نظام، دين او وطن دښمنانو ته هم هغه سې محکم په يوه سنګر کې ناست دي، دوی کلک هوډ لري چې د ژوند تر پايه به، د خپل هغه نظام چې د معصومو وينو، بې سارې قربانيو په نتيجه کې لاس ته ورغلی له هره شره دفاع کوي، پر دوی د نړيوالو فشارونه، بنديزونه، تبليغات، کوم منفي اغيز نکوي، بلکې يوازې يې فکر پر خپل حقيقي مالک (الله تعالی جل جلاله) راټول دی، او د هغه احکامو ته متوجې دي، د اسلامي امارت مجاهدين هيڅ چاته اجازه نه ورکوي چې زموږ کړېدلي او دردېدلي ملت ته راغلی امنيت ګډوډ کړي، هر هغه چاته به د سر به کاسه کې اوبه ورکړي چې د ګرانو هيوادوالو د زورولو ناوړه اراده ولري،

د (۵۰ ص) صفحې پاتې...

يې په (وتواصو بالحق) او د عمل سمولو ته دعوتول يې په (وتواصو بالصبر) سره بيان کړي دي. لنډه دا چې که غواړو پخپله هم او نور مسلمانان هم له دې ستر نعمت (اسلامي نظام) څخه بې برخې نه کړو؛ نو اړينه ده چې له خپل ځاني معتقدات سره سره نور هم د اسلامي نظام درنښت ته قائله او قانع کړو، ترڅو په ګډه د دې قدردان نعمت د خلکو په خدمت سره شکر اداء کړه. اسلامي نظام او زموږ هيواد

دا د اسلامي نظام له ګڼو برکتونو له ډلې څخه د مشت نمونه خروار په توګه دا برکت هم دی چې له پريمانه وحشتونه را تېر هيواد مو پرښتو ته ورته عسکريت لري. له تلاشۍ وړاندې مسنون سلام او له تلاشۍ وروسته له موسکا ډکه ښېښه غواړي. هم دا اسلامي نظام دی چې الهي منشور او د امير امر ته له هر ډول نفسي غوښتنو تېرېږو. د الله (ﷻ) پريمانه حمدونه دي چې په سرحداتو داسې استشهادي يوسف مخي زلوتي لرو چې د بد نيته دښمن هر رذالت يې په ميرانه خنثا کړی.

په پای کې يوه وړه غوښتنه

اسلامي نظام موږ او تاسي ته په پريمانه قربانيو او بې دريغه خواريو را کړل شوی دی. دا بې ساری نعمت خدای مه کړه له بې قدرۍ او ناشکرۍ مو له لاسه و نه وځي. د دې ستر نعمت شکر او قدر به دا وي چې په اړه يې هر ډول مرستې ته را ودانګو او له هېڅ راز هڅو او منډو ترړو دريغ و نکړو. هر فرد دې په خپل مسلک کې تحرک راولي او خپل مسؤليت دې ترسره کړئ، په ځانګړي ډول د تبليغاتي ډګر هغه مخکښ ملګري دې يو ځل بيا دا اغيزمن او ارزښتمن ډګر ښپاند او شوراند کړي. نظام لکه څنګه چې دفاعي، استخباراتي او بهرني مهارتونو ته اړتيا لري، کټ مټ تبليغاتي مهارتونو او کمالونو ته هم پوره اړتيا لري. راځئ د پخوا په څېر يو ځل بيا قلم ته لاس کړو او په دې ډګر کې د قلم د تور کرخو شرنګيدلي شرنګا يو ځل بيا په مستۍ راولو.

سوم حوت مبنای شکست و زوال اتحاد جماهیر شوروی

فرشاد ؛عیار؛

سوم حوت یک روز مقدس و روز قیام علیه حکومت کمونیستی و غیر اسلامی آن زمان درج تاریخ افغانستان گردیده است. جایگاه سوم حوت در تاریخ جهاد مردم افغانستان بی بدیل محسوب میگردد. اولین شبی که قشون سرخ شوروی داخل خاک افغانستان گردید بعضی ها اذعان می کردند که افغانستان جزء از اقمار شوروی گردید (اردوی سرخ شوروی در هیچ مکان پا نگذاشته مگر اینکه پیروز و کامیاب گردیده است). تحلیل این بود که حرکت های که تا کنون در افغانستان برعلیه نظام وابسته به اتحاد جماهیر شوروی وجود داشته در اطراف افغانستان و در دهات و مربوط به مردمی بوده که آنها از نظر فرهنگی و پیشرفت های علمی عقب مانده است.

شهر های بزرگ کشور و به اصطلاح شخصیت های تحصیل کرده و تحلیل گران موضوعات سیاسی، با ورود قشون سرخ شوروی به این باور رسیده بودند که در برابر این قدرت دیگر تاب مقاومت نیست و همه باید تسلیم شوند و در نهایت حرکت های که در اطراف و دهات وجود دارد متوقف و نابود خواهد شد. اما در کمتر از سه ماه قیام سوم حوت مردم کابل نشان داد که تمام اقشار مردم افغانستان همه و همه مخالف حضور اتحاد جماهیر شوروی در افغانستان است و از حضور متجاوزانه آنها در افغانستان متنفر هستند و این اتحاد مردم افغانستان به دنیا ثابت کرد که یک ملت مسلمان، متحد و مجاهد در برابر قدرت اشغالگر ایستاده است.

قیام تاریخی سوم حوت تحلیل ها را معکوس کرد و بعد از آن، تحلیل ها این شد که اتحاد جماهیر شوروی اشتباه تاریخی را مرتکب شده است و در جایی گام نهاده است که استعمار انگلیس در سه جنگ در آنجا شکست فاحش را متقبل شده بود. در قیام سوم حوت و ادامه خیزش های مردمی و حس آزادی خواهی، بالاخره اتحاد جماهیر شوروی با پیشنهاد مذاکره، شکست خود در افغانستان را پذیرفت و بیان داشت که ما می‌خواهیم از افغانستان خارج شویم.

قیام سوم حوت و سر دادن نعرهٔ تکبیر (الله اکبر) برای کشته شدن نبود بلکه مقدمهٔ برای جهاد و پیروزی بود. این قیام طوری تنظیم گردیده بود که در سوم حوت در سراسر افغانستان قیام ها با گفتن نعرهٔ تکبیر الله اکبر آغاز و به قوت های اشغال گر ضربه خورد کننده و نابود کننده وارد شود اما عدم امکانات و کمبود وسایل ارتباطی سبب گردید که مردم کابل به تنهایی این قیام را آغاز کنند و این بیانگر شهامت، تعهد و مردانگی مردم دلیر و سلحشور کابل می‌باشد که قوت های انگلیس را نیز این مردم شجاع در مرکز کابل به آتش کشیده بودند.

حکومت دست نشانده و روسها این قیام را تحمل کرده نتوانستند چون این یگانه قیام بدون سلاح و بدون تجهیزات نظامی با دست خالی و با احساسات پاک دینی و میهنی مردم بود که برای آنها بار گران و خار چشم گردید. آنها برای از گسترش و سرتاسری شدن این قیام عکس العمل شدید نشان دادند. در قیام سوم حوت صدها باشنده کابل کشته و یا زخمی شدند و افزون بر آن شمار زیادی آنان از سوی رژیم حاکم به عنوان بغاوت گر روانه زندان شدند که با گذشت بیش از چندین دهه از سرنوشت شان که در آن زمان از سوی حکومت زندانی شدند، خبری نیست. دقیقاً بعد از این واقعه، حکومت تجمع بیش از چهار نفر را ممنوع و قیود شبگردی (محدودیت گشت و گذار) را وضع نمود. گرفتاری دسته جمعی شروع شد و ادامه یافت. در پگاه آنروز، مردم به جاده ها ریختند و بر علیه اتحاد جماهیر شوروی تظاهرات کردند. در بعضی از مناطق، بر ساختمان های دولتی یورش بردند و اختیار بعضی از حوزه های پولیس را بدست گرفته و خود را مسلح کردند. گواهان برآنند که پولیس سلاح های شان را به مردم تسلیم دادند و با آنها یکجا شدند. سربازان اردوی وقت، از تیر اندازی بر مظاهره کنندگان خود داری کردند.

با آنکه قیام خود جوش مردم از سوی مزدوران داخلی و قوای اشغالگر بسیار سریع سرکوب شد اما نتایجی را هم به بار آورد. از یک سوی راهپیمایی های جدید علیه حکومت به وقوع پیوست و از سوی دیگر، در ۳ حوت، نهضت های اسلامی، زیر چتر جبهه مبارزین مجاهدین افغانستان برای برنامه ریزی و ادامهٔ این قیام هماهنگ شدند. این روز (قیام سوم حوت) به دلیل زنده نگهداشتن یاد و خاطره این قیام و قربانیان آن سزاوار تحسین است. قیام سوم

حوت مبنای فروپاشی شوروی سابق گردید که پس از این قیام جنگ‌های وسیعی سرتاسر افغانستان را فرا گرفت، میلیون ها انسان کشته، معلول یا پناهنده شدند و چهارده سال بعد از این حادثه حکومت تحت حمایت شوروی در افغانستان شکست خورد، نظامیان شوروی افغانستان را ترک کردند و مدتی بعد اتحادیه جماهیر شوروی نیز تجزیه و در نتیجه جهاد مردم افغانستان از بین رفت. پیروزی جهاد مردم افغانستان باعث مستقل شدن و استقلال کشور های مختلفی در خاور میانه گردید.

برگرفته از برگه های تاریخ

د ۴۷ صفحې پاتې... ده ترې وپوښتل څنګه راغلي یاست؟ وېلې: ستاسې د پښتو د دود او فرهنګ له مخې ستا فاتحې او خواخوږۍ ته راغلي یو، دا چې ملا شیرین اخند تر دې مهاله د خپل ورور له شهادته خبر نه و، خو د هغوی په خبره وپوهېدی چې شاید له دې وروسته د خپل ورور سره په ژوند کې ونه ویني.

دوی له الحاج ملا شیرین اخند سره کېناستل، غوښتل یې د فاتحې په نامه د ده مورال او احساسات په رواني لحاظ وګوري، نو الحاج ملا شیرین اخند په ډېر همت او جرأت ورته وویل: موږ ټول د همداسې مېړني شهادت په ارمان او تلوسه کې یو، دا پېښې په لومړي ځل نه کېږي، بلکې دا شل کاله له همدې قربانیو سره مخ یو، خو دا ډول پېښې زموږ مورال نه شي ماتولی، زموږ همت او عزم ته ضربه نه شي ورکولی، موخې او هدف مو له افکارو نه شي وېستلی او نه هم په دې باندې دردیږو، بلکې دا د خان لپاره ویاړ او یو ارمان بولو چې الله تعالی د دوی په برخه کړی دی.

دا چې جګړه نږدې اووه میاشتې غځېدلې وه او ډېر وخت به مجاهدینو ته خواړه نه رسېدل نو ډېر وخت به مجاهدین د شهادت په تمه پاتېدل، کله چې له محاصرې را ووتل نو نقیب الله او یو شمېر نور مجاهدینو په خاوره کې الله تعالی ته په سجده پرېوتل، خولې یې له خاورو ډکې شوې او همداسې په څمکه پرېوتل، ملګرو ترې پوښتنه کوله چې ولې څه درباندې وشول؟ وېلې: موږ خو د لوږې او تندې څخه پر له پسې اووه ورځې کړېږو او د خوړو لپاره مو څه نه دي موندلي، د شهادت په تمه و خو شهادت مو هم په برخه نه شو، البته دا چې له سختې جګړې ژوندي راوتلي یو نو د الله تعالی شکر پرې باسو.

د افغانستان اسلامي امارت د بیا خلې حاکمیت لپاره همداسې تاریخي غزاګانې کړي، داسې اتلان یې په لار کې پرېښي چې د هغوی شهادتونو د امریکا او ناټو ټیکنالوجي ناکامه کړه، د نړیوالو سترې اسلحې او پرمختللې ټیکنالوجي د هغوی ارادې په وړاندې د خپلې ماتې اعتراف وکړ، مورال یې د جګړې په ډګر کې له لاسه ورکړی و او په سرټیټۍ یې د افغانستان خپلواکي ومنله.

په دې ډول موږ ویلی شو چې اسلامي امارت په یو وخت کې د جهاد او سیاست دواړه ډګرونه ګټلي دي، څکه چې په یو وخت کې یې هم مهاله دواړه ډګرونه پاللي وو.

د همدې اتلانو له لرۍ څخه نور بیا ...

د ۴۸ صفحې پاتې برخه... ورکول کیږي تر څو وکولای شي په هرډول حالاتو کې ورسپارل شوې دنده په بریالیتوب سره سرته ورسوي.

د ښوونې او روزنې دغه ارزښتناک رول ته په جدي پاملرنې سره باید د ښوونیز بهیر په برخه کې اوچت او اغیزمن ګامونه واخیستل شي، همدا رانګه په قطعاتو او جزوتامونو کې اړوند قرارګاوې، د ښوونې او روزنې استادان، د اپراسیون امرین دې برخې ته په کتنې سره د ملي دفاع وزارت مشرتابه د پالیسۍ او لارښونې په نظر کې نیولو سره کارونه او خپل مسؤلیت ادا کړي چې په دغه کار سره دې د زده کړو کچه لوړه او اړوند ورځنۍ چارې په ښه شکل تر سره کړي.

په همدې اساس ښوونه او روزنه په مرکزي، سیمیزو قطعاتو او جزوتامونو کې د جګړه ایز چمتووالي لپاره د لوړتیا او پرمختیا اساسي رکن جوړوي او د جګړه ایز تخنیک وسایلو، تجهیزاتو او لوازمو په درلودلو سره برخلیک ټاکونکی نقش لري.

زموږ خپلواکه ملي اسلامي اردو د هیواد له ټولو قومونو څخه جوړه ده دغه ځواکونه خلکو ته د ملي یوالي په پیاوړې روحیه خدمت کوي او له خپلو ارزښتونو څخه د سر په بیه دفاع کوي او د خپلو وینو په نذرانه کولو سره یې روښانه کړې ده چې هیڅ یو تیري ګر او اشغالګر ته دا اجازه نه ورکوي چې په سپېڅلې خاوره یې پلیت قدمونه کښېږدي او زموږ هیواد تر خپل اشغال لاندې راولي په کراتو کراتو یې یرغلګرو ته د هغوی دیرغل درس ورکړی، زموږ دغه زړور سپاهیان په یوه داسې عقیده او زده کړو روزل شوي دي چې د اسلامي شعایرو او ملي ګټو د خوندي تابه لپاره هر ډول خطر او تکلیف په ځان مني خو چاته دا اجازه نه ورکوي چې زموږ د مقدساتو سپکاوی او د ملي ارزښتونو د تخریب هڅې وکړي.

تل دې وي زموږ دفاعي ځواکونه.

د ادب گلبڼ

پیام های رمضانی

- رمضان ماه توبه کردن و گشودن درهای رحمت الهی است.
- رمضان ماه قیام و شب زنده داری، ما شکوهِ بندگی و اخلاص است.
- کسانی که از روی ایمان و احتساب در داشتن روزه ماه رمضان بیشتر سعی می نمایند، گناهان گذشتهِ شان بخشیده می شود.
- رمضان ماه صداقت جهاد و مبارزه با نفس سرکش است.
- رمضان فرصتی است که عباداله در اوج بندگی طلب عفو و بخشش نمایند.
- رمضان ماه جهاد و مبارزه با نفس سرکش است.
- روزه داشتن در ماه مبارک رمضان رمز و راز بندگی و اخلاص به درگاهِ حق تعالی سبحانهُ میباشد.
- رمضان ماه تقوأ و راهِ سعادت و خوشبختی امت مسلمه میباشد.
- رمضان ماه صبر و شکیبایی در عبادت و ترک معاصی بوده حلاوت ایمان را بیشتر می سازد.
- هر توانمندی می تواند با بذل مالش در راه خدا، نفس خویش را ترکیه، اخلاق و رفتارش را تهذیب نماید.
- از نعمتی که خداوند (ج) برای تان ارزانی داشته است، توشه ای برای آخرت بی اندوزید.

بامدادی که تفاوت نکند لیل ونهار   خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار
این همه نقش عجب بر در دیوار وجود   هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

حافظ

آمد نـــــوروز هم از بامداد   آمدنش فرخ و فرخنده باد
باز جهان خرم و خوب ایستاد   مرد زمستان و بهاران بزاد

منوچهری

نو بهار است در آن کوش که خوش دل باشی   که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی
در چمن هر ورقی دفتری حالی اســــت   حیف باشد که زکام همه غافل باشی

سعدی شیرازی

لاهم شانس شته دی

چې اوښتې پرې پيړۍ او زمانې دي
اوس ئې پاتې تش په ژبو افسانې دي
په نميګړي دنياکی باندی مغروره
پوه به نشې پرې د ګوتو په شمار شپې دي
په هغو چې نيازيدې وګوره څه شول
خړې خاورې او اغزي ئې نشاني دي
د خالق قدرتونو سوچ کې ډوب شه
هرې خوا دې د عبرت ډکې نسخې دي
سردې ښکته کړه الله ته په دنيا کې
د توبې په مخ لا خلاصي دروازې دي
وخت تر وخته درنه تير نشي جليله
د لاسونو مروړل وروسته بې فايدې دي

نن سبا

په ښکاره د انسانانو قتل عام دی
دا جايز ده کوم کتاب او په کوم دين کې
عزرائيل کوته په خوله شو ژوندانه ته
د دې وخت د قاتلانو په ناورين کې
انتقام د بت خانو اخلی کعبې نه
بد مستان شوي په قهر آتشين کې
هيچ تيری به بی ګوزاره پاتې نشي
دا دې ياد ساتي : خپل ذهن او يقين کې
چې زياتی کړی په نورو چا جليله
نن پخپله را پريوتي په کمين کی

وزير محمد جليل

د ملي دفاع وزارت او ستر درستیز د رهبري لیدنې او سفرونه

په دې کتنه کې د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړیکو په پیاوړتیا او په مختلفو برخو کې پرمختګ بحث وشو. د قطر امیر افغانستان یو دوست او ورور هېواد وباله او د ښه نیت ښودنه یې وکړه .

د افغانستان اسلامي امارت د ملي دفاع وزیر مولوي محمد یعقوب مجاهد د قطر له همکاریو مننه وکړه او له خپلې خوایې د اړیکو د پراختیا ډاډ ورکړ.همدا راز یې د افغانستان په ازادۍ او د اشغالګرو ځواکونو په ایستلو کې دقطر هېواد له کوربتوب او ښه مینځګړیتوب څخه یې یوځل بیا مننه وکړه.

د افغانستان اسلامي امارت د ملي دفاع وزارت وزیر مولوي محمد یعقوب (مجاهد) او د وسلوال پوځ لوی درستیز قاري محمد فصیح الدین (فطرت) د قطر هېواد له دفاع وزیر دکتور خالد بن محمد (العطیه) سره لیدنه تر سره کړه. یاد ملاقات کې د دوه اړخیزو اړیکو او د تعلقاتو د لا پیاوړتیا په هکله خبرې تر سره شوې. په دې مجلس کې د دواړه هېوادونو لوړ رتبه مسؤولینو ګډون هم کړی وو.

همدا راز د ملي دفاع وزارت سرپرست وزیر مولوي محمد یعقوب مجاهد او د وسلوال پوځ لوی درستیز قاري محمد فصیح الدین (فطرت) د قطر هیواد له لوړ پوړیو چارواکو او دفاع وزیر له لیدنې وروسته. د وسلو په (دفاعي نندارتون) کې چې د مختلفو نړیوالو شرکتونو لخوا جوړ شوی وو، لیدنه وکړه. د ملي دفاع وزارت سرپرست وزیر او ورسره ملي پلاوي په یاد نندارتون کې له بېلابېل ډول وسلو څخه هم لیدنه وکړه.

مولوی محمد یعقوب «مجاهد» سرپرست وزارت دفاع ملی، با آقای عبدالسلام «عزیزوف» رئیس استخبارات و سرحدات کشور ازبکستان و هیات همراهش روی مسایل سرحدی، تحکیم روابط دوجانبه، همکاری های اقتصادی و ترانزیتی و سایر موضوعات مورد نظر دیگر گفتگو نمودند.

در این دیدار سرپرست وزارت دفاع ملی، از تقویت و بهتر شدن روابط خوب بین دو کشور همسایه و مسلمان، یاد آوری نموده گفت:

(ما طی سال گذشته کار های زیادی را در سرحدات کشور انجام دادیم و مصمم هستیم در آینده نیز کار های بیشتری را برای استحکام سرحدات کشور انجام دهیم.)

همچنان سرپرست وزارت دفاع ملی، به جانب ازبکستانی اطمینان داد که نیروهای دفاعی و امنیتی امارت اسلامی، آماده هر نوع همکاری در خصوص تطبیق پروژه های انکشافی و سرمایه گذاری و سایر بخش ها با کشور ها هستند.

همچنان جانب ازبکستانی از تقویت روابط با امارت اسلامی و ادامه همکاری های شان در بخش های مختلف به مردم افغانستان اطمینان دادند.

په کابل کې د افغانستان د سیمه ایز نوښت د لومړۍ غونډې له بریالیتوب وروسته؛ د افغانستان لپاره د هند، چین، ایران، پاکستان، ترکیې، قزاقستان، ازبکستان، اندونیزیا، قرغیزستان او ترکمنستان هېوادونو ځانګړو استازو او سفیرانو د ملي دفاع وزارت د سرپرست وزیر مولوي محمد یعقوب "مجاهد" له لوري په جوړې شوې مېلمستیا کې ګډون وکړ.
چې وروسته د ملي دفاع وزارت سرپرست د چین، ایران او پاکستان له استازو سره جلا غونډه هم وکړه، د هېواد د ثبات او د پولو د امنیت د تامین، له هېوادونو سره د متقابل احترام او اقتصادي همکاریو پر بنسټ د دوستانه اړیکو د ټینګښت په برخه کې د اسلامي امارت له لوري ډاډ ورکړ او زیاته یې کړه: (اسلامي امارت چمتو دی، چې د پروژو د پیل او بشپړولو لپاره د امنیت او نورو هر ډول همکارۍ تضمین وکړي.)

مولوی محمد یعقوب "مجاهد" سرپرست وزارت دفاع ملی، به قوماندانی عمومی قوای هوایی کشور رفته و با مسؤلان، منسوبین، پیلوتان، انجیران و تخنیکران مسلکی و سایر مجاهدین این قوماندانی دیدار نمود.
سرپرست وزارت دفاع ملی، طی سخنانی خطاب به حاضرین گفت: " درست است که ما مشکلاتی داریم، اما قوای هوایی مان توانایی دفاع از حریم خود را دارند و آنان نیز بیشتر از هر زمانی تقویت خواهند شد".
در ادامه سرپرست وزارت دفاع ملی از تلاش های شبانه روزی مسؤلان، منسوبین، انجیران، پیلوتان و تخنیکران مسلکی قوای هوای کشور سپاسگزاری نموده و برای حل و رسیدگی به مشکلات آنان اطمینان سپرد.

د ملي دفاع وزارت د تعلیماتو او پرسونل معینیت اړوند حضرت ابو عبیده بن جراح ملي دفاع پوهنتون د حضرت معاذ ابن جبل ملي پوځي اکاډمۍ له پنځلسمې دورې څخه ۲۳۵ تنه محصلین د یولړ ځانګړو مراسمو په ترڅ کې فارغ شول.
په یاد غونډه کې د ملي دفاع وزارت سرپرست وزیر مولوي محمد یعقوب مجاهد او د افغانستان اسلامي امارت د کابینې یو شمیر غړو، مسؤلینو، مشرانو او مجاهدینو ګډون کړی وو.
د ملي دفاع وزارت سرپرست وزیر مولوي محمد یعقوب "مجاهد" د وینا په مهال محصلینو ته سپارښتنه وکړه: چې تاسو د دې خاورې بچیان یاست او دې خاورې ته به خدمت کوئ او د اسلامي او ملي ارزښتونو ترڅنګ به سرحداتو ساتنه کوئ، تاسو ته ملت امیدونه لري او د ملت شتمني په تاسو مصرف شوې، باید خپل مسؤلیت په ښه اخلاص ترسره کړئ؛ قومي، نژادي او سمتي تبعیض څخه ځانونه وساتئ.
همدا راز د بهرنیو چارو وزارت سیاسي مرستیال الحاج شیر محمد عباس "ستانکزي" د وینا په مهال وویل: لکه څنګه چې زموږ سلفو قرباني ورکړې، همدارنګه به موږ هم قرباني ورکوو، او خپل هیواد او خاورې ته به خدمت کوو، ملت باید راضي کړو، ترڅو زموږ ملت زموږ سره اوږه په اوږه ودرېږي.
همدا راز مسؤلینو زیاته کړه: دغه محصلین به په آینده کې د دغه هیواد او خاورې ساتنه کوي او محصلینو ته اوس مسؤلیت ورسپارل کېږي، باید خپل مسؤلیت ته متوجه شي. غونډه د ملي دفاع سرپرست وزیر مولوي محمد یعقوب "مجاهد" له لوري د ډیپلومو په ورکولو سره پای ته ورسېده.

الحاج مالی خان "صدیق" معاون اول ستر درستیز، طی سفری به ولایت های پکتیا و خوست، ضمن دیدار با منسوبین از پوسته های خط فرضی دیورند مستقر در ولسوالی های دند پتان پکتیا و زازی آریوب خوست بازدید به عمل آورد.
در این دید و بازدید ها معاون اول لوی درستیز، برای حل پیشنهادات و مشکلات منسوبین نیز اطمینان داد.

فراغتونه

د ملي دفاع وزارت دبیلابیلو قطعاتو او سیمه ایزو او مرکزی قول اردوگانو ۱۹۹۶ تنه ځوان محصلین او منسوبین د حضرت معاذ ابن جبل ملي پوځي اکاډمی، دجگړه ایزو گډو زده کړو قوماندانی دجگړه ایز ملاتړ او جگړه ایزو تامیناتو ښوونځیو او له مسلکي کورسونو څخه د یو لړ مراسمو په ترڅ کې فارغ شول. په یادو مراسمو کې د اسلامي امارت د کابینې غړو، د ملي دفاع وزارت سرپرست، لوی درستیز، د اسلامي ملي اردو د قطعاتو او جزتامونو قوماندانان، د تحصیلي او تعلیمي موسسو او مراکزو مسؤلین، استاذان او د یادو ارگانونو یو شمېر مسؤلین او فارغان گډون درلود.

مسؤلینو له نویو فارغانو څخه وغوښتل چې په ترلاسه کړیو زده کړو بسنه ونکړي او همداسې په خپلو قطعاتو او جزوتامونو کې نور منسوبین به هم تشویق کړي چې مسلکي زده کړې ترلاسه کړي. ورته مهال فارغانو مسلکي زده کړې د اسلامي نظام د پیاوړتیا په موخه اړینې وبللې او مسؤلینو ته یې ډاډ ورکړ چې د سر او مال په بدل کې به له اسلامي نظام څخه دفاع او ساتنه کوي. په یادو مراسمو کې فارغانو ته د مسؤلینو له لورې د بری لیکونو په ورکولو سره پای ته ورسېدل.

کمک و نجات

نیروهای قوای هوایی در ولایت کندهار دو تن از هموطنان مان را که طی سه ساعت به داخل آب و سیلاب گیر افتاده بودند نجات و به زود ترین وقت به مرکز صحی ساحوی این ولایت انتقال داده شدند. خانواده های این هموطنان نجات یافته از مسؤلان نیروهای دفاعی کشور بابت همکاری های شان در هرگونه شرایط سخت تشکری نموده و از سلامتی آنان اطمینان سپردند.

د ۲۰۱ خالد بن ولید قول اردو د حضرت عبدالله بن زبیر لومړی سرحدي لوا له لوري د ننگرهار ولایت پچیرآگام ولسوالۍ اړوند د (۷) کورنیو (۵۰) تنه غړي چې د واورې د زیات اورښت له امله بند پاتې وو. د خپلو شته امکاناتو څخه په گټې اخیستنې سره وژغورل شول.

یادو کورنیو د ملي اسلامي اردو د دغه نېک او پر وخت اقدام ستاینه او قدرداني وکړه، چې دفاعي او امنیتي ځواکونه یې د ستونزو حل ته لومړیتوب ورکوي او تل د هیوادوالو په خدمت کې دي.

به اثر ریزش برف و لغزش کوه در قریه نکره دره تیتین ولسوالی نورگرام ولایت نورستان تعدادی از خانه های مسکونی تخریب که متاسفانه در این حادثه ۲۵ فرد ملکی شهید و دو تن زخمی گردیده اند .

مسئولین و منسوبین دلیر لوای چهارم عبدالله بن رواحه قول اردوی ۲۰۱ خالد بن ولید جهت نجات و کمک به آسیب دیده گان آن واحد به محل واقعه حاضر گردیده اند .

منسوبین دلیر اردوی ملی اسلامی شب و روز در خدمت هموطنان خویش بوده، برای زخمی های این حادثه طبیعی کمک های اولیه را انجام داده و در صدد نجات آنعده از هموطنان ما که در زیر برف گیر مانده بودند، اقدامات لازم را انجام دادند.

د ۲۰۳ منصوري قول اردو اړوند ځواکونو د غزني په ده یک ولسوالی د رامک په غرونو کې یو شمیر بند پاتې کوچیان وژغورل او مالونه یې د نظامي وسایطو په مرسته خپلو سیمو ته انتقال شول. دا په داسې حال کې ده چې ټولو امنیتي او دفاعي ځواکونو ته هدایت ورکړل شوی دی چې په هر ډول حالاتو کې د هیوادالو د ځان او مال ساتنه وکړي.

به اثر سعی و تلاش تیم نجات کندک سوم لوای پنجم سرحدی قول اردوی ۲۰۷ الفاروق در مربوطات ولسوالی های کهسان و اسلام قلعه ولایت هرات به تعداد ۵۲ تن از هموطنان که در اثر برف باری های شدید در برف گیر مانده بودند نجات داده شدند.

منسوبین اردوی اسلامی ملی بصورت شبانه روزی در خدمت هموطنان خود قرار دارند.

منسوبین قول اردوی ۲۱۷ عمری برای خانواده های نیازمند در ولسوالی های مختلف ولایات کندز، تخار و بغلان اجناس و مواد های لازم را کمک نمودند.این کمک ها شامل خیمه، کمپل، مواد خوراکی، حیوانی و سایر ضروریات لازم می باشد.
خانواده های آسیب دیده از این اقدام نیک و مؤثر نیروهای دفاعی شان در جهت اهدای کمک قدر دانی و تشکری نمودند.
منسوبین لوای دوم قول اردوی ۲۰۳ منصوری برای خانواده های نیازمند در ولسوالی های مختلف ولایت اجناس و مواد های لازم را کمک نمودند.این کمک ها خیمه، کمپل، مواد خوراکی حیوانی و سایر ضروریات لازم را شامل می باشد.
خانواده های آسیب دیده از این اقدام نیک و مؤثر نیروهای دفاعی و امنیتی شان در جهت اهدای کمک قدر دانی و تشکری نمودند.

د ۲۰۹ الفتح قول اردو د طبعي پيښو پروړاندي د مبارزې عاجلې کميټې له لوري د فارياب ولايت لري پرتو سيمو ته په ورښتونو کې د اغيزمنو هيوادوالو سره.د همکارۍ په موخه اووه عراده انټرنيشنل موټر چې د څارويو لپاره خوراکه پکې بار وو واستول شول.
چې له دې جملې شخه څلور عراده انټرنيشنل موټر د ترکمنستان سرحد ته او يو عراده استانه کوهستان، يوعراده قره قدوغ، او قطار جوه سيمو ته وليږل شول. د يادوني وړ ده چې د ۲۰۹ الفتح قول اردو د طبعي پيښو پروړاندي د مبارزې عاجلې کميټې فارياب، جوزجان، سرپل او بلخ ولايتونوکې تر دې مهاله په اورښتونو کې د اغيزمنو هيوادوالو د سر او مال د ژغورني لپاره خدمتونه تر سره شوي دي.

منسوبین لوای چهارم قول اردوی ۲۰۹ الفتح در ولایت سرپل به مردم در قسمت های مختلف مساعدت نمودند.
این کمک ها شامل گندم، جواری، علف برای مواشی و یک تعداد اقلام دیگر بود که توسط وسایط انترنشنل به ولایت سرپل انتقال و به افراد نیازمند توزیع شده و این پروسه ادامه دارد.
منسوبین وزارت دفاع ملی در همه حالات در کنار هموطنان خویش قرار داشته و در امر کمک رسانی با آنها از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نمی کنند.

کشف و ضبط سلاح و مهمات

د ۲۰۷ الفاروق قول اردو د کشفي او استخباراتي منسوبينو له لوري د يو لړ پراخو او دقيقو عملياتو په ترڅ کې د هرات ښار د ۱۱ مې ناحيې په مربوطاتو کې يو تن قاچاقبر سره ۲ ميله کلاشينکوف، ۲۷ قبضه تفنگچې او يو شمير نور مهمات نيول شوي دي.
نيول شوی کس د نورو تحقيقاتو لپاره اړوند ارگانونه ته سپارل شوی دی.
منسوبین دلیر کشف و استخبارات قول اردوی ۳۱۳ مرکزی طی راپور های کشفی یک مقدار مهمات مختلف النوع و اسلحه را از حوزه ششم ولایت کابل، کشف و ضبط نمودند.مهمات و اسلحه بدست آمده: ۲ میل کلاشینکوف، ۱۸ حلقه بم دستی، ۷ دانه پتاقی بم دستی، یک پایه مخابره آی کم، ۳ دانه پشنگ دودی و یک عدد شاجور کلاشینکوف با همرای ۳۰ فیر مرمی شامل می باشد.

چاپ مطبعه اردوی اسلامی ملی

MoDAfghanistan2 YouTube MoDAfghanistan1 MoDAfghanistan2